

Φούρκας Βασίλειος, Ειρηνοδίκης Αθηνών

Εισήγηση στην Σχολή Δικαστών 22-10-2021

Η ΑΠΛΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΩΝ ΠΤΩΧΕΥΣΕΩΝ ΜΙΚΡΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ ΜΕΤΑ ΤΟΝ Ν. 4738/2020

-Μια πρώτη προσέγγιση και περιγραφή της ιδιαίτερης διαδικασίας μέχρι την έκδοση της πρωτόδικης ειρηνοδικειακής απόφασης επί της αίτησης για υπαγωγή οφειλέτη στις ευνοϊκές ρυθμίσεις του νόμου

-Η θέση και τα βασικά καθήκοντα του ειρηνοδίκη εισηγητή

Δ Ι Α Γ Ρ Α Μ Μ Α

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ. ΤΟ ΝΕΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΠΤΩΧΕΥΣΕΩΝ ΜΙΚΡΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

II. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

III. Η ΚΙΝΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ (ΕΝΕΡΓΕΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗ, ΚΑΘ' ΎΛΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΟΠΟ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ, ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΑΙΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΟΔΕΥΟΝΤΑ ΑΥΤΗ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ)

A. Ενεργητική νομιμοποίηση

B. Υποχρεωτική η κλήτευση του οφειλέτη, ο οποίος καθίσταται διάδικος από τον νόμο

Γ. Παθητική νομιμοποίηση

Δ. Καθ' ύλη αρμοδιότητα

Ε. Κατά τόπο αρμοδιότητα

ΣΤ. Περιεχόμενο και αίτημα της αίτησης

IV. Η ΥΠΟΒΟΛΗ, ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ. Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑΣ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΜΗΤΡΩΟΥ ΦΕΡΕΓΓΥΟΤΗΤΑΣ

A. Υποβολή της αίτησης

α- Ενέργειες από τον ίδιο τον οφειλέτη ή τον πιστωτή για την δημιουργία της αίτησης β- (ΔΕΥΤΕΡΟ ΣΤΑΔΙΟ) Ενέργειες από τον πληρεξούσιο δικηγόρο

B) Κατάθεση της αίτησης (ενέργειες γραμματέα)

Γ) Ενημέρωση του αιτούντος για την ολοκλήρωση της κατάθεσης, επιδόσεις, ανάρτηση των κλητεύσεων

Δ) Η Δημοσίευση της αίτησης. (Δημοσίευση αυτής στο Ηλεκτρονικό Αρχείο Φερεγγυότητας)

V. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗ ΠΡΩΤΟΔΙΚΗ ΔΙΚΗ ΤΡΙΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ. ΑΣΚΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ

VI. Η ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΗΡΥΞΗ ΤΗΣ ΠΤΩΧΕΥΣΗΣ

- A. Έγγραφο διαδικασία χωρίς προσδιορισμό τυπικής δικασίμου*
B. Κατάθεση προτάσεων- κλείσιμο φακέλου
Γ. Η εξέταση της υπόθεσης
Δ. Η Διερεύνηση των ουσιαστικών προϋποθέσεων. Έκδοση οριστικής απόφασης.
1. Γενικά. Το είδος των αποφάσεων με βάση το διατακτικό τους
 2. Ο χαρακτήρας των αποφάσεων
 3. Αιτιολογία και διατακτικό
 4. Ορισμός Εισηγητή και Συνδίκου
 5. Διάταξη για σφράγιση και καθορισμό ημέρας παύσης των πληρωμών

VII. ΔΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΛΗΨΗ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ

VIII. ΤΑ ΚΥΡΙΑ (ΔΙΚΑΙΟΔΟΤΙΚΑ) ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΠΤΩΧΕΥΣΗΣ (ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΚΑΙ ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ).

A. ΓΕΝΙΚΑ Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΠΤΩΧΕΥΣΗΣ. Η ΕΛΛΕΙΨΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΠΙΣΤΩΤΩΝ ΣΤΙΣ ΠΤΩΧΕΥΣΕΙΣ ΜΙΚΡΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

B. Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΕΙΣΗΓΗΤΗ ΣΤΗΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΠΤΩΧΕΥΣΗΣ

α. Η θέση του εισηγητή κατά τις γενικές ρυθμίσεις στα άρθρ. 133-134

β. Τα ειδικότερα καθήκοντα και εξουσίες του εισηγητή

1. Ανακριτικά καθήκοντα. Επιβολή κυρώσεων
2. Καθήκοντα μετά την έκδοση της απόφασης, που διατάζει την καταχώρηση στο ΗΜΦ.
3. Καθήκοντα μετά την έκδοση της απόφασης, που κηρύσσει την πτώχευση
4. Καθήκοντα κατά την διαδικασία των εκποιήσεων
5. Κατά την διαδικασία της επαλήθευσης
6. Μετά το τέλος των εργασιών της πτώχευσης
7. Προβληματισμοί σχετικά με άλλες δίκες, που μπορούν να δημιουργηθούν στα πλαίσια της πτωχευτικής διαδικασίας. Ιδίως από τυχόν εναντίωση του οφειλέτη ή τρίτου κατά του περιεχομένου της βεβαίωσης ευάλωτου καταναλωτή

Γ. ΚΑΤΑΛΗΚΤΙΚΑ ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ ΩΣ ΠΡΟ ΤΗΣ ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΕΙΣΗΓΗΤΗ. ΟΙ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΣΤΙΣ ΠΤΩΧΕΥΣΕΙΣ ΜΙΚΡΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

IX. ΕΠΙΜΕΤΡΟ

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ. ΤΟ ΝΕΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΠΤΩΧΕΥΣΕΩΝ ΜΙΚΡΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

Με τον ν. 4738/2020 αναμορφώθηκε το πλαίσιο αντιμετώπισης της οικονομικής αδυναμίας, της συλλογικής ικανοποίησης των πιστωτών και της απαλλαγής των οφειλετών από τα χρέη. Σημαντική καινοτομία του νέου νόμου είναι, ότι όλες οι

πτωχεύσεις δεν υπάγονται, όπως διαχρονικά συνέβαινε μέχρι τώρα, στην καθ' ύλη αρμοδιότητα του πολυμελούς πρωτοδικείου, που ήταν το μοναδικό πτωχευτικό δικαστήριο¹, καθώς για τις πτωχεύσεις πλέον μικρού αντικειμένου, που θα αποτελούν την πλειοψηφία, κατ' άρθρ. 78 παρ. 2 αρμόδια είναι τα ειρηνοδικεία. Στα άρθρα 172 έως 188 ρυθμίζεται η ιδιαίτερη διαδικασία για την κήρυξη της πτώχευσης ενώπιον των ειρηνοδικείων και την περαιτέρω διαδικασία της πτώχευσης. Αυτονόητα δε ως προς τα υπόλοιπα ζητήματα εφαρμόζονται οι βασικές διατάξεις του ν. 4738/2020, που ρυθμίζουν την διαδικασία στο πρωτοδικείο, και περαιτέρω βέβαια οι γενικές περί εκούσιας δικαιοδοσίας του ΚΠολΔ. Αυτό, που εισαγωγικά επίσης πρέπει να επισημανθεί είναι, ότι ειδικά (άρθρ. 173 παρ. 1 εδ α') για πρώτη φορά προβλέπεται αποκλειστικά για τις πτωχεύσεις μικρού αντικειμένου στο ειρηνοδικείο κατάθεση εισαγωγικού δικογράφου μόνο ηλεκτρονικά μέσω της ειδικής ηλεκτρονικής πλατφόρμας του Ηλεκτρονικού Μητρώου Φερεγγυότητας (στο εξής ΗΜΦ).

II. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ

1. Όπως αμέσως διαπιστώνεται από την απλή πρώτη παρατήρηση των άρθρ. 130-131, που ρυθμίζουν την διαδικασία της πτώχευσης ενώπιον των πρωτοδικείων και των άρθρ. 173 και 177, που ρυθμίζουν κυρίως την διαδικασία της πτώχευσης μικρού αντικειμένου (ενώπιον των ειρηνοδικείων), ο νόμος, όσον αφορά την διαδικασία, που πρέπει να ακολουθηθεί για την κήρυξη της πτώχευσης στις μικρού αντικειμένου πτωχεύσεις διαφοροποιείται. Δεν παραπέμπει άμεσα στην εφαρμογή των διατάξεων των παραπάνω άρθρων (130-131) και στις γενικές διατάξεις της εκούσιας δικαιοδοσίας του ΚΠολΔ (747-781), όπως συμβαίνει με τις πτωχεύσεις στα πρωτοδικεία. Όσο αφορά τις μικρού αντικειμένου αυτές πτωχεύσεις ο νομοθέτης, επιδιώκοντας να μειώσει το χρονικό διάστημα από την κατάθεση της αίτησης μέχρι την έκδοση απόφασης, προβλέπει ένα ιδιαίτερο τρόπο εκδίκασης, δημιουργώντας ένα σύστημα δίκης με σημαντικές αποκλίσεις από τα μέχρι τώρα ισχύοντα για την εκδίκαση των υποθέσεων της εκούσιας δικαιοδοσίας στα ειρηνοδικεία, την οποία ο ίδιος ο νομοθέτης αποκαλεί απλοποιημένη. Προφανώς επειδή θεωρήθηκε υπαίτιο (και ως ένα βαθμό αυτό είναι πράγματι αληθές) το βασικό δικονομικό σύστημα του ΚΠολΔ, άλλως είχε «απογοητευθεί» από την ταχύτητα με την οποία εκδικάστηκαν οι υποθέσεις του ν. 3869/2010, εκτιμώντας προφανώς, ότι ο αριθμός θα είναι αρκετά υψηλός, δεν επέλεξε την διαδικασία, που προδιαγράφεται στις βασικές διατάξεις του ΚΠολΔ για την εκδίκαση των υποθέσεων της εκούσιας δικαιοδοσίας και αναζήτησε έναν άλλο τρόπο συντομότερης εκδίκασης αυτών. Ωστόσο ο νόμος στις διατάξεις των δύο βασικών παραπάνω άρθρων 173 και 177, που αφορούν την ιδιαίτερη αυτή διαδικασία εκδίκασης των υποθέσεων των πτωχεύσεων μικρού αντικειμένου ενώπιον των ειρηνοδικείων, είναι «γενικός» δίνοντας μόνο κατευθυντήριες γραμμές, μη περιέχοντας ειδικότερες «με επεξηγηματικό περιεχόμενο» διατάξεις για τον τρόπο δράσης του γραμματέα και του δικαστή, με αποτέλεσμα να αφήνονται περιθώρια πολλαπλών ερμηνειών ή παρερμηνειών. Παρενθετικά να σημειωθεί, ότι με τις σε μικρό χρονικό διάστημα, πριν σχεδόν την έναρξη εφαρμογής του νέου νόμου, τροποποιήσεις στα άρθρ. 173 παρ. 1 και 177 παρ. 2, με τις διατάξεις του άρθρ. 35 παρ. 19 του ν. 4818/2021, άρθηκε η αμφισβήτηση σχετικά με το, αν απαιτείται επίδοση της αίτησης στον οφειλέτη, όταν η αίτηση υποβάλλεται από πιστωτή.

¹ με μοναδική εξαίρεση την πτώχευση των αστικών συνεταιρισμών, που κατ' άρθρ. 11 παρ 2β του ν. 1667/1986 μέχρι την έναρξη ισχύος του ισχύοντος ν. 3588/2007 (προηγούμενο ΠτΚ) υπαγόταν στα ειρηνοδικεία

Ωστόσο άλλα διαφορούμενα ζητήματα και κενά, που ήδη είχαν εντοπιστεί, παρέμειναν αδιευκρίνιστα. Γενικά μπορεί να παρατηρηθεί, ότι οι συντάκτες του νέου πτωχευτικού νόμου (ίσως επηρεασμένοι από αλλοδαπά δικονομικά συστήματα), θεωρώντας, ότι κατά τα λοιπά ζητήματα, που δεν ασχολήθηκαν, το πλαίσιο του ΚΠολΔ είναι επαρκές ή ότι αυτά είχαν αδιάφορο λεπτομερειακό και γραφειοκρατικό χαρακτήρα, άφησαν αυτά να ρυθμιστούν από τα ίδια τα δικαστήρια, αφήνοντας σε αυτά περιθώρια, μεγαλύτερα από το συνηθισμένο, διάπλασης της διαδικασίας.

2. Τούτο βέβαια δεν συμβαίνει για πρώτη φορά, ιδίως στο χώρο της ειρηνοδικειακής ύλης, αφού, είχε συμβεί και τις ρυθμίσεις του ν. 4055/2012 στις νέας μορφής διαδικασίες, που εισήχθησαν με τα άρθρα 787, 808 και 819 ΚΠολΔ στις περιπτώσεις αναγνώρισης και τροποποίησης σωματείων, την κήρυξη ιδιόγραφης διαθήκης ως κυρίας και την παροχή κληρονομητηρίου, αλλά και στο ν. 4491/2017 για την νομική αναγνώριση ταυτότητας φύλου. Ως επισήμανση όμως πρέπει να αναφερθεί, ότι γενικότερα όσες φορές, όπως και στις παραπάνω περιπτώσεις, επιχειρήθηκαν νέες ρυθμίσεις και η διατύπωση των άρθρων ήταν γενική, δημιούργησε στρεβλώσεις στην εφαρμογή και διχογνωμίες, πολλές φορές τέτοιου βαθμού, που οι αποκλίσεις μεταξύ ομοιόβαθμων δικαστηρίων έφθασαν να εγγίζουν τα όρια της «δικονομικής αυτονομίας» (αναφέρομαι ιδιαίτερα στην παροχή κληρονομητηρίου, την κήρυξη της ιδιόγραφης διαθήκης ως κυρίας αλλά και στην διαδικασία εκδίκασης των ανακοπών κατά διαταγής πληρωμής και εκτέλεσης κατά την διάρκεια ισχύος των τροποποιήσεων, που είχαν επέλθει με τον ν. 4055/2012). Ενώ πρέπει ακόμη να επισημανθεί, ότι εν γένει τα ελληνικά δικαστήρια και αναφέρομαι και στους δικαστές και τους γραμματείς, δεν είμαστε εξοικειωμένοι, με τέτοιου είδους πρακτικές. Γενικά δε μπορεί να παρατηρήσει κάποιος, ότι σε αντίθεση με τα παραπάνω νομοθετήματα οι ρυθμίσεις στα σύγχρονα δικονομικά κείμενα, και θα έλεγα όλο ένα και περισσότερο από το 1972, ήταν όλο και πιο πολύ λεπτομερείς και εξαντλητικές, ρυθμίζοντας σχεδόν σχολαστικά κάθε ενέργεια τόσο του γραμματέα, αλλά και ακολούθως βέβαια και του δικαστή. Αρκεί για να διαπιστώσει κάποιος αυτό να παρατηρήσει την διαμόρφωση του άρθρου 237 ΚΠολΔ με τον ν. 4335/2015 πόσο λεπτομερές είναι στις ρυθμίσεις όσον αφορά την εξέλιξη της διαδικασίας, όπως βέβαια και άλλων άρθρων, όπως αυτές του άρθρ. 226 ΚΠολΔ. Στην ουσία το δικονομικό μας σύστημα, ας μου επιτραπεί ο παραλληλισμός, έχει ράγες. Μοιάζει με σιδηρόδρομο, που δεν μπορεί κυρίως ο δικαστής να παρεκκλίνει, καθώς δεν του αφήνονται περιθώρια ελεύθερης δικονομικής δράσης. Σε αντίθεση με τα ευρωπαϊκά και κυρίως αυτά, που είναι επηρεασμένα από το γερμανικό και αγγλοσαξωνικό πρότυπο².

3. Συγκριτικά η νέα διαδικασία, που εισάγεται με το ν. 4738/2020 έχει στοιχεία από όλες τις ήδη υφιστάμενες διαδικασίες, κατά τις οποίες εκδικάζονται οι υποθέσεις της εκούσιας δικαιοδοσίας³ αλλά είναι ιδιαίτερη, καθώς είναι προφανές, ότι ο νόμος

² βλ. Βαλμαντώνη Τα σύγχρονα δικονομικά συστήματα και η διεύρυνση των εξουσιών του δικαστή στην πρωτοβάθμια διαδικασία Δ 39/1157 επ, Ποδημάτα Καθήκον δικαστικής καθοδηγήσεως και συζητητικό σύστημα ΕΠολΔ 2013/4 επ).

³ Κατά βάση πλέον στα ειρηνοδικεία όσο αφορά την εκούσια δικαιοδοσία οι υποθέσεις εκδικάζονται κατά πέντε διαφορετικούς τρόπους. Στην πραγματικότητα έχουν δημιουργηθεί πέντε ή και έξι διαφορετικοί και εντελώς μεταξύ τους ανόμοιοι τρόποι εκδίκασης των υποθέσεων (διαφορετικές διαδικασίες). Αυτές είναι: α) Η βασική των άρθρ. 746-781 ΚΠολΔ), β) Η Διαδικασία εκδίκασης υποθέσεων αναγνώρισης και τροποποίησης σωματείου και παροχής κληρονομητηρίου, γ) Η Διαδικασία κήρυξης ιδιόγραφης διαθήκης ως κυρίας και δ) Διαδικασία ν 4745/2020 για τον επαναπροσδιορισμό των υποθέσεων του ν. 3869/2010. Η κατάσταση θυμίζει (είναι μάλλον χειρότερη) την προ του 1968 περίοδο κατά την διάρκεια ισχύος της «επ’

ακολουθεί το πρότυπο της νέας τακτικής, αφού δεν προβλέπονται προπαρασκευαστικές προθεσμίες αλλά προθεσμίες ενέργειας για την κατάθεση των προτάσεων. Δεν αναφέρει όμως τίποτε περαιτέρω για την εξέλιξη της διαδικασίας (ενέργειες γραμματείας) από το κλείσιμο του φακέλου και μετέπειτα. Δεν ορίζεται στο νόμο, αν η υπόθεση εγγράφεται καν στο πινάκιο, αλλά ούτε, αν ορίζεται δικάσιμος και δημόσια συνεδρίαση. Ωστόσο από την λεκτική διατύπωση, όπως εξηγείται παρακάτω, αλλά και από αναφορά στην ίδια την αιτιολογική έκθεση, προκύπτει, ότι σαφής πρόθεση του νομοθέτη είναι η δημιουργία μιας έγγραφης διαδικασίας, στην οποία δεν προβλέπεται διεξαγωγή συζήτησης στο ακροατήριο, ούτε τυπικής.

4. Τέλος πρέπει να επισημανθεί, ότι πολύ σημαντικές και καθοριστικές είναι δύο νέες καινοτόμες ρυθμίσεις: α) Το ότι αναμορφώθηκε το καθεστώς της απαλλαγής του οφειλέτη, καθώς αυτή (βλ άρθρ. 192 επ.) επέρχεται πλέον αυτοδίκαια, χωρίς να απαιτείται έκδοση δικαστικής απόφασης, με μόνη την παρέλευση τριών ετών (ενός ειδικά αν στην πτωχευτική περιουσία περιλαμβάνεται η κύρια κατοικία του οφειλέτη ή άλλα περιουσιακά στοιχεία, που υπερβαίνουν σε αξία το 10% των συνολικών υποχρεώσεων του και η ελάχιστη αξία τους δεν υπερβαίνει το ποσό των 100.000 ευρώ) από την κήρυξη της πτώχευσης. Ενώ η απαλλαγή επέρχεται και τους εκπροσώπους του πτωχευμένου νομικού προσώπου. Και β) το ότι στις ήδη υφιστάμενες και στον προηγούμενο ΠτΚ αποκαλούμενες ουσιαστικές προϋποθέσεις για να κηρυχθεί η πτώχευση προστέθηκε άλλη μία. Κατά την σειρά της τελεολογικής εξέτασής τους από το πτωχευτικό δικαστήριο κατά το προηγούμενο δίκαιο οι ουσιαστικές προϋποθέσεις, χωρίς να γίνεται ιδιαίτερη εμβάθυνση, καθώς η παρούσα μελέτη έχει ως αντικείμενο, τα ζητήματα (προβληματισμούς και ερωτήματα, που δημιουργούνται από το νέο δίκαιο), αναφέρεται ότι ήταν: αα) Η πτωχευτική ικανότητα, για την οποία γίνεται λόγος αμέσως παρακάτω. ββ) Η ανυπαρξία τρεχουσών προληπτικών διαδικασιών. γγ) Η αδυναμία πληρωμών, ήτοι η μόνιμη και γενική παύση πληρωμών, ή αν η αίτηση υποβάλλεται από τον οφειλέτη και η επαπειλούμενη αδυναμία, ήτοι η βεβαιότητα και όχι πιθανότητα αφερεγγυότητας). Και δδ) η μη καταχρηστικότητα της αίτησης⁴. Κατά τα μέχρι το νέο δίκαιο κρατούντα, αν κατά την διερεύνηση δεν πληρούνταν κάποια από τις παραπάνω προϋποθέσεις, απορριπτόταν η αίτηση και ουδεμία μεταβολή επέρχονταν. Ήδη όμως πάνω σε αυτές προστέθηκε και μια ακόμη πέμπτη ειδική και ιδιαίτερη προϋπόθεση (βλ άρθρ. 77 παρ. 4 και 178 παρ. 1), αυτή της διερεύνησης περί επάρκειας ή μη να καλυφθούν τα έξοδα της πτωχευτικής διαδικασίας από την περιουσία του οφειλέτη, που στα προηγούμενα δίκαια ήταν αντικείμενο νέας πτωχευτικής δίκης, που επακολουθούσε. Η νέα αυτή προϋπόθεση βέβαια εξετάζεται πάντοτε τελευταία και εφόσον πληρούνται οι παραπάνω τέσσερις προϋποθέσεις. Κατά την διερεύνηση δε αυτής, αν εκτιμηθεί (κατά πιθανολόγηση), ότι η περιουσία επαρκεί για την κάλυψη

αναφοράν» διαδικασίας της ΠολΔικ 1834, όπου λόγω ελλιπούς ρύθμισης της διαδικασίας αυτής υποστηρίζονταν διάφορες απόψεις σχετικά με την εξέλιξη της δίκης, ιδίως αν μια υπόθεση παρουσίαζε αντιδικία. Ενώ κάθε νόμος, που προέβλεπε την εκδίκαση μιας υπόθεσης κατά την αποκαλούμενη επ' αναφοράν τότε διαδικασία, περιείχε πέρα των ουσιαστικών ρυθμίσεων και ειδικές δικονομικές διατάξεις (βλ διατάξεις στον ΑΚ για το κληρονομητήριο). Το ίδιο ακριβώς συνέβη για άλλη μια φορά και με το ν. 4738/2020 στις ρυθμίσεις αυτού για τις πτωχεύσεις μικρού αντικειμένου).

⁴ καταχρηστική κατ' άρθρ 80 παρ. 3 είναι η αίτηση αν ο πιστωτής την χρησιμοποιεί ως υποκατάστατο διαδικασίας ατομικής ικανοποίησης ή προς επιδίωξη σκοπών άσχετων με την πτώχευση ως θεσμό συλλογικής εκτέλεσης, καθώς και αν ο οφειλέτης την υποβάλλει προς σκοπό δόλιας αποφυγής πληρωμής των χρεών του

των εξόδων, κηρύσσεται πτώχευση, αν όχι, δεν απορρίπτεται άνευ άλλου η αίτηση, αλλά διατάσσεται κάτι διαφορετικό, που επίσης αποτελεί ρύθμιση, η καταχώρηση του ονόματος του οφειλέτη στο ΗΜΦ. Καταχώρηση, από την οποία αρχίζει να τρέχει η προθεσμία για την αυτοδίκαιη πλέον κατ' άρθρ, 192 απαλλαγή, ωσάν δηλαδή να είχε διαταχθεί πτώχευση και με νεώτερη απόφαση, διατάχθηκε η παύση των εργασιών. Ο λόγος βέβαια της νέας ρύθμισης προφανής: να μην αρχίζουν άσκοπες διαδικασίες πτώχευσης με ότι αυτό συνεπάγεται σε ανάλωση έργου, χρόνου και εξόδων χωρίς κανένα λόγο, αλλά και δικών, ώστε ακριβώς να αποφεύγονται οι δίκες για παύση των εργασιών πτώχευσης.

III. Η ΚΙΝΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ (ΕΝΕΡΓΕΤΙΚΗ ΚΑΙ ΠΑΘΗΤΙΚΗ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗ, ΚΑΘ' ΥΛΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΟΠΟ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑ, ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΑΙΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΟΔΕΥΟΝΤΑ ΑΥΤΗ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ)

A. *Ενεργητική νομιμοποίηση*

Για να κινηθεί η διαδικασία της πτώχευσης απαιτείται αίτηση προσώπου, που νομιμοποιείται από το νόμο. Νομιμοποιούνται δε ρητά κατ' άρθρ. 79 παρ. 1 εδ. α' μόνο οι πιστωτές του οφειλέτη, ο ίδιος ο οφειλέτης και ο εισαγγελέας πρωτοδικών, εφόσον στην τελευταία περίπτωση τούτο δικαιολογείται από λόγους δημόσιου συμφέροντος. Το πώς βέβαια και από ποιόν προσδιορίζεται το δημόσιο συμφέρον στην περίπτωση αυτή δεν διευκρινίζεται και εύλογα δημιουργείται ο εξής προβληματισμός. Έχει εξουσία το δικαστήριο να κρίνει, ότι δεν υπάρχει δημόσιο συμφέρον, contra στην θέση του εισαγγελέα και να απορρίψει την αίτηση ή όχι; Θεωρώ πως όχι, στην περίπτωση αυτή το πότε ή όχι υπάρχει δημόσιο συμφέρον (ο προσδιορισμός αυτού) έγκειται στην ανέλεγκτη (δικαιοδοτική) κρίση του αρμόδιου εισαγγελέα, η οποία υποκαθιστά την άλλοτε αυτεπάγγελτη κίνηση της διαδικασίας για κήρυξη πτώχευσης από το ίδιο το δικαστήριο (μετάθεση αρμοδιότητας).

B. *Υποχρεωτική η κλήτευση του οφειλέτη, ο οποίος καθίσταται διάδικος από τον νόμο*

1. Η αίτηση κατά τα διαχρονικά ισχύοντα στο δίκαιο της πτώχευσης, αν την υποβάλλει ο οφειλέτης, δεν στρέφεται κατά κάποιου προσώπου και δεν απαιτείται κάποια κοινοποίηση αυτής (πρόκειται στην περίπτωση αυτή, όπως συνηθίζεται να αναφέρεται, για γνήσια υπόθεση της εκούσιας δικαιοδοσίας). Αν ασκείται από πιστωτή, αυτή πρέπει να στρέφεται κατά του οφειλέτη, του οποίου ζητείται η πτώχευση, ο οποίος οπωσδήποτε καθίσταται διάδικος, αντίδικος του πιστωτή, την ιδιότητα δε του διαδίκου την απονέμει ο ίδιος ο νόμος, αφού, όπως πλέον προβλέπεται μετά τις πρόσφατες τροποποιήσεις της παρ. 1 του άρθρ. 173 με το άρθρ. 35 παρ. 19 του ν. 4818/2021, να κλητεύεται στη δίκη εντός δεκαπέντε (15) ημερών από τη δημοσιοποίηση της αίτησης. Η υπόθεση στην περίπτωση αυτή θεωρείται μη γνήσια, ακόμη και αν ο οφειλέτης δεν αντιλέγει.

2. Δεν διευκρινίζεται στο νόμο, αν η προθεσμία για την παραπάνω κοινοποίηση υπολογίζεται σε εργάσιμες μέρες, όπως ρητά προβλέπεται στο άρθρ. 177 για την εκεί προβλεπόμενη επίδοση της αίτησης από τον επισπεύδοντα τη διαδικασία εντός δέκα (10) ημερών. Υπολογίζονται συνεπώς, ελλείψει ειδικής αναφοράς, στην προθεσμία αυτή και οι εργάσιμες ημέρες κατά τις γενικές διατάξεις του ΚΠολΔ, καθώς το άρθρ. 88 και το άρθρ. 90, που ορίζει, ότι οι προθεσμίες υπολογίζονται σε εργάσιμες ημέρες, αναφέρονται στις προθεσμίες μετά την κήρυξη της πτώχευσης και όχι στο εισαγωγικό δικόγραφο της αίτησης για την κήρυξη αυτής.

3. Αν η αίτηση δεν επιδοθεί στην παραπάνω προθεσμία δεν επέρχονται οι συνέπειες από την υποβολή της. Ρύθμιση ανάλογη της αυστηρής διατύπωσης άρθρ. 215 παρ. 2 του ΚΠολΔ μετά τον ν. 4335/2015 στις υποθέσεις της νέας τακτική, όπου η αγωγή θεωρείται μη ασκηθείσα. Κατ' αυτό τον τρόπο ο οφειλέτης σε κάθε περίπτωση καθίσταται στην διαδικασία για την κήρυξη διάδικος εκ του νόμου. Τούτο δε συμβαίνει και στην περίπτωση άσκησης της αίτησης από τον εισαγγελέα. Οπωσδήποτε και στην τελευταία περίπτωση (υποβολή αίτησης από τον εισαγγελέα) απαιτείται επίδοση στον οφειλέτη. Δεν διευκρινίζεται στο νόμο, αν η επίδοση αυτή θα λάβει χώρα από την εισαγγελία ή το δικαστήριο; Πάντως από όποιον και αν διενεργηθεί αυτή δεν θα δημιουργείται κάποια ακυρότητα. Η κλήτευση κατ' άρθρ. 78 παρ 5 εδ γ καταχωρείται με επιμέλεια του επισπεύδοντος στο ΗΜΦ. Ωστόσο δεν προβλέπεται προθεσμία, μέσα στην οποία πρέπει να λάβει χώρα η καταχώρηση αυτή, αλλά ούτε η παράλειψη απειλείται με ακυρότητα.
4. Κατά τις διατάξεις του άρθρ. 78 παρ. 5 εδ β, αν ο οφειλέτης είναι νομικό πρόσωπο και σύμφωνα με τα στοιχεία του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (Γ.Ε.ΜΗ) δεν έχει διοίκηση, η κλήτευση λογίζεται, ότι έχει γίνει νόμιμα στην τελευταία καταχωρημένη στο ΓΕΜΗ διεύθυνση του νομικού προσώπου ή στην τελευταία γνωστή διεύθυνση σύμφωνα με την δήλωση φόρου εισοδήματος.

Γ. Παθητική νομιμοποίηση

1. Κατά το νέο δίκαιο, αντίθετα με τα διαχρονικά ισχύοντα, πτωχεύουν όχι μόνον έμποροι αλλά και φυσικά πρόσωπα, που δεν ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα, αλλά και νομικά πρόσωπα, που δεν επιδιώκουν οικονομικό σκοπό, αλλά έχουν οικονομική δραστηριότητα. Ωστόσο ο καθορισμός των νομικών προσώπων με οικονομική και όχι επιχειρηματική δραστηριότητα, που θα πτωχεύουν, θα λάβει χώρα με την έκδοση προεδρικού ή προεδρικών διαταγμάτων (σίγουρα θα περιληφθούν οι οικοδομικοί συνεταιρισμοί, ίσως και διάφορες αστικές εταιρείες). Ενώ πτωχεύουν και πρόσωπα, που έχουν αποβιώσει, υπό την προϋπόθεση, ότι η αίτηση έχει ασκηθεί εντός έτους από τον θάνατό τους.
2. Πολύ σημαντική καινοτομία επίσης είναι, ότι σε αντίθεση με τους προηγούμενους πτωχευτικούς νόμους, τα ομόρρυθμα μέλη μιας ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρείας δεν συμπτωχεύουν πλέον, όπως διαχρονικά συνέβαινε, από κοινού με την εταιρεία. Τέτοια πρόβλεψη δεν συμπεριλήφθηκε στο νέο δίκαιο. Επομένως για την κήρυξη των προσώπων αυτών σε πτώχευση απαιτείται υποβολή αυτοτελούς αίτησης και η επίκληση της συνδρομής των προϋποθέσεων της πτώχευσης στο πρόσωπό τους. Λόγω του αυστηρά προσωπικού δε χαρακτήρα και ειδικού σκοπού της πτώχευσης, δεν μπορεί να υποβληθεί κοινή αίτηση για την πτώχευση⁵, αλλά ούτε και να διαταχθεί η συνεκδικασή τους. Καθώς πρόκειται για διαφορετικές ξεχωριστές πτωχεύσεις (διαδικασίες) και δίκες με διαφορετικό αντικείμενο, δεν αφήνονται περιθώρια εφαρμογής του άρθρ. 74 ΚΠολΔ⁶. Εξάλλου η υποκειμενική σώρευση ειδικά στις πτωχεύσεις μικρού αντικειμένου, όπου οι αιτήσεις υποβάλλονται υποχρεωτικά ηλεκτρονικά, δε θα είναι εφικτό, καθώς τούτο δεν υποστηρίζεται από την ηλεκτρονική πλατφόρμα.

⁵ Όπως τελικά επικράτησε για την υπαγωγή στο ν. 3869/2010, όπου έγιναν αποδεκτές κοινές αιτήσεις κυρίως συζύγων και εγγυητών

⁶ Βλ γενικότερα θέσεις Γέσιου- Φαλτσή *Η Ομοδικία εις την πολιτικήν δίκην 1970 παρ 25 III σελ 138 και Μπέη Σκέψεις για την ερμηνευτική διερεύνηση των περιπτώσεων της απλής ομοδικίας Δίκη 22/35 και ΠολΔικ άρθρ. 741 σελ 118-120*

Δ. Καθ' ύλη αρμοδιότητα

Αρμόδιο καθ' ύλη κατά τις διατάξεις του άρθρ. 78 παρ 1 είναι το ειρηνοδικείο. Ως μικρού αντικειμένου πτωχεύσεις ορίζονται αυτές, στις οποίες ο οφειλέτης ικανοποιεί ένα από τα κριτήρια προσδιορισμού της πολύ μικρής οντότητας σύμφωνα με το άρθρου 2 του ν. 4308/2014 (Α' 251). Κατά τις παρ. 2 και 3 του άρθρου αυτού πολύ μικρές οντότητες είναι οι οντότητες οι οποίες κατά την ημερομηνία του ισολογισμού τους δεν υπερβαίνουν τα όρια δύο τουλάχιστον από τα ακόλουθα τρία κριτήρια: α) Το σύνολο ενεργητικού (περιουσιακών στοιχείων) δεν υπερβαίνει το ποσό των 350.000 ευρώ. β) Το καθαρό ύψος κύκλου εργασιών το ποσό των 700.000 ευρώ και γ) Ο μέσος όρος απασχολούμενων κατά τη διάρκεια της περιόδου δεν υπερβαίνει τον αριθμό 10. 3. Ειδικά οι οντότητες της παραγράφου 2(γ) του άρθρου 1 εντάσσονται στην κατηγορία των πολύ μικρών οντοτήτων με μόνη προϋπόθεση ότι ο κύκλος εργασιών τους δεν υπερβαίνει το ποσό του 1.500.000 ευρώ. Στην περίπτωση φυσικού προσώπου το κριτήριο, που αφορά το ενεργητικό εφαρμόζεται στην περιουσία του προσώπου. Η αξία της ακίνητης περιουσίας προσδιορίζεται σύμφωνα με το άρθρ. 11 του ν. 4738/2020, ήτοι για τα ακίνητα, που βρίσκονται στην Ελλάδα με βάση την φορολογητέα αξία κατά τον υπολογισμό του ΕΝ.ΦΙ.Α και για τα ακίνητα, που δεν υπόκεινται στο φόρο αυτό σύμφωνα με την αντικειμενική αξία, όπως αυτή προσδιορίζεται κατά τις διατάξεις του άρθρ. 41 Α του ν. 1249/1982. Πάνω σε αυτό το αρχικό καθεστώς με την τροποποίηση του άρθρου (παρ 1 του άρθρ, 78 με το άρθρ 35 παρ. 19 του ν. 4818/2021), περιλήφθηκε εδάφιο σύμφωνα με το οποίο στην περίπτωση των νομικών προσώπων, αν το καθαρό ύψος του κύκλου εργασιών υπερβαίνει τα δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ δεν θεωρούνται πολύ μικρή οντότητα. Τούτο σημαίνει, ότι, αν το καθαρό ύψος του κύκλου εργασιών είναι μικρότερη από το παραπάνω ύψος (2.000.000 ευρώ για τα νομικά πρόσωπα και 1.500.000 ευρώ για τις προσωπικές επιχειρήσεις), τότε αρμόδιο για την πτώχευση είναι το ειρηνοδικείο, καθώς στην περίπτωση αυτή δεν ισχύουν τα κριτήρια του άρθρ. 2 του ν. 4308/2014.

Ε. Κατά τόπο αρμοδιότητα

Κατά τις διατάξεις των άρθρ. 172 παρ. 2 και 78 παρ. 3 αρμόδιο πτωχευτικό δικαστήριο για την κήρυξη πτώχευσης μικρού αντικειμένου κατ' άρθρ. 172 παρ. 2 για τα φυσικά πρόσωπα, που δεν ασκούν κάποια επιχειρηματική δραστηριότητα εμπορική ή αγροτική ή άλλη σύμφωνα με τα άρθρ. 21 και 47 του ν. 4172/2013, είναι το ειρηνοδικείο στην περιφέρεια, του οποίου ο οφειλέτης έχει την κύρια κατοικία του. Τεκμαίρεται δε αμάχητα ως τέτοια η δηλωμένη ως κατοικία του οφειλέτη στην τελευταία προ της κατάθεσης της αίτησης φορολογική δήλωσή του. Για τα πρόσωπα (φυσικά και νομικά), που ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα, αρμόδιο είναι το ειρηνοδικείο στην περιφέρεια, του οποίου ο οφειλέτης έχει το κέντρο των κύριων συμφερόντων του, ήτοι ο τόπος, που ο οφειλέτης ασκεί συνήθως την διοίκηση των συμφερόντων του, που για τα νομικά πρόσωπα τεκμαίρεται μαχητά, ότι είναι ο τόπος της καταστατικής τους έδρας. Κέντρο των κύριων συμφερόντων είναι ο τόπος, όπου ο οφειλέτης ασκεί συνήθως τη διοίκηση των συμφερόντων του και είναι αναγνωρίσιμος από τους τρίτους. Για τα νομικά πρόσωπα τεκμαίρεται, μέχρι να αποδειχθεί το αντίθετο, ότι κέντρο των κύριων συμφερόντων είναι ο τόπος της καταστατικής έδρας. Οι πιστωτές, που υποβάλλουν αίτηση πτώχευσης, μπορούν να ζητήσουν και να λάβουν τη σχετική πληροφορία για τον τόπο υποβολής της τελευταίας φορολογικής

δήλωσης και την καταστατική έδρα των νομικών προσώπων από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων, η οποία υποχρεούται κατά το νόμο να τη γνωστοποιήσει.

ΣΤ. Περιεχόμενο και αίτημα της αίτησης

1. Η αίτηση κατ' άρθρ. 741 ΚΠολΔ πρέπει να περιέχει τα τυπικά στοιχεία, που αναφέρονται στις γενικές διατάξεις των άρθρων 118-119 του ΚΠολΔ, τα περιστατικά, που νομιμοποιούν από άποψη εννόμου συμφέροντος τον αιτούντα για την κίνηση της διαδικασίας (ισχυρισμό, ότι είναι κάποιος πιστωτής ή οφειλέτης) και τα πραγματικά περιστατικά, που προσδιορίζουν την αρμοδιότητα του δικαστηρίου. Πέραν αυτών με γνώμονα την αρχή της ελαστικότητας, που θεμελιώνεται στην παραπάνω διάταξη (741 ΚΠολΔ), και στο βαθμό, που προσαρμόζεται στην διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, πρέπει να περιέχει κατ' άρθρ. 747 και 216 ΚΠολΔ: α) τα πραγματικά περιστατικά, τα οποία θεμελιώνουν τις προϋποθέσεις της πτώχευσης και κυρίως αυτά, στα οποία θεμελιώνεται η παύση πληρωμών ή η επαπειλούμενη αδυναμία εκπλήρωσης των υποχρεώσεων ενός οφειλέτη. Αν ο αιτών είναι πιστωτής δηλαδή πρέπει να περιγράφει τις αξιώσεις του κατά του οφειλέτη και όσα από τα χρέη του οφειλέτη προς τρίτους γνωρίζει. Αν δε είναι ο οφειλέτης να περιγράφει τα χρέη του προς τρίτους και την περιουσιακή του κατάσταση⁷. β) Να γίνεται επίκληση της έννομης συνέπειας, που απορρέει από τα πραγματικά περιστατικά. Και γ) κατά λογική συνέπεια των παραπάνω να περιλαμβάνει σχετικό αίτημα. Κατά τα διαχρονικά ισχύοντα μοναδικό αίτημα της αίτησης ήταν αυτό τη κήρυξης της πτώχευσης. Ωστόσο μετά τις ρυθμίσεις των άρθρ. 77 παρ. 4 και 178 παρ. 1 εναπόκειται στην κρίση του Δικαστηρίου, μετά από την διερεύνηση (της πέμπτης προϋπόθεσης που προστέθηκε), της επάρκειας ή της ανεπάρκειας να καλυφθούν τα έξοδα της πτώχευσης από την περιουσία του οφειλέτη, το αν θα διατάξει την πτώχευση, ή θα διατάξει απλώς την καταχώρηση του οφειλέτη στο ΗΜΦ.⁸ Έτσι τελικώς καθώς το δικαστήριο, ανεξαρτήτως, αν ο αιτών στην αίτησή του αναφέρει ως αίτημα μόνο στην κήρυξη της πτώχευσης ή μόνο στην καταχώρηση στο ΗΜΦ, είναι ελεύθερο το τι θα αποφασίσει, μπορεί να ειπωθεί, ότι μοναδικό αίτημα των νέων αιτήσεων, όπως συνάγεται από το πλέγμα των νέων ρυθμίσεων, αποτελεί η υπαγωγή του οφειλέτη στις διατάξεις του ν. 4378/2020 και η παροχή δεύτερης ευκαιρίας. Στην δικαστηριακή ωστόσο πρακτική οι αιτούντες ή θα ζητούν μόνο την κήρυξη της πτώχευσης ή μόνο την καταχώρηση στο ΗΜΦ ή και επικουρικά και τα δύο. Τούτο είναι αδιάφορο για τον δικαστή⁹.

2. Στις αιτήσεις ενώπιον το πρωτοδικείου προβλέπεται και η υποβολή αιτήματος για εκποίηση του συνόλου του ενεργητικού της επιχείρησης ή των επί μέρους λειτουργικών συνόλων της. Τέτοιο αίτημα δεν μπορεί να περιληφθεί στις πτωχεύσεις μικρού αντικειμένου, καθώς στις πτωχεύσεις μικρού αντικειμένου κατ' άρθρ. 186 ακολουθείται πάντοτε η κατ' ιδίαν εκποίηση των περιουσιακών στοιχείων.

⁷ Βλ για τις βασικές ουσιαστικές προϋποθέσεις παραπάνω II.4

⁸ βλ παραπάνω II.4 και παρακάτω VI.Α. 1 α, β, γ

⁹ Η εμμονή παρότι ο ν. 4378/2020 τιλοφορείται ως νόμος «Ρύθμισης οφειλών και παροχής δεύτερης ευκαιρίας» να αποκαλείται ως «Νέος Πτωχευτικός Κώδικας», είναι αδικαιολόγητη, καθώς ή πτώχευση κατά τις νέες ρυθμίσεις αποτελεί απλά και μόνο την περιγραφή της διαδικασίας ρευστοποίησης της περιουσίας, όταν υπάρχει, με απώτερο στόχο να παρασχεθεί στον κάθε οφειλέτη μια δεύτερη ευκαιρία με την απαλλαγή των προηγούμενων χρεών του. Ενώ η τελευταία (απαλλαγή) μπορεί να επέλθει και αν δεν διαταχθεί πτώχευση, απλά με την διαπίστωση της αφερεγγυότητας ενός προσώπου και την καταχώρηση της σχετικής απόφασης στο ΗΜΦ

3. Γενικά όμως θεωρώ πως τίποτε δεν εμποδίζει για λόγους οικονομίας να σωρευτεί αίτημα κατ' άρθρ. 92 παρ. 3 για εξαίρεση των ετησίων εισοδημάτων του οφειλέτη από την πτωχευτική περιουσία, αν στην πτωχευτική περιουσία περιλαμβάνεται η κύρια κατοικία ή και άλλα πάγια περιουσιακά στοιχεία, που υπερβαίνουν σε αξία το 10% των συνολικών υποχρεώσεων και η ελάχιστη αξία τους δεν υπολείπεται των 100.000 ευρώ.

4. Περαιτέρω στην αίτηση πρέπει να αναφέρονται στοιχεία και να συνοδεύουν (επισυνάπτονται σε) αυτή τα αναφερόμενα, ανάλογα την περίπτωση (αν υποβάλλεται από οφειλέτη ή πιστωτή ή από πρόσωπο,, που ασκεί επιχειρηματική δραστηριότητα ή όχι), έγγραφα δικαιολογητικά, των οποίων το περιεχόμενο συμπληρώνει την αίτηση. Η παράλειψη μάλιστα αναφοράς και κατάθεσης (επισύναψης) ορισμένων δικαιολογητικών απειλείται με το απαράδεκτο της αίτησης. Αν δηλαδή δεν συνοδεύουν την αίτηση κατά την υποβολή της, η αίτηση απορρίπτεται ως απαράδεκτη, καθώς δεν είναι δυνατή η συμπλήρωση η προσκόμιση σε μεταγενέστερο στάδιο. Ενώ για κάποια επιτρέπεται η μεταγενέστερη συμπλήρωση με βάση τις διατάξεις του άρθρ. 227 ΚΠολΔ. Ειδικότερα σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρ. 79 στην αίτηση πρέπει να αναγράφονται το όνομα, το επώνυμο, το πατρώνυμο, η επωνυμία, ο ΑΦΜ, καθώς και η διεύθυνση, όπου ο οφειλέτης έχει την κατοικία του ή κατά περίπτωση το κέντρο των κύριων συμφερόντων. Επίσης εφόσον ο οφειλέτης είναι έμπορος πρέπει να αναγράφεται και ο αριθμός του Γενικού Εμπορικού Μητρώου (ΓΕΜΗ). Η παράλειψη αναφοράς κάποιου στοιχείου από τα παραπάνω έχει σαν αποτέλεσμα το απαράδεκτο της αίτησης, επιτρέπεται ωστόσο η συμπλήρωσή τους ρητά, όπως προβλέπεται, κατ' άρθρ. 227 του ΚΠολΔ. Κατά τις διατάξεις της παρ. 4 του παραπάνω άρθρου στην αίτηση πρέπει να προτείνεται ο διορισμός συγκεκριμένου συνδίκου. Να περιέχει το όνομα, το επώνυμο και την διεύθυνση αυτού και περαιτέρω η αίτηση να συνοδεύεται από την έγγραφη δήλωση του υποψηφίου συνδίκου, ότι αποδέχεται τον διορισμό του και ότι δεν υπάρχει κάποιο κώλυμα στο πρόσωπό του. Ενώ, αν την αίτηση υποβάλλει ο οφειλέτης και δηλώνει, ότι δεν κατέστη δυνατή η ανεύρεση συνδίκου, δεν απαιτούνται τα παραπάνω. Η παράλειψη ωστόσο αυτή του να προταθεί σύνδικος από πιστωτή δεν απειλείται με ποινή απαραδέκτου.

5. Κατά τα λοιπά στις πτωχεύσεις μικρού αντικειμένου εφαρμόζονται οι διατάξεις της παρ 2 του άρθρ. 173 και των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρ. 174 του ν. 4738/2020. Σύμφωνα με αυτές, αν την αίτηση υποβάλλει ο ίδιος ο οφειλέτης, επισυνάπτει στο πρωτότυπο με ποινή απαραδέκτου, γραμμάτιο κατάθεσης του ΤΠκΔ ποσού 250,00 ευρώ, το οποίο αναλαμβάνει σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης. Η παραπάνω ρύθμιση, για προσκόμιση με ηλεκτρονικό μέσο πρωτοτύπου εγγράφου, είναι παντελώς ατυχής, καθώς ηλεκτρονική υποβολή πρωτοτύπου (και άρα προσκόμιση) δεν νοείται και δεν μπορεί να συμβεί. Προσκόμιση του πρωτοτύπου μπορεί να επιτευχθεί μόνο με φυσική παρουσία προσώπου σε κάποιο επόμενο στάδιο της διαδικασίας. Η εξακρίβωση γνησιότητας μπορεί στην περίπτωση αυτή να επιτευχθεί μόνο, αν αυτό ως έγγραφο έχει εκδοθεί ηλεκτρονικά και φέρει μοναδικό αριθμό επαλήθευσης (κωδικάριθμο ή QR code). Εξαιρετικά δεν απαιτείται έκδοση γραμματίου, αν συντρέχει η περίπτωση της παρ. 1 του άρθρ. 178, στις περιπτώσεις δηλαδή, που πιθανολογείται, ότι τα μη βεβαρυσμένα στοιχεία της περιουσίας του οφειλέτη, δεν επαρκούν για την κάλυψη των εσόδων και τα ετήσια εισοδήματα του οφειλέτη πέραν των εύλογων δαπανών διαβίωσης, δεν υπερβαίνουν τις εύλογες δαπάνες διαβίωσης (άρθρ. 73 του ν. 4389/2016 και παρ. 2 άρθρ. ν. 4738/2020). Στις περιπτώσεις αυτές αν προκύψει ανάγκη καταβολής θα εφαρμοστεί το άρθρ. 227 ΚΠολΔ. Περαιτέρω με την αίτησή του ο οφειλέτης, που ασκεί επιχειρηματική

δραστηριότητα, υποχρεούται να καταθέσει, επί ποινή απαραδέκτου, τις οικονομικές καταστάσεις¹⁰, εφόσον υπάρχουν, της τελευταίας χρήσης για την οποία είναι διαθέσιμες (άρθρο 174). Ενώ σε περίπτωση αίτησης (φυσικού ή νομικού προσώπου), που δεν δημοσιεύει χρηματοοικονομικές καταστάσεις, με την αίτηση κατατίθεται επί ποινή απαραδέκτου η τελευταία δήλωση φόρου εισοδήματος, η δήλωση στοιχείων ακινήτων και, εφόσον συντρέχει περίπτωση, η κατάσταση οικονομικών στοιχείων από τυχόν επιχειρηματική δραστηριότητα. Η αίτηση συνοδεύεται από κατάσταση του συνόλου των πιστωτών του και βεβαίωση της αρμόδιας οικονομικής υπηρεσίας για τα χρέη του οφειλέτη προς το Δημόσιο. Ως προς τα δηλούμενα περιουσιακά στοιχεία ο οφειλέτης υπέχει ευθύνη κατά τις διατάξεις του άρθρ. 952 ΚΠολΔ, ενώ στην αίτηση, αν αυτή υποβάλλεται από τον οφειλέτη, υποχρεωτικά περιλαμβάνεται η συναίνεση πρόσβασης στα στοιχεία, που βρίσκονται σε βάσεις δεδομένων του δημόσιου τομέα ή των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων. Τέλος την αίτηση μπορεί να συνοδεύουν και άλλα έγγραφα, που υποστηρίζουν τα παρεχόμενα από τον οφειλέτη στοιχεία.

5. Πρέπει να επισημανθεί ότι ατυχής είναι βέβαια και πάλι η έκφραση στην παρ 4 του άρθρ. 174 κατά την οποία «τα έγγραφα υποβάλλονται σε ηλεκτρονικό αντίγραφο». Από την παραπάνω διατύπωση εύκολα μπορεί να δημιουργηθεί εσφαλμένα η εντύπωση, ότι κατ' απόκλιση από τις διατάξεις της εκούσιας διαδικασίας, τα υποβαλλόμενα («σε ηλεκτρονικό αντίγραφο») έγγραφα φέρουν κάποια βεβαίωση (επικύρωση) με χρήση εγκεκριμένης ηλεκτρονικής υπογραφής, και δημιουργείται κάποιο σύστημα αυστηρής απόδειξης, ασυμβίβαστο με την αρχή ανακρίσεως. Κάτι τέτοιο δεν συμβαίνει. Με την ορολογία «ηλεκτρονικά αντίγραφα εγγράφων» κατά τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρ. 13 του ν. 4727/2020, εννοούνται οι χάρτινης μορφής εκτυπώσεις, που προέρχονται από την διαδικασία εκτύπωσης (άλων) δημοσίων ηλεκτρονικών εγγράφων, ήτοι δηλαδή δημοσίων εγγράφων, που έχουν παραχθεί ως αντίγραφα, αλλά τα πρωτότυπά τους έχουν αρχειοθετηθεί (βρίσκονται άυλα αποθηκευμένα) ως τέτοια μέσα στο ηλεκτρονικό σύστημα του Δημοσίου (όπως το αντίγραφο μιας δικαστικής απόφασης, που αποστέλλεται ηλεκτρονικά στους διαδίκους). Αυτά αποστέλλονται ως ηλεκτρονικά ως αντίγραφα, αφού βεβαιωθούν με εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή, στους αποδέκτες τους, στους ΗΥ των οποίων βρίσκονται αποθηκευμένα και αποκτούν υλική υπόσταση σε χάρτινη μορφή μόνο με την εκτύπωσή τους. Έτσι, όταν η εκτύπωση ενός δημοσίου ηλεκτρονικού εγγράφου προέρχεται από αντίτυπο, που έχει κοινοποιηθεί σε ιδιώτη, η παραγόμενη εκτύπωση δεν αποτελεί αντίγραφο (αλλά πρωτότυπο ή ορθότερα επέχει ισχύ πρωτοτύπου), ενώ, αν προέρχεται από αντίγραφο, που έχει κοινοποιηθεί σε ιδιώτη, η παραγόμενη εκτύπωση αποτελεί το αποκαλούμενο ηλεκτρονικό αντίγραφο. Και στις δύο περιπτώσεις (είτε η εκτύπωση προέρχεται από αντίτυπο ή αντίγραφο) για να έχουν αποδεικτική ισχύ ως έγγραφα οι παραπάνω εκτυπώσεις απαιτείται να έχουν τηρηθεί η διατυπώσεις της παρ 4 του άρθρ. 14 του ν. 4727/2020, ήτοι δηλαδή να έχουν λάβει χάρτινη υπόσταση, ενώ κατ' εξαίρεση δεν απαιτείται τούτο μόνο, αν αυτό το εκτυπωθέν ή διαβιβασθέν ηλεκτρονικό έγγραφο, φέρει μοναδικό αριθμό επαλήθευσης (κωδικάριθμο ή QR code). Το ορθό είναι και έτσι πρέπει να ερμηνευτεί, όπως και στην υποβολή κατά τα παραπάνω του γραμματίου προκαταβολής των εξόδων, ότι τα διάφορα συνοδεύοντα (επισυναπτόμενα) στην αίτηση έγγραφα (παρότι δεν φέρουν κωδικάριθμο ή QR code) υποβάλλονται απλά ηλεκτρονικά, χωρίς την χρήση εγκεκριμένης ηλεκτρονικής υπογραφής, αφού δεν απαιτείται τέτοια ούτε για την υποβολή της ίδιας της αίτησης. Αυτονόητα βέβαια το περιεχόμενο της αίτησης

¹⁰ Οι πολύ μικρής οντότητας επιχειρήσεις κατά τον ν. 4308/2014 τηρούν κατά κανόνα α) συνοπτικό ισολογισμό, β) συνοπτική κατάσταση αποτελεσμάτων και γ) Προσάρτημα

συμπληρώνεται από τα έγγραφα, που συνοδεύουν αυτή (όπως έχει νομολογιακά¹¹ ανάλογα κριθεί στην έκδοση διαταγής πληρωμής).

IV. Η ΥΠΟΒΟΛΗ, ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ. Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑΣ ΤΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΜΗΤΡΩΟΥ ΦΕΡΕΓΥΟΤΗΤΑΣ

Για πρώτη φορά, όπως και παραπάνω έγινε λόγος: α) προβλέπεται σύνταξη εισαγωγικού δικογράφου δίκης σε έντυπη μορφή και μάλιστα με αποκλειστική δυνατότητα υποβολής αυτού μόνο με ηλεκτρονικά μέσα, και β) ότι τούτο είναι σχετικά πρωτόγνωρο, καθώς τούτο έχει επιχειρηθεί μόνο για δικόγραφο κλήσης (της αίτησης επαναπροσδιορισμού με τον ν. 4745/2020), που ωστόσο δεν είναι το εισαγωγικό δίκης δικόγραφο. Προ της όποιας ανάπτυξης πρέπει επισημανθεί, ότι στον 4738/2020, όπως και στον 4745/2020, χρησιμοποιούνται οι όροι «υποβολή αίτησης» ή «η αίτηση υποβάλλεται» και η «αίτηση κατατίθεται» ή «κατάθεση αίτησης», που χρονικά δεν συμπίπτουν, ούτε απαραίτητα λαμβάνουν χώρα αμέσως η μια μετά την άλλη. Οι όροι αυτοί δεν είναι ταυτόσημοι. Τούτο συμβαίνει (και πρέπει αναγκαία να συμβεί) γιατί συλλειτουργούν δύο συστήματα. Με την έννοια υποβολή εννοείται η δημιουργία της αίτησης και υποβολή αυτής στην ηλεκτρονική πλατφόρμα, στην οποία εντάσσονται όλα τα πτωχευτικά δικαστήρια της χώρας, ενώ ως κατάθεση εννοείται η είσοδος της αίτησης ως δικογράφου στο συγκεκριμένο ειρηνοδικείο, στην ουσία δηλαδή η λήψη αριθμού κατάθεσης (ΓΑΚ και ΕΑΚ) στο σύστημα του κάθε ειρηνοδικείου (είτε αυτό είναι ηλεκτρονικό είτε με χρήση χάρτινων βιβλίων), η οποία δεν επέρχεται αυτοματοποιημένα και την ίδια χρονική στιγμή, ακριβώς γιατί η πλατφόρμα δεν είναι συνδεδεμένη με το ηλεκτρονικό σύστημα κάθε δικαστηρίου. Σε γενικές γραμμές για την υποβολή της αίτησης ακολουθείται το πρότυπο (με τα προβλεπόμενα ανάλογα εκεί στάδια) της πλατφόρμας της ΕΠΙΧ (Ειδικής Γραμματείας Ιδιωτικού Χρέους), που χρησιμοποιείται για την υποβολή των αιτήσεων επαναπροσδιορισμού κατά το ν. 4745/2020 για τις υποθέσεις του ν. 3869/2010.

A. Υποβολή της αίτησης

α- Ενέργειες από τον ίδιο τον οφειλέτη ή τον πιστωτή¹² για την δημιουργία της αίτησης¹³

Ο οφειλέτης ή ο πιστωτής, που επιθυμεί να υποβάλλει αίτηση πτώχευσης εισέρχεται με τους κωδικούς του στο taxis-net. Με την επιτυχή εισαγωγή των κωδικών επιτρέπεται η είσοδος. Ακολουθούν δύο πεδία α) ένα για την συναίνεση του οφειλέτη, αν υποβάλλεται η αίτηση από αυτόν, για άρση του τραπεζικού και φορολογικού του απορρήτου και β) δεύτερο για την παροχή εξουσιοδότηση αυτού προς συγκεκριμένο δικηγόρο, να υποβάλλει αίτηση.

¹¹ ΑΠ 370/2012 και 35/2011 δημ. Νόμος

¹² Πρέπει να σημειωθεί ότι είναι σοβαρή παράλειψη, ότι δεν έχει προβλεφθεί στην πλατφόρμα και ο τρόπος υποβολής της αίτησης από τον εισαγγελέα, αφού η αίτηση και από αυτόν, αν αφορά πτώχευση μικρού αντικειμένου, πρέπει να υποβληθεί ηλεκτρονικά.

¹³ Βλ. οδηγό χρήσης η ηλεκτρονικής πλατφόρμας εξουσιοδότησης πληρεξουσίου δικηγόρου. Χρήστης πλατφόρμας Οφειλέτης/μη θεσμικός πιστωτής (<http://www.Keyd.gov.gr> Απαλλαγή οφειλών- 2^η ευκαιρία)

β- (ΔΕΥΤΕΡΟ ΣΤΑΔΙΟ) Ενέργειες από τον πληρεξούσιο δικηγόρο¹⁴

Μετά από αυτό την πρωτοβουλία αναλαμβάνει ο εξουσιοδοτούμενος σχετικά δικηγόρος, καθώς κατ' άρθρ. 94 παρ 1 ΚΠολΔ απαιτείται υποχρεωτικά παράσταση δικηγόρου.

-Αυτός εισέρχεται με τους δικούς του κωδικούς στο taxis-net και της ολομέλειας των Δικηγορικών συλλόγων και επιλέγει κατάλληλα στα πεδία «νέα αίτηση», «πτώχευση μικρού αντικειμένου» και αν η αίτηση, που θα υποβάλλει αφορά οφειλέτη ή πιστωτή (ανάλογα τον εντολέα του). Πέραν της υποβολής της αίτησης η εφαρμογή δίνει και η δυνατότητα επιλογής και άλλων ενεργειών. Ωστε με την κατάλληλη συμπλήρωση των πεδίων ο πληρεξούσιος δικηγόρος να μπορεί να υποβάλλει παρέμβαση, παραίτηση από δικόγραφο, που έχει ήδη υποβληθεί, ή να επισυνάψει την αποδοχή του διορισμού συνδίκου (άρθ 79 παρ 4 και 177 παρ 1), ή να προβεί στην καταχώρηση κλητεύσεων κατά το άρθρ. 78 παρ 5 εδ γ και 177 παρ. 2 εδ. β και ίσως και άλλες ενέργειες, όπως επισύναψη εγγράφων μετά από πρόσκληση κατ' άρθρ. 227 ΚΠολΔ.

-Συμπληρώνει κατάλληλα τα στοιχεία του (όσα δηλαδή από αυτά δεν αντλούνται αυτοματοποιημένα από το σύστημα του taxisnet και της Ολομέλειας των ΔΣ και καταχωρεί τον αριθμό κινητού τηλεφώνου και ηλεκτρονική διεύθυνση, που το δικαστήριο μπορεί να επικοινωνεί με αυτόν. Η παράλειψη αυτή δεν έχει απειληθεί από τον νόμο με ποινή απαραδέκτου ή ακυρότητας και δεν προβλέφθηκε, ότι στον υπογράφοντα και ούτως ή άλλως αντίκλητο (κατ' άρθρ. 143 ΚΠολΔ) δικηγόρο μπορεί να γίνουν οι επιδόσεις, που αφορούν την περαιτέρω εξέλιξη της διαδικασίας. Ωστόσο το σχετικό πεδίο στην λειτουργία της πλατφόρμας είναι υποχρεωτικό και χωρίς την συμπλήρωσή του δεν θα είναι δυνατή η συνέχιση.

-Ακολουθώντας με την συμπλήρωση των παραπάνω στοιχείων εμφανίζεται στην πλατφόρμα λίστα με τους ΑΦΜ των προσώπων, που έχουν εξουσιοδοτήσει τον συγκεκριμένο δικηγόρο (καθώς για αυτόν μπορεί να έχουν υποβληθεί εξουσιοδοτήσεις από περισσότερα πρόσωπα). Επιλέγει τον ΑΦΜ του προσώπου για τον οποίο υποβάλλει την αίτηση. Εδώ θα πρέπει να σημειωθεί, ότι παρότι η αναγραφή του ΑΦΜ του προσώπου, που ασκεί την αίτηση δεν απειλείται με ποινή απαραδέκτου από το νόμο (άρθ 118 παρ 3 ΚΠολΔ) και πληθώρα αγωγών στα πολιτικά δικαστήρια ασκούνται ακόμη χωρίς αναγραφή του ΑΦΜ ή με την καταχώρηση ψευδούς τέτοιου, στην συγκεκριμένη περίπτωση λόγω της υποβολής της αίτησης ηλεκτρονικά και του προελέγχου, που αυτοματοποιημένα κατά τον παραπάνω τρόπο διενεργείται, τούτο δεν θα επιτρέπεται να συμβεί, αφού χωρίς την καταχώρηση του ΑΦΜ του αιτούντος το σύστημα δεν θα επιτρέπει την περαιτέρω συνέχιση για την υποβολή αίτησης. Με την καταχώρηση του ΑΦΜ η πλατφόρμα ανακτά τα στοιχεία του εντολέα του πληρεξουσίου δικηγόρου, δηλαδή του προσώπου για το οποίο υποβάλλεται η αίτηση, που είναι δηλωμένα στο φορολογικό μητρώο. Αν η αίτηση υποβάλλεται από τον οφειλέτη (ο δικηγόρος δηλαδή ενεργεί ως πληρεξούσιος οφειλέτη) ταυτόχρονα θα αντλούνται άμεσα τα φορολογικά στοιχεία του αιτούντος- οφειλέτη (Ε1, Ε3, ΕΝΦΙΑ, εκκαθαριστικό του τελευταίου έτους) και πληροφορίες για τους πλειστηριασμούς, που εκκρεμούν σε βάρος της περιουσίας αυτού. Αν η αίτηση υποβάλλεται από πιστωτή (ο δικηγόρος δηλαδή ενεργεί ως πληρεξούσιος πιστωτή) κατ' άρθρ 79 παρ 3 αναγράφει το όνομα, το επώνυμο, το

¹⁴ Βλ οδηγούς χρήσης ηλεκτρονικής πλατφόρμας πτωχέσεων μικρού και μεγάλου αντικειμένου. Χρήστης πλατφόρμας. Πληρεξούσιος δικηγόρος οφειλέτη/Πιστωτή (<https://www.Keyd.gov.gr> Απαλλαγή οφειλών- 2^η ευκαιρία)

πατρώνυμο, την επωνυμία, τον ΑΦΜ, την διεύθυνση κατοικίας του οφειλέτη, καθώς και τον αριθμό ΓΕΜΗ.

- Επισυνάπτονται από τον πληρεξούσιο δικηγόρο τα απαραίτητα δικαιολογητικά έγγραφα, που αναφέρονται παραπάνω¹⁵. Αν ο αιτών είναι οφειλέτης, που τηρεί χρηματοοικονομικές καταστάσεις είναι όσα προβλέπονται στο άρθρο 174 παρ 1 και 79 παρ 6. Αν δεν τηρεί χρηματοοικονομικές καταστάσεις, όσα προβλέπονται στο άρθρο 174 παρ 2. Αυτά είναι, εκτός των Χρηματοοικονομικών καταστάσεων: βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας της φορολογικής διοίκησης για τα χρέη προ το δημόσιο, κατάσταση του συνόλου των πιστωτών, δηλώσεις Ε1, Ε3 ΕΝΦΙΑ και εκκαθαριστικό του τελευταίου έτους.

-Προτείνεται σύνδικος. Κατά τις διατάξεις της παρ 4 του άρθρ. 79 «... η αίτηση πρέπει να αναφέρει τον προτεινόμενο σύνδικο... και να συνοδεύεται από έγγραφη δήλωση του υποψηφίου συνδίκου, ότι αποδέχεται τον διορισμό και από δήλωση περί μη υπάρξεως κωλύματος. Δεν απαιτείται αναφορά προτεινόμενου συνδίκου, εφόσον την αίτηση υποβάλλει ο οφειλέτης και η αίτηση περιέχει δήλωση, ότι δεν κατέστη δυνατή η ανεύρεση υποψηφίου συνδίκου, που να αποδεχθεί τον διορισμό». Από τις παραπάνω διατάξεις η πρόταση συνδίκου προβλέπεται ως υποχρεωτική. Ωστόσο η παράλειψη πιστωτή να προτείνει σύνδικο δεν φαίνεται να απειλείται με ποινή ακυρότητας. Προφανώς σε αυτό το σημείο, για να είναι δυνατό να υποβληθεί η αίτηση, θα πρέπει ο πιστωτής (ο πληρεξούσιος δηλαδή δικηγόρος του) να έχει έρθει σε επαφή από πριν με τον σύνδικο, που προτείνει και έχει εξασφαλίσει εκ των προτέρων την παραπάνω έγγραφη αποδοχή του διορισμού του, την οποία και θα επισυνάπτει. Ο διορισμός έχει σχεδιαστεί στην πλατφόρμα κατά την υποβολή της αίτησης, να λαμβάνει χώρα με την συμπλήρωση κατάλληλου πεδίου, στο οποίο προτείνεται με επιλογή από εμφανιζόμενη λίστα των διαχειριστών αφερεγγυότητας ο προτεινόμενος σύνδικος. Ενώ η αποδοχή θα λαμβάνει χώρα με την είσοδο του ίδιου του συνδίκου στην πλατφόρμα, προκειμένου να δηλώσει, ότι αποδέχεται τον διορισμό του και δεν έχει κώλυμα.

-Επισυνάπτεται το γραμμάτιο του ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων ποσού διακοσίων πενήντα (250,00) ευρώ

-Επιλέγεται το αρμόδιο κατά τόπο Ειρηνοδικείο (από εμφανιζόμενη λίστα)-Επιβεβαιώνεται και υποβάλλεται οριστικά η αίτηση (επιβεβαίωση, υποβολή).¹⁶

¹⁵ III. ΣΤ

¹⁶ Θα έπρεπε στην εφαρμογή να έχει δημιουργηθεί ένα πεδίο ελεύθερο, στο οποίο ο δικηγόρος να παραθέτει (γράφοντας το πρώτον ή επικολλώντας κείμενο) τα πραγματικά και νομικά γεγονότα, αιτιολογεί την έννομη συνέπεια και εξατομικεύει το αίτημα. Ενώ θα του δινόταν η δυνατότητα, αντί να γράψει στο παραπάνω πεδίο, να επισυνάψει σχετικό παράρτημα (αρχείο). Όπως ακριβώς δηλαδή έχει προβλεφθεί στο έντυπο Α για την υποβολή αγωγής κατά την διαδικασία της Ευρωπαϊκής Διαδικασίας Μικροδιαφορών κατ' άρθρ. 4 παρ. 1 ΕΚ 861/2007 (παράρτημα Ι, έντυπο Α). Ωστόσο τούτη η παράλειψη δεν αποτελεί πρόβλημα (καταδεικνύει μόνο την απειρία μας στην δημιουργία ηλεκτρονικών δικογράφων), καθώς δίνεται η δυνατότητα ελεύθερης επισύναψης. Έτσι συνήθως ο δικηγόρος επισυνάπτει ως έγγραφο, αρχείο από τον υπολογιστή του, που έχει συντάξει από πριν κατά στο διαχρονικό πρότυπο της αίτησης, που κατατίθεται με φυσική παρουσία του, περιλαμβάνοντας σε αυτό και τα στοιχεία των διαδίκων, παρότι τούτα έχουν συμπληρωθεί στην πλατφόρμα. Τούτο το έγγραφο αδόκιμα χαρακτηρίζεται ως αίτηση και όχι ως παράρτημα, αφού αίτηση βέβαια συντίθεται από όλο το υλικό, που έχει υποβληθεί στην πλατφόρμα κατά την δημιουργία της αίτησης.

B) Κατάθεση της αίτησης (ενέργειες γραμματέα)

1. Μετά την υποβολή ο γραμματέας του Ειρηνοδικείου με την είσοδό του στο σύστημα με τους δικούς του κωδικούς βλέπει τις αιτήσεις (καθώς εμφανίζεται σχετικός κατάλογος), που έχουν υποβληθεί και αφορούν το ειρηνοδικείο, που υπηρετεί. Διαχωρίζει αυτές, που έχουν υποβληθεί από τον οφειλέτη και από αυτές, που έχουν υποβληθεί από πιστωτή. Εκτυπώνει και εισάγει και αρχειοθετεί ένα- ένα δικόγραφο στο σύστημα του δικαστηρίου, όποιο και αν είναι αυτό (χειρόγραφο ή ηλεκτρονικό). Συντάσσει και υπογράφει σχετική έκθεση κατάθεσης (ΓΑΚ και ΕΑΚ ανάλογα). Εισέρχεται και πάλι στην πλατφόρμα και επισυνάπτει υπογεγραμμένη με εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή, με τις οποίες έχουν εφοδιαστεί οι γραμματείς, την έκθεση κατάθεσης.

2. Αν πρόκειται για ειρηνοδικείο ενταγμένο στο ΟΣΔΔΥ-ΠΠ, η διαδικασία αυτή είναι τεχνικά δυνατό (ωστόσο ακόμη κάτι τέτοιο δεν έχει επιτευχθεί) να γίνεται με την διαλειτουργικότητα των δύο συστημάτων αυτοματοποιημένα, όπως ακριβώς δηλαδή συμβαίνει στην ηλεκτρονική κατάθεση δικογράφων από δικηγόρους μέσω του ΟΣΔΔΥ-ΠΠ. Η αίτηση θα διαβιβάζεται από το σύστημα της πλατφόρμας του ΗΜΦ στο σύστημα του ΟΣΔΔΥ-ΠΠ, το τελευταίο αυτοματοποιημένα θα δίνει ΓΑΚ-ΕΑΚ και συνάμα αυτοματοποιημένα επίσης θα επιστρέφεται στην πλατφόρμα του ΗΜΦ η έκθεση κατάθεσης.

Γ) Ενημέρωση του αιτούντος για την ολοκλήρωση της κατάθεσης, επιδόσεις, ανάρτηση των κλητεύσεων

Η ενημέρωση του αιτούντος για την κατάθεση της αίτησης θα λαμβάνει χώρα με αποστολή μηνύματος στην δηλωθείσα ηλεκτρονική διεύθυνσή του. Μέσω της πλατφόρμας θα δίνεται άμεσα η δυνατότητα στον αιτούντα άντλησης αντιγράφου της αίτησης και της έκθεσης κατάθεσης, προκειμένου, αν απαιτείται, να επιδοθεί η αίτηση στα λοιπά διάδικα μέρη σύμφωνα με το άρθρ 78 παρ 5 εδ α' και γ', 173 παρ 1 και του άρθρ. 177 παρ 2 εδ β. Στο άρθρ. 78 παρ 5 εδ γ προβλέπεται «ότι σε κάθε περίπτωση η κλήτευση καταχωρείται στο ηλεκτρονικό μητρώο φερεγγυότητας». Τούτο θα επιτυγχάνεται με την εκ νέου είσοδο του πληρεξουσίου δικηγόρου στην πλατφόρμα και την επισύναψη των αποδεικτικών επιδόσεως κατά την παραπάνω διαδικασία επιλέγοντας αντί για «νέα αίτηση» την ενέργεια αυτή.

Δ) Η Δημοσιοποίηση της αίτησης. (Δημοσίευση αυτής στο Ηλεκτρονικό Αρχείο Φερεγγυότητας)

1. Κατά τις διατάξεις του άρθρ. 79 παρ 7 η αίτηση και το σύνολο των συνοδευτικών αυτή εγγράφων δημοσιεύονται στο Ηλεκτρονικό Αρχείο Φερεγγυότητας. Ενώ δε υπάρχει αυτή ρητή και σαφής η ρύθμιση στο άρθρο αυτό, ακολούθως στο άρθρ. 84 παρ. 1 ορίζεται ότι «Περιλήψεις των αιτήσεων πτώχευσης ... δημοσιεύονται με επιμέλεια του συνδίκου, του οφειλέτη ή οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον». Τέλος ενώ υπάρχουν οι παραπάνω ρυθμίσεις, ειδικότερα στις πτωχεύσεις μικρού αντικειμένου στο άρθρ. 173 παρ 1 εδ α ορίζεται ότι «η αίτηση πτώχευσης μικρού αντικειμένου υποβάλλεται ηλεκτρονικά, μέσω του ΗΜΦ, στο οποίο και δημοσιοποιείται για χρονικό διάστημα τριάντα (30) ημερών. Εδώ από τις σωρευτικά παραπάνω αποκλίνουσες μεταξύ τους ρυθμίσεις δημιουργούνται προβληματισμοί σχετικά με το γιατί υπάρχουν τόσες και ποιά ανάγκη εξυπηρετούν. Ενώ περαιτέρω δημιουργούνται εύλογα ερωτήματα σχετικά και με το πότε (σε ποιο χρονικό σημείο)

στις πτωχεύσεις μικρού αντικειμένου πρέπει να λάβει χώρα η δημοσιοποίηση στο ΗΜΦ και με επιμέλεια ποιού. Θεωρώ όσον αφορά τις πτωχεύσεις αυτές (σε αντίθεση με τις πτωχεύσεις στο πρωτοδικείο, που ακολουθείται διαφορετική για την εκδίκαση των υποθέσεων διαδικασία), ότι πρέπει η δημοσιοποίηση των αιτήσεων να γίνεται αυτοματοποιημένα αμέσως μετά την κατάθεση της αίτησης (αμέσως δηλαδή μόλις δοθεί στην αίτηση ΓΑΚ και ΕΑΚ από το δικαστήριο, στο οποίο απευθύνεται) και αμέσως (ταυτόχρονα) με την αποστολή (ανάρτηση) της σχετικού αντιγράφου από τον γραμματέα στην πλατφόρμα, ώστε η ημέρα κατάθεσης της αίτησης και δημοσιοποίησης αυτής να συμπίπτουν χρονικά. Στις πτωχεύσεις μικρού αντικειμένου σε αντίθεση με τις άλλες («μεγάλου») αντικειμένου πτωχεύσεις, προβλέπεται προθεσμία ενέργειας για την άσκηση παρεμβάσεων, η οποία συναρτάται άμεσα με την δυνατότητα, που δίνεται μέσω αυτής, να λάβουν γνώση οι πιστωτές, ώστε ακολούθως να ασκήσουν παρέμβαση μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την δημοσίευση στο ΗΜΦ, καθώς οι παρεμβάσεις μπορούν να υποβληθούν εντός τριάντα ημερών από την δημοσιοποίηση της αίτησης στο ΗΜΦ. Κατά συνέπεια χωρίς την δημοσιοποίηση της αίτησης στο ΗΜΦ, δεν μπορεί να αρχίσει να τρέχει η προθεσμία για την άσκηση παρεμβάσεων και επακόλουθα βέβαια, ούτε και βέβαια η προθεσμία για την κατάθεση προτάσεων¹⁷.

2. Κατά τις διατάξεις του άρθρ. 173 παρ. 1 εδ α' η άσκηση της αίτησης ιδίως στις πτωχεύσεις μικρού αντικειμένου συντελείται (ολοκληρώνεται προς όλες τις κατευθύνσεις ενέργειάς της) μόνο με την δημοσιοποίηση αυτής στο ΗΜΦ, ενώ πρόσθετα, όταν η αίτηση ασκείται από πιστωτή, όπως παραπάνω έγινε λόγος, απαιτείται και η επίδοση αυτής μέσα σε δέκα πέντε (15) ημέρες από την δημοσιοποίησή της στον οφειλέτη. Λειτουργεί δε η προϋπόθεση αυτή της δημοσιοποίησης, όπως ακριβώς λειτουργούσε διαχρονικά (και λειτουργεί ακόμη σε περίπτωση άσκησης αγωγής, που εκδικάζεται κατά τις περιουσιακές διαφορές) η επίδοση της αγωγής κατ' άρθρ. 215 παρ. 1 ΚΠολΔ. Για το λόγο αυτό εξάλλου, μόνο μετά την δημοσιοποίηση της αίτησης, δίνεται η δυνατότητα στον αιτούντα-πιστωτή να έχει πρόσβαση στα φορολογικά στοιχεία του οφειλέτη (Ε1, Ε3, ΕΝΦΙΑ, εκκαθαριστικό του τελευταίου έτους), να ενημερωθεί για τους πλειστηριασμούς, που εκκρεμούν σε βάρος της περιουσίας του οφειλέτη και για τα στοιχεία των καταθέσεων, των χρηματοοικονομικών προϊόντων, των οφειλών του οφειλέτη και τα στοιχεία των τυχόν συνοφειλετών, εγγυητών αυτού κλπ, καθώς και από τους φορείς του δημοσίου (ΑΑΔΕ-ΚΕΑΟ) τα στοιχεία για τις οφειλές, τα βάρη επί των ακινήτων και την εμπορική αξία αυτών, ώστε στην δίκη να παρουσιάζεται πλήρως τόσο το φορολογικό όσο και το τραπεζικό «προφίλ» του προς πτώχευση οφειλέτη.

V. ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΣΤΗ ΠΡΩΤΟΔΙΚΗ ΔΙΚΗ ΤΡΙΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ. ΑΣΚΗΣΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ

1. Οι παρεμβάσεις στις δίκες για κήρυξη πτώχευσης διαχρονικά έχουν δύο μορφής συνηθέστερα αιτήματα. Ανάλογα δε το αίτημά τους αυτές χαρακτηρίζονταν ως κύριες ή πρόσθετες. Ήτοι, αν δηλαδή κάποιος παρεμβαίνων πιστωτής ισχυριζόταν, ότι ο οφειλέτης δεν έχει περιέλθει σε κατάσταση παύσης πληρωμών, ή δεν ήταν έμπορος και δεν έπρεπε να μεταβληθεί η νομική κατάσταση ως προς το πρόσωπό του, αμφισβητούνταν δηλαδή η κήρυξη της πτώχευσης και περιεχόταν αίτημα απόρριψης αυτής, η παρέμβαση χαρακτηριζόταν ως κύρια, ενώ, αν αφορούσε το πρόσωπο του συνδίκου, αμφισβητούνταν δηλαδή το πρόσωπο, που έπρεπε να ορισθεί ως σύνδικος,

¹⁷ Βλ παρακάτω VI.B

χαρακτηριζόταν ως πρόσθετη. Όπως μπορεί όμως να παρατηρηθεί γενικότερα κατά την κρατούσα άποψη στην θεωρία και νομολογία¹⁸ στις δίκες της εκούσιας δικαιοδοσίας και βέβαια και στις δίκες των πτωχεύσεων ο διαχωρισμός των παρεμβάσεων σε κύριες η πρόσθετες δεν εξαρτάται από την προβολή ή μη από τον παρεμβαίνοντα αυτοτελούς αιτήματος δικαστικής προστασίας (καθώς τέτοιο δεν μπορεί να νοηθεί), αλλά από την έκταση της μεταξύ των μερών αντιδικίας, που δημιουργούνταν με την άσκηση της παρέμβασης. Έτσι αν η παρέμβαση έχει σαν αίτημα την ολική απόρριψη της αίτησης, ώστε να μην επέλθουν οι ευνοϊκές ρυθμίσεις της πτώχευσης, αυτή χαρακτηρίζεται ως κυρία, ενώ, αν αφορά επιμέρους διαδικαστικά ζητήματα, όπως τον διορισμό συνδίκου (συνηθέστερη βέβαια περίπτωση όχι όμως και μοναδική στις υποθέσεις των πτωχεύσεων), χαρακτηρίζεται ως πρόσθετη. Τα παραπάνω δεν μεταβάλλονται με το νέο δίκαιο, αλλά και μεταφέρθηκαν στο κεφάλαιο για τις πτωχεύσεις μικρού αντικειμένου και στο άρθρ. 173 παρ. 1., καθώς η διαδικασία, που πρέπει να ακολουθηθεί στην συνέχεια, ανάλογα με το είδος της παρέμβασης που ασκήθηκε, διαφοροποιείται. Έτσι κατά τον ίδιο τον νόμο στις δίκες, που αφορούν κήρυξη σε πτώχευση μικρού αντικειμένου, κάθε πιστωτής έχει δικαίωμα κατ' άρθρ. 173 παρ. 1 και 177 παρ. 2 μέσα στο χρονικό διάστημα των τριάντα (30) ημερών, που η αίτηση πτώχευσης είναι δημοσιευμένη, να ασκήσει παρέμβαση. Κύρια αν ζητεί την απόρριψη της αίτησης ή πρόσθετη, αν αφορά σε υπόδειξη συνδίκου. Ωστόσο στις δίκες της πτώχευσης οι παραπάνω (συνηθέστεροι βέβαια) λόγοι παρεμβάσεων (με αίτημα την απόρριψη της αίτησης ή τον διορισμό συνδίκου) δεν μπορεί να είναι περιοριστικοί και μοναδικοί¹⁹. Ήδη δε μετά τη θέσπιση των άρθρ. 77 παρ. 4 και 178 παρ 1 εδ β', στις δίκες για κήρυξη της πτώχευσης πλέον δημιουργείται πρόσθετα και ένας νέος σημαντικός λόγος για τον οποίο κάποιος πιστωτής έχει έννομο συμφέρον να παρέμβει, για τον οποίο γίνεται λόγος και στον νόμο (άρθρ. 178 παρ. 1 εδ β'). Να παρέμβει όχι γιατί αμφισβητεί, ότι ο οφειλέτης έχει περιέλθει σε κατάσταση παύσης πληρωμών, να μην αμφισβητεί δηλαδή την υπαγωγή του οφειλέτη στις διατάξεις του ν. 4738/2020 και την παροχή σε αυτόν δεύτερης ευκαιρίας, αλλά για να υποστηρίξει, ότι ο οφειλέτης έχει ή δεν έχει επαρκή περιουσιακά στοιχεία, που καλύπτουν τα έξοδα της πτώχευσης, ώστε μετά την διαπίστωση, ότι αυτός έχει περιέλθει σε κατάσταση παύσης πληρωμών, να μην διαταχθεί η καταχώρηση κατ' άρθρ. 178 παρ. 1 και 77 παρ. 4 στο ΗΜΦ, αλλά να κηρυχθεί σε πτώχευση και να προχωρήσουν οι διαδικασίες αυτής ή και το αντίθετο. Οι παρεμβάσεις αυτές, καθώς με αυτές δεν αμφισβητείται η υπαγωγή του οφειλέτη στις ευεργετικές διατάξεις του νόμου και στην παροχή δεύτερης σε αυτόν ευκαιρίας, αλλά αναφέρονται στο τρόπο, που πρέπει να ρυθμιστεί η κατάσταση (το είδος διάπλασης, που πρέπει να επέλθει με την έκδοση της απόφασης²⁰, στο να κηρυχθεί ή όχι πτώχευση αντί της καταχώρησης ή το αντίθετο), δεν μπορεί παρά να χαρακτηρισθούν ως κύριες.

2. Οι παρεμβάσεις περαιτέρω κατ' άρθρ. 177 παρ. 2 εδ α' υποβάλλονται στις μικρού αντικειμένου πτωχεύσεις υποχρεωτικά στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Φερεγγυότητας κατά ανάλογη με την παραπάνω περιγραφόμενη διαδικασία. Δηλαδή, αν μέσω της δημοσίευσης στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Φερεγγυότητας, εντοπισθεί από κάποιο πιστωτή, ότι οφειλέτης του ή κάποιος άλλος πιστωτής του οφειλέτη του έχει

¹⁸ ΑΠ 423/1970 Δίκη 2 σελ 212), βλ Μπεκάρη Η κύρια παρέμβαση στην πτωχευτική δίκη δημο ΝΟΜΟΣ

¹⁹ Αντικείμενο πρόσθετης παρέμβασης μπορεί να αποτελέσει και ο προσδιορισμός της ημέρας παύσης πληρωμών

²⁰ Βλ παραπάνω ΙΙΙ.ΣΤ.Ι για το αίτημα της αίτησης για υπαγωγή στις ευεργετικές διατάξεις του νόμου και την παροχή δεύτερης ευκαιρίας

υποβάλλει αίτηση πτώχευσης, αυτός ο πιστωτής θα μπορεί να ασκήσει παρέμβαση. Για την υποβολή της παρέμβασης, ο πληρεξούσιος δικηγόρος του πιστωτή θα εισέρχεται στην πλατφόρμα επιλέγοντας το ανάλογο πεδίο «άλλη ενέργεια -άσκηση παρέμβασης» και συμπληρώνοντας ανάλογα την φόρμα, που θα εμφανίζεται, θα υποβάλλει αυτή.

3. Πρέπει να παρατηρηθεί, ότι ο νομοθέτης διαφοροποιείται από τις ρυθμίσεις του άρθρ. 752 παρ 2 του ΚΠολΔ αλλά και τις διατάξεις του άρθρου 130 παρ 1 του ν 4738/2020, αφού απαιτεί στις πτωχεύσεις μικρού αντικειμένου και η πρόσθετη παρέμβαση να ασκείται εγγράφως. Διαφοροποιείται δε ακριβώς γιατί σαφής πρόθεση του νομοθέτη είναι να δημιουργήσει μια έγγραφη διαδικασία χωρίς προσδιορισμό δικασίμου, ώστε να είναι δυνατό να ασκηθεί προφορικά παρέμβαση.

4. Από το σημείο αυτό όμως και μετέπειτα η διαδικασία διαφοροποιείται σχετικά με όσα παραπάνω αναφέρονται και ισχύουν για την κατάθεση (εισαγωγή αυτής στο δικαστήριο) της αίτησης και θεωρώ εσφαλμένα και παντελώς αδικαιολόγητα και κατά παρέκκλιση των όσων διαχρονικά ισχύουν, ότι τα παρεμπύπτοντα δικόγραφα (παρεμβάσεις, προσεπικλήσεις, ανακοινώσεις δίκης κλπ) ασκούνται και εισάγονται προς συζήτηση, όπως και το κύριο της δίκης εισαγωγικό δικόγραφο (αγωγή η αίτηση). Οι σχετικές δε ρυθμίσεις του νόμου προδιαγράφονται ως οι πιο προβληματικές και αμφιλεγόμενες. Κατά τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρ. 177 ν. 4738/2020, «εφόσον υποβληθούν εμπρόθεσμα κύριες παρεμβάσεις (σημ. όχι και στην περίπτωση των πρόσθετων), αντίγραφα των διαδικαστικών εγγράφων κατατίθενται σε έντυπη μορφή ή ηλεκτρονικά στο αρμόδιο ειρηνοδικείο, με μέριμνα του επιμελέστερου των διαδίκων. Με την επιφύλαξη της παρ. 1 του άρθρ. 173 (σημ. όπως η επιφύλαξη αυτή προστέθηκε με το άρθρ. 35 παρ. 18 του Ν 4818/2021), αντίγραφο της αίτησης πτώχευσης επιδίδεται εντός δέκα (10) ημερών, με φροντίδα του διαδίκου, που επισπεύδει την διαδικασία στα λοιπά διάδικα μέρη. Όπως παρατηρείται η ρύθμιση αυτή αποκλίνει από τα ισχύοντα για την είσοδο (λήψη ΓΑΚ και ΕΑΚ) του εισαγωγικού δικογράφου της αίτησης πτώχευσης στο σύστημα των ειρηνοδικείων. Αφού, ενώ μετά την υποβολή στο ΗΜΦ τα δικόγραφα των υποβληθέντων αιτήσεων πτώχευσης εισάγονται στο σύστημα κάθε δικαστηρίου με επιμέλεια του γραμματέα του δικαστηρίου, τα δικόγραφα των κύριων μόνο παρεμβάσεων (αλλά όχι και των προσθέτων), ανεξήγητα μετά την υποβολή τους στο ΗΜΦ προσκομίζονται και κατατίθενται στο κάθε δικαστήριο με επιμέλεια του επιμελέστερου των διαδίκων. Ενώ δε ρυθμίζεται η εισαγωγή των δικογράφων, που αφορούν κύριες παρεμβάσεις, κατά τον παραπάνω τρόπο, δεν ρυθμίζεται καν ο τρόπος, που θα εισέρχονται στο σύστημα (αρχείο) των Ειρηνοδικείων από την πλατφόρμα οι πρόσθετες παρεμβάσεις. Πως δηλαδή αυτές ως δικόγραφα θα λαμβάνουν ΓΑΚ και ΕΑΚ. Προφανώς, αφού ο νόμος δεν διαφοροποιείται, οι πρόσθετες παρεμβάσεις θα εισέρχονται στα ειρηνοδικεία και θα αρχειοθετούνται (λαμβάνοντας ΓΑΚ και ΕΑΚ) από τον γραμματέα με τον ίδιο τρόπο, που εισάγονται και αρχειοθετούνται οι αιτήσεις της πτώχευσης.

5. Θεωρώ, ότι αιτία για αυτή την αμφιλεγόμενη κατάσταση, που αρχίζει να δημιουργείται στους γραμματείς διαφόρων δικαστηρίων και δικηγόρους και θα μεταφερθεί και στους δικαστές, είναι το ότι δεν προβλέφθηκε, ότι τα δικόγραφα όλων των παρεμβάσεων (και κύριων και πρόσθετων) θα εισέρχονται (κατατίθενται) στο σύστημα (αρχείο) των ειρηνοδικείων, μετά την υποβολή τους στην πλατφόρμα του ΗΜΦ, με τον ίδιο περιγραφόμενο παραπάνω τρόπο, που ακολουθείται για τις αιτήσεις πτώχευσης, ώστε να λαμβάνουν δηλαδή ΓΑΚ και ΕΑΚ και ακολούθως να δημοσιοποιούνται με τον ίδιο τρόπο. Ενώ πρόσθετα θα μπορούσε να προβλεφθεί και ότι αντίγραφο των παρεμβάσεων, θα κοινοποιείται μέσω της πλατφόρμας στον

αιτούντα την πτώχευση στην δηλωθείσα από αυτόν ηλεκτρονική διεύθυνση. Μπορεί να δημιουργηθούν δε προβλήματα ακριβώς γιατί: πρώτον δεν ρυθμίζεται με μέριμνα ποιού (του γραμματέα ή του επιμετέστερου των διαδικών) θα κατατίθεται τα δικόγραφα των πρόσθετων παρεμβάσεων μετά την υποβολή τους στο ΗΜΦ στο δικαστήριο. Και δεύτερον δεν προβλέπεται όσο αφορά την κατάθεση των δικογράφων των κύριων παρεμβάσεων, που γίνεται με επιμέλεια του επιμετέστερου διαδικού, κάποια προθεσμία μέσα στην οποία μπορεί να γίνει αυτή. Άρα αυτή, θα αναρωτηθεί κάποιος, μπορεί να λάβει χώρα και την προτεραία της λήξης των εξήντα ημερών; Και πώς βέβαια αυτό θα συνδυαστεί με τις διατάξεις της παρ. 3 του παραπάνω άρθρ. 173 κατά την οποία «εντός προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από την κατάθεση της αίτησης πτώχευσης, τα διάδικα μέρη οφείλουν να καταθέσουν ενώπιον του αρμοδίου δικαστηρίου τις προτάσεις τους και το σύνολο των αποδεικτικών τους εγγράφων»;²¹

6. Τέλος μάλλον ανεφάρμοστη θα είναι η διάταξη του β' εδαφίου της παρ. 2 του παραπάνω άρθρ. 177 (όπου γίνεται λόγος για επίδοση της αίτησης πτώχευσης στα λοιπά διάδικα μέρη με επιμέλεια του επισπεύδοντος), καθώς δεν διαφαίνεται χώρος εφαρμογής της μετά τις τροποποιήσεις του άρθρ. 173 με τον ν. 4818/2021, στο οποίο προβλέφθηκε ρητά η επίδοση της αίτησης πτώχευσης στον οφειλέτη.

VI. Η ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΗΡΥΞΗ ΤΗΣ ΠΤΩΧΕΥΣΗΣ

A. Έγγραφο διαδικασία χωρίς προσδιορισμό τυπικής δικασίμου

1. Όπως και παραπάνω περιορισμένα έγινε λόγος από την λεκτική διατύπωση του εδ β της παρ 1 του άρθρ. 173 κατά το οποίο «η αίτηση γίνεται δεκτή με μόνη την διαπίστωση παρέλευσης της προθεσμίας», στις περιπτώσεις, που η αίτηση έχει ασκηθεί από τον οφειλέτη και η τυχόν άσκηση παρέμβασης αφορά τον διορισμό συνδίκου, αλλά και από την λεκτική διατύπωση του εδ α της παρ. 5 του άρθρ. 177, κατά το οποίο «Μετά την παρέλευση της προθεσμίας της παρ. 4 (εννοείται της προθεσμίας για προσθήκη αντίκρουση και το κλείσιμο του φακέλου) η διαδικασία ολοκληρώνεται και εντός προθεσμίας δύο (2) μηνών το δικαστήριο εκδίδει απόφαση», προκύπτει, ότι σαφής πρόθεση του νομοθέτη είναι η δημιουργία μιας έγγραφης διαδικασίας και η αποφυγή δημόσιας συνεδρίασης. Τούτο δε ρητά ο νομοθέτης εκφράζει στην αιτιολογική έκθεση επί του άρθρ. 173 η οποία έχει επακριβώς ως εξής «Ρυθμίζεται πως η αίτηση της απλοποιημένης διαδικασίας πτωχεύσεων μικρού αντικειμένου υποβάλλεται ηλεκτρονικά και εφόσον δεν υπάρξουν παρεμβάσεις (εννοείται κύριες και όχι πρόσθετες) μπορεί να γίνει δεκτή με μόνη την διαπίστωση από το δικαστήριο της παρέλευσης της προβλεπόμενης προθεσμίας, ενώ σε αντίθετη περίπτωση παρεμβάσεις κρίνονται βάσει εγγράφων χωρίς προφορική διαδικασία».²²

2. Δεν απαιτείται προφορική διαδικασία και ορισμός δικασίμου όχι μόνο επί των υποθέσεων, που δεν παρουσιάζουν αντιδικία, γιατί δεν μετέχουν άλλα πρόσωπα πλην του αιτούντος. Όπως επί άσκησης αίτησης από οφειλέτη, στην περίπτωση, που δεν

²¹ Βλ σχετικά με τους προβληματισμούς αυτούς Π. Γιαννόπουλο «Η απλοποιημένη διαδικασία πτωχεύσεων μικρού αντικειμένου κατά τον ν. 4738/2020. Δικονομικά ζητήματα και de lege ferenda προτάσεις» Αρμενόπουλος 2021 σελ 1659

²² βλ σχετικά Π. Γιαννόπουλο «Η απλοποιημένη διαδικασία πτωχεύσεων μικρού αντικειμένου κατά τον ν. 4738/2020. Δικονομικά ζητήματα και de lege ferenda προτάσεις» Αρμενόπουλος 2021 σελ 1651 και 1660-1662

έχουν ασκηθεί παρεμβάσεις από πιστωτές. Αλλά δεν απαιτείται και επί των υποθέσεων, που παρουσιάζουν μεν τυπική αντιδικία, καθώς μετέχουν πέραν του αιτούντος και άλλα πρόσωπα, δεν παρουσιάζουν όμως και πραγματικά τέτοια, καθώς δεν αμφισβητείται γενικότερα η υπαγωγή του οφειλέτη στις διατάξεις του νόμου και η παροχή δεύτερης ευκαιρίας. Όπως συμβαίνει α) επί άσκησης αίτησης από οφειλέτη, στην περίπτωση, που έχει ασκηθεί πρόσθετη παρέμβαση πιστωτή, η οποία αφορά το πρόσωπο του διοριζόμενου συνδίκου. Και β) επί άσκησης αίτησης από πιστωτή, εναντίον της οποίας ο οφειλέτης δεν έχει καταθέσει προτάσεις, ή παριστάμενος (καταθέτοντας προτάσεις) δεν αντιλέγει στην μεταβολή της νομικής στο πρόσωπό του κατάστασης με την υπαγωγή του στον νόμο και την παροχή δεύτερης ευκαιρίας, είτε με την κήρυξη πτώχευσης είτε με την καταχώρηση του ονόματός του στο ΗΜΦ κατ' άρθρ. 178 παρ. 1 (άρθρ. 77 παρ. 4). Οι παραπάνω περιπτώσεις υποθέσεων μπορεί να κατηγοριοποιηθούν ως «μη αμφισβητούμενες».

3. Ενώ περαιτέρω δεν απαιτείται προσδιορισμός δικασίμου και επί των υποθέσεων, που αμφισβητείται η υπαγωγή του οφειλέτη στις ρυθμίσεις του νόμου και την παροχή δεύτερης ευκαιρίας. Επί των περιπτώσεων υποθέσεων δηλαδή, που θα μπορούσαν να κατηγοριοποιηθούν ως «αμφισβητούμενες»²³. Ήτοι δηλαδή εν προκειμένω α) επί άσκησης αίτησης από πιστωτή, εναντίον της οποίας ο οφειλέτης προβάλλει αντιρρήσεις και β) επί άσκησης αίτησης από οφειλέτη και άσκησης κύριας παρέμβασης από πιστωτή με αίτημα την απόρριψη της αίτησης

4. Ο μη προσδιορισμός συζήτησης στο ακροατήριο δικαιολογείται από τη φύση και το αντικείμενο των υποθέσεων αυτών²⁴. Καθώς από την έγγραφη διεξαγωγή της δίκης χωρίς προφορικότητα (με επισυναπτόμενα στην αίτηση ή προσκομιζόμενα με τις προτάσεις, αντλούμενων μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας, όλων των αποδεικτικών εγγράφων και την εμφάνιση πλήρως τόσο του περιουσιακού, όσο και φορολογικού και του τραπεζικού «προφίλ» του προς πτώχευση οφειλέτη) δεν απομειώνονται οι διαδικαστικές δυνατότητες και ευκαιρίες, που θα είχαν οι διάδικοι, αν προέβαλλαν τους ισχυρισμούς τους και αξιολογούσαν τα αποδεικτικά τους μέσα στο ακροατήριο κατά τα παραπάνω επιχειρήματα και νομολογία του ΕΔΔΑ²⁵. Η

²³ Πρόκειται για την κατηγορία εκείνων των υποθέσεων της εκούσιας δικαιοδοσίας, που για μεγάλο χρονικό διάστημα (μέχρι να επιληφθεί το ζήτημα ο Άρειος Πάγος με την έκδοση της ΑΠ 611/1954 Νέον Δίκαιον 11 σελ 25) κατά τα χρόνια εφαρμογής της τότε επ' αναφοράν διαδικασίας της ΠολΔικ 1834, εκδικαζόταν (ακόμη και με παραπομπή) από πολλά δικαστήρια όχι κατά την επ' αναφοράν διαδικασία, στην οποία και είχαν εισαχθεί αρχικά, αλλά κατά τις βασικές διατάξεις της αμφισβητούμενης διαδικασίας, καθώς, όπως υποστηριζόταν «όταν εν τη διαδικασία ταύτη υφίσταται αντιδικία, τότε ισχύουν οι επί τακτικής αποδείξεως κανόνες» και η «επ' αναφορά διαδικασία» μετατρέπεται «εις εναγώνιον» (Βλ σχετικά Μητσόπουλο: Η απόδειξις εν τη διαδικασία παροχής κληρονομητηρίου Μελέται Πολιτικής Δικονομίας σελ 491-492) και εκεί παραπομπές στην νομολογία και θεωρία. Ενώ το ζήτημα αυτό περί μεταβολής της διαδικασίας στις περιπτώσεις, που η υπόθεση παρουσίαζε ουσιαστική αντιδικία είχε απασχολήσει και την συντακτική επιτροπή του ΚΠολΔ, καθώς ως εισηγητής του προσχεδίου ο Ράμμος (ΣχΠολΔ VII σελ 22) είχε προτείνει ότι «ορθόν είναι να τηρούνται μετά την προσέλευσιν τρίτου οι κανόνες της κατ' αντιδικίαν διαδικασίας»

²⁴ Βλ και Π Γιαννόπουλο «Η απλοποιημένη διαδικασία πτωχέσεων μικρού αντικειμένου κατά τον ν. 4738/2020. Δικονομικά ζητήματα και *de lege ferenda* προτάσεις» Αρμενόπουλος 2021 σελ 1661

²⁵ βλ Β. Φούρκα «Ζητήματα Εφαρμογής από την πτώχευση μικρού αντικειμένου» εισήγηση στο συνέδριο της ΕΝΔΕ στις 20-3-2021 (περιλαμβάνεται στο βιβλίο, που εκδόθηκε από με επιμέλεια της ΕΝΔΕ με τίτλο «Το Νέο Πτωχευτικό Δίκαιο», εκδ. Σάκκουλα 2021) και εκεί με αριθμό 8 (νομολογία ΕΔΔΑ), 10 (Αθ. Πανταζόπουλο: Η αρχή της δημοσιότητας σελ 345) και 17 (Κλαμαρή: η Νέα τακτική διαδικασία υπό το πρίσμα των θεμελιωδών αρχών της πολιτικής

δημοσιοποίηση της αίτησης στο ΗΜΦ, η τυπική εγγραφή της υπόθεσης σε πινάκιο χρέωσης στον δικαστή και δημοσιότητας, η ανάρτηση αυτού στο χώρο των δικαστηρίων, στο ΗΜΦ και στον ιστότοπο (solon.gr) στο διαδίκτυο, σε συνδυασμό με τα άρθρ 237 παρ. 4 εδ γ του ΚΠολΔ, και άρθρ. 22 του Οργανισμού Δικαστηρίων (ν. 1786/1988) καλύπτουν την επιταγή για δημοσιότητα της δίκης, ως προς τις εκφάνσεις αυτής τόσο έναντι των διαδίκων όσο και έναντι των τρίτων. Ωστόσο ειδικά επί των υποθέσεων, που αμφισβητείται μεταξύ των διαδίκων η υπαγωγή του οφειλέτη στις ευεργετικές διατάξεις του νόμου και η παροχή δεύτερης ευκαιρίας («των αμφισβητούμενων» κατά τα παραπάνω υποθέσεων), θα μπορούσε να προβλεφθεί και επακολουθήσει προσδιορισμός δικασίμου (όχι τυπικής, καθώς τυπική συζήτηση και αρχή της ανακρίσεως δεν συμβιβάζονται) και η διεξαγωγή προφορικής συζήτησης στο ακροατήριο κατά τις γενικές διατάξεις της εκούσιας δικαιοδοσίας- διαδικασίας.²⁶

B. Κατάθεση προτάσεων- κλείσιμο φακέλου

1. Επί των υποθέσεων, που α) ο αιτών είναι ο ίδιος ο οφειλέτης και δεν έχει ασκηθεί παρέμβαση, ή β) έχει ασκηθεί (πρόσθετη) παρέμβαση, που αφορά μόνο τον διορισμό συνδίκου, η διαδικασία θεωρείται, ότι έχει ολοκληρωθεί με την παρέλευση των προθεσμιών της παρ. 1 του άρθρ. 173 του νόμου, ήτοι δηλαδή με την πάροδο τριάντα (30) ημερών από την δημοσιοποίηση. Με την πάροδο δηλαδή της παραπάνω προθεσμίας για παρεμβάσεις και εφόσον δεν έχει υποβληθεί κύρια παρέμβαση, κλείνει από τον γραμματέα ο φάκελος, χωρίς να κατατεθούν προτάσεις κατά απόκλιση των ρυθμίσεων του άρθρ. 115 παρ. 3 του ΚΠολΔ. Ενώ επί των υποθέσεων, που γ) ο αιτών είναι πιστωτής και δ) ο αιτών είναι ο οφειλέτης και έχει ασκηθεί κύρια παρέμβαση²⁷, πρέπει οι διάδικοι μέσα σε προθεσμία εξήντα (60) ημερών από την κατάθεση της αίτησης να καταθέσουν προτάσεις και περαιτέρω να καταθέσουν προσθήκη αντίκρουση μέσα σε πέντε (5) εργάσιμες μέρες από την παρέλευση της

δίκης- εισήγηση στο 42^ο συνέδριο ελλήνων δικονομολόγων σελ 51 και εκεί αναφερόμενες παραπομπές, στην υποσημείωση με αριθμ. 69, στην γερμανική θεωρία ως προς τον γενικότερο προβληματισμό από πλευράς Εκούσιας Δικαιοδοσίας για την Αρχή της Δημοσιότητας –και την αντίθετη αυτής Αρχή της μη Δημοσιότητας) υποσημειώσεις.

²⁶ Πάνω στο ζήτημα αυτό σχετικά και για να προβλεφθεί επιτέλους (βλ παραπάνω II.2) μία ενιαία διαδικασία για την εκδίκαση όλων των υποθέσεων της εκούσιας δικαιοδοσίας, ακολουθώντας κατά βάση τις ορθές ρυθμίσεις του κληρονομητηρίου με τον ν. 4045/2012, που πράγματι επιτάχυναν την έκδοση κληρονομητηρίων και ανάλογα αν στην δίκη παρουσιάζεται ή όχι αντιδικία, πρότεινα στην επιτροπή (Ειδική Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή με αντικείμενο την τροποποίηση διατάξεων του ΚΠολΔ ΦΕΚ Υ.Ο.Δ.Δ. 891/26-10-2020, το έργο της οποίας περιλαμβάνεται στις πρόσφατες τροποποιήσεις του ΚΠολΔ με τον ν. 4842/2021) ένα σχέδιο διαδικασίας, που θα εφαρμοζόταν κατά την εκδίκαση των υποθέσεων της εκούσιας δικαιοδοσίας στο ειρηνοδικείο. Στα πλαίσια αυτού προφορική συζήτηση στο ακροατήριο και ορισμός δικασίμου θα λάβαινε χώρα, υποχρεωτικά, όταν μετέχουν στην δίκη τρίτα πέραν του αιτούντος πρόσωπα (είτε γιατί εξαρχής η αίτηση στρέφεται κατά τέτοιων προσώπων, που εξαρτούν έννομο συμφέρον, είτε άσκησαν συναφή αίτηση, είτε παρεμβαίνουν, είτε διατάσσεται από το δικαστήριο η συμμετοχή τους, είτε κάθε περίπτωση, αν κρίνεται από το δικαστήριο αναγκαία η διεξαγωγή τέτοιας), κυρίως δε αυτό θα συμβαίνει επί των παραπάνω δηλαδή αποκαλούμενων «μη αμφισβητούμενων» υποθέσεων. Σχέδιο, που τελικώς με την αιτιολογία, ότι περιορίζονται τα δικαιώματα του εισαγγελέα ως διαδίκου, δεν έγινε αποδεκτό.

²⁷ Βλ για τον χαρακτηρισμό των παρεμβάσεων ως κύριων ή πρόσθετων παραπάνω V.1

παραπάνω προθεσμίας, των εξήντα ημερών (παρ 3 και 4 του άρθρ. 177 ΠτΚ). Εδώ ατυχώς η παραπάνω προθεσμία ορίζεται, ότι έχει ως αφετηρία την κατάθεση της αίτησης και όχι την δημοσιοποίηση αυτής στο ΗΜΦ, αφού μόνο από τότε αρχίζει η προθεσμία για την υποβολή παρέμβασης. Πρέπει συνεπώς για να μην δημιουργηθούν προβλήματα, η δημοσιοποίηση να γίνεται αυτοματοποιημένα μέσω της πλατφόρμας αμέσως με την ανάρτηση (αποστολή) σε αυτή της έκθεσης κατάθεσης από τον γραμματέα. Άλλως, αν η ημέρα κατάθεσης (εισαγωγής της υπόθεσης στο δικαστήριο με την λήψη ΓΑΚ και ΕΑΚ) και δημοσιοποίησης δεν είναι η ίδια, η παραπάνω προθεσμία πρέπει να έχει σαν αφετηρία την δημοσιοποίηση της αίτησης, καθώς μόνο μετά από αυτή (την δημοσιοποίηση)²⁸, ολοκληρώνεται στις πτώχευσεις μικρού αντικειμένου η άσκηση της αίτησης. Μετά την πάροδο και της τελευταίας αυτής προθεσμίας θεωρείται, ότι έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία (παρ. 5 άρθρ. 177 του νόμου). Στο παραπάνω άρθρο (177), παρότι αυτό τιτλοφορείται ως «άσκηση παρέμβασης», όπως είχα επισημάνει²⁹, ήδη προ των επεμβάσεων με το άρθρ. 35 του ν. 4818/2021, ρυθμίζεται ο τρόπος προσκόμισης του αποδεικτικού υλικού, στις δίκες, που την αίτηση πτώχευσης, έχει υποβάλλει πιστωτής προκειμένου να ακουστεί ο οφειλέτης. Όπως στις δίκες, που την αίτηση έχει υποβάλλει οφειλέτης και έχει ασκηθεί κύρια παρέμβαση.

Γ. Η εξέταση της υπόθεσης

1. Με βάση τις γενικές ρυθμίσεις των άρθρ 744 του ΚΠολΔ και 759 παρ 3 του ΚΠολΔ το δικαστήριο στην εκούσια δικαιοδοσία κατά την εξέταση της υπόθεσης εφαρμόζει αρχή ανακρίσεως. Αυτό ισχύει και στις υποθέσεις για την κήρυξη της πτώχευσης. Γενικά στις δίκες της εκούσιας δικαιοδοσίας, ακόμη και επί των αποκαλούμενων μη γνήσιων υποθέσεων (αν δεν ορίζεται κάτι ειδικότερα, όπως πχ στον 3869/2010 και την εκεί προβλεπόμενη ένσταση δόλου), εφαρμόζεται πάντοτε η αρχή αυτή. Εξάλλου δεν πρέπει να λησμονείται, ότι αυτός είναι κυρίως ο λόγος, για τον οποίο τελικά επιλέχθηκε από τον νομοθέτη αυτή η διαδικασία³⁰. Κατά τα παγίως διδασκόμενα κατά την εκδίκαση όλων των υποθέσεων της εκούσιας δικαιοδοσίας (ανεξάρτητα αν πρόκειται για γνήσιες ή μη γνήσιες), δημιουργείται ένα σύστημα μετά την κατάθεση της αίτησης απεριόριστης πρωτοβουλίας του δικαστή και ελαστικότητας της διαδικασίας, που αυτός κρίνει, ότι πρέπει να ακολουθήσει. Τούτη η εξουσία του δικαστή αφορά όχι μόνο το αποδεικτικό (όπως στην διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων), αλλά και το πραγματικό υλικό. Το δικαστήριο λαμβάνει υπόψη του όλα τα πραγματικά περιστατικά, ακόμη και αν δεν προτάθηκαν. Έτσι σύμφωνα με το συνολικά διαμορφωμένο αυτό σύστημα και της διάταξης 236 του ΚΠολΔ, δύσκολα μπορεί να νοηθεί απόρριψη αίτησης για κήρυξη πτώχευσης λόγω πραγματικής αοριστίας και βέβαια πρέπει να θεωρηθεί αποκλεισμένη στις περιπτώσεις, που η αίτηση υποβάλλεται από τον ίδιο τον οφειλέτη. Το ίδιο θεωρώ επίσης και επί αιτήσεως από τον εισαγγελέα, ο οποίος δεν νοείται ότι αντιδικεί αλλά μετέχει στην δίκη ως εκφραστής του δημόσιου συμφέροντος. Στις περιπτώσεις αυτές οι οποιεσδήποτε συμπληρώσεις του πραγματικού ή αποδεικτικού υλικού αποτελούν εξ αρχής ενιαίο αντικείμενο διερεύνησης. Ενώ επί των μη γνήσιων υποθέσεων θεωρητικά μπορεί, αν και τούτο μάλλον εξαιρετικά σπάνια θα μπορούσε να συμβεί,

²⁸ Βλ παραπάνω VI.A.2

²⁹ Β. Φούρκα «Ζητήματα Εφαρμογής από την πτώχευση μικρού αντικειμένου» εισήγηση στο συνέδριο της ΕΝΔΕ στις 20-3-2021 (περιλαμβάνεται στο βιβλίο, που εκδόθηκε από με επιμέλεια της ΕΝΔΕ με τίτλο «Το Νέο Πτωχευτικό Δίκαιο», εκδ. Σάκκουλα 2021) σελ 261-262

³⁰ Ευαγ. Ασημακοπούλου. Η σύγχρονη φυσιογνωμία της συζητητικής αρχής σελ 313

να προκύψει στα πλαίσια της συζητητικής αρχής, που διέπει τη πολιτική δίκη και στην εκούσια δικαιοδοσία ως προς την κίνηση της διαδικασίας (ενόψει του άρθρ. 747 παρ. 2 και 741 ΚΠολΔ), αοριστία της αίτησης.

2. Εφαρμοστέες για την συμπλήρωση των ελλείψεων, επί αιτήσεως του οφειλέτη χωρίς να έχει ασκηθεί παρέμβαση ή και επί αιτήσεως πιστωτή, αν ο οφειλέτης δεν έχει εμφανιστεί (δεν έχει αντιλέξει), είτε αυτές αφορούν τα έγγραφα, που πρέπει να συνοδεύουν την αίτηση (όπου αυτή η συμπλήρωση επιτρέπεται), είτε οποιοδήποτε άλλο αποδεικτικό έγγραφο (ακόμη και ένορκη βεβαίωση) είναι βέβαια αυτές του άρθρ. 227 ΚΠολΔ, ενώ δεν υπάρχουν περιθώρια του ούτως ή άλλως διαχρονικά ανεφάρμοστου άρθρ. 232 ΚΠολΔ. Ενώ τέλος σε κάθε περίπτωση, που ο δικαστής κρίνει απαραίτητη την παροχή διασαφηνίσεων από διάδικο (άρθρ 245 ΚΠολΔ), ή την συμπλήρωση του αποδεικτικού υλικού με την εξέταση των διαδίκων (άρθρ. 415 ΚΠολΔ), την εξέταση μαρτύρων, την προσκόμιση άλλων εγγράφων κλπ αποδείξεων, απέμεινε, από την έναρξη ισχύος του νόμου μέχρι την έναρξη ισχύος του πρόσφατου ν. 4842/2021, που τροποποίησε τον ΚΠολΔ, μόνο η έκδοση απόφασης για επανάληψη της συζήτησης κατ' άρθρ. 254 του ΚΠολΔ. Κατ' εφαρμογή αυτής της διάταξης βέβαια με τα μέχρι προσφάτως ισχύοντα, θα επακολουθούσε δίκη στο ακροατήριο σε δικάσιμο, που οριζόταν μετά από κατάθεση δικογράφου κλήσης με επιμέλεια του επιμεθέστερου των διαδίκων. Ήταν ατυχές βέβαια, ότι στην προκειμένη διαδικασία δεν είχε προβλεφθεί ένας πιο απλός τρόπος να διαταχθεί η επανάληψη της συζήτησης στις περιπτώσεις, που αυτή διατάχθηκε για συμπλήρωση αποδείξεων. Μια πιο απλή δηλαδή ρύθμιση στο πρότυπο της ρύθμισης του άρθ 4 IB του ν. 4745/2020 για την εκδίκαση των επαναπροσδιοριζόμενων υποθέσεων του ν. 3869/2010, κατά τη οποία η επανάληψη της συζήτησης διατάσσεται με την απλή έκδοση διάταξης, κατά το πρότυπο της παρ. 6 του άρθρ 237 ΚΠολΔ, όπως είχε με το ν. 4335/2015, αλλά με διευρυμένο αυτή τη φορά περιεχόμενο, ούτως ώστε αυτεπαγγέλτως να ορίζεται η δικάσιμος στο ακροατήριο από τον ίδιο τον δικαστή μετά από έκδοση διάταξης. Ωστόσο οι πρόσφατες τροποποιήσεις του ΚΠολΔ επέλυσαν το πρόβλημα. Καθώς στις νέες ρυθμίσεις ΚΠολΔ, που έλαβαν χώρα με τον πρόσφατο νόμο (4842/2021), έχει προβλεφθεί πλέον πιο απλουστευμένη διαδικασία (παρ. 8 το νέου διαμορφωμένου άρθρ. 237 και παρ.4 του νέου διαμορφωμένου άρθρ. 591) σχετικά με την επανάληψη της συζήτησης. Σύμφωνα με αυτές η επανάληψη μπορεί να διαταχθεί με έκδοση διάταξης και όχι απόφασης. Έτσι μετά την έναρξη ισχύος του νέου δικαίου κατ' άρθρ. 741 ΚΠολΔ εφαρμοστέες και βέβαια σε όλες γενικά τις υποθέσεις της εκούσιας δικαιοδοσίας θα είναι οι νέες διατάξεις της παρ. 8 του νέου άρθρ. 237 ΚΠολΔ, οι οποίες απλουστεύουν την επανάληψη της διαδικασίας με την πρόβλεψη κατά τα παραπάνω έκδοσης διάταξης για όλα τα αποδεικτικά μέσα.

Δ. Η Διερεύνηση των ουσιαστικών προϋποθέσεων. Έκδοση οριστικής απόφασης.

1. Γενικά. Το είδος των αποφάσεων με βάση το διατακτικό τους

α. Όπως παραπάνω αναφέρθηκε³¹, οι ουσιαστικές προϋποθέσεις για να γίνει δεκτή μια αίτηση, που τελολογικά κατά σειρά εξετάζονται από το δικαστήριο είναι: οι διαχρονικά υφιστάμενες ως προϋποθέσεις πτώχευσης και στον προηγούμενο ΠτΚ, ήτοι: αα) Η πτωχευτική ικανότητα. ββ) Η ανυπαρξία τρεχουσών προληπτικών διαδικασιών. γγ) Η αδυναμία πληρωμών. Και δδ) η μη καταχρηστικότητα της αίτησης. Ήδη όμως πάνω σε αυτές με τον νέο νόμο προστέθηκε και μια ακόμη

³¹ Βλ παραπάνω II.4

σημαντική και ειδική (ιδιαίτερη) προϋπόθεση, η οποία εξετάζεται πάντοτε τελευταία και εφόσον πληρούνται οι παραπάνω προϋποθέσεις. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρ. 77 παρ 4 (και 178 παρ. 1), αν εκτιμηθεί (κατά πιθανολόγηση), ότι η περιουσία επαρκεί, διατάσσεται η πτώχευση, αν όχι, δεν απορρίπτεται άνευ άλλου η αίτηση, αλλά διατάσσεται η καταχώρηση στο ΗΜΦ. Από την καταχώρηση δε αυτή αρχίζει να τρέχει η προθεσμία για την αυτοδίκαιη πλέον κατ' άρθρ, 192 απαλλαγή. Μετά τα παραπάνω το πρώτο ερώτημα, που πρέπει αν απαντηθεί, πριν οποιαδήποτε άλλη αναφορά στο θέμα αυτό, είναι τι είδους ως προς το αποτέλεσμα αποφάσεις, έχουμε πλέον γενικά στις πτωχεύσεις και ειδικότερα στις πτωχεύσεις μικρού αντικειμένου. Διαχρονικά το πτωχευτικό δικαστήριο ή δεχόταν την αίτηση και κήρυσσε την πτώχευση, ή απέρριπτε αυτή, οπότε δεν κηρυσσόταν η πτώχευση και ο οφειλέτης δεν απαλλασσόταν από χρέη, που ήταν αποτέλεσμα της κήρυξης της πτώχευσης και η απώτερη επιδίωξη, στις περιπτώσεις, που την αίτηση υπέβαλε ο ίδιος ο οφειλέτης. Ενώ, όπως έχει αναφερθεί, η απαλλαγή τελικώς αποτελούσε κατά τους προηγούμενους πτωχευτικούς νόμους ξεχωριστό αντικείμενο δίκης, καθώς δεν επέρχονταν αυτοδίκαια, αλλά ήταν αντικείμενο ξεχωριστής δικαστικής κρίση, που επακολουθούσε. Από τις ρυθμίσεις του νέου νόμου και πάλι προκύπτει, ότι το πτωχευτικό δικαστήριο, αν δεν συντρέχει κάποια από τις παραπάνω τέσσερις πρώτες διαχρονικά υφιστάμενες προϋποθέσεις, απορρίπτει την αίτηση και δεν υπάγει τον οφειλέτη στις ρυθμίσεις του ν. 4738/2020 και δεν παρέχει σε αυτόν δεύτερη ευκαιρία. Αν συντρέχουν οι παραπάνω προϋποθέσεις και περαιτέρω εκτιμάται (κατά πιθανολόγηση) κατά την εξέταση της νέας παραπάνω πρόσθετης (πέμπτης) προϋπόθεσης επαρκής η περιουσία του οφειλέτη, για να καλυφθούν τα έξοδα της πτώχευσης, κηρύσσεται η πτώχευση. Αν όμως εκτιμάται (κατά πιθανολόγηση), ότι η περιουσία του οφειλέτη και το εισόδημα αυτού δεν επαρκούν για την κάλυψη των εσόδων της διαδικασίας, το δικαστήριο δεν κηρύσσει καν πτώχευση, αλλά διατάσσει την καταχώρηση του ονόματος ή της επωνυμίας του οφειλέτη στο ΗΜΦ, από την καταχώρηση στο οποίο αρχίζει να τρέχει η προθεσμία για την αυτοδίκαιη πλέον όμως απαλλαγή, ωσάν δηλαδή να είχε διαταχθεί πτώχευση και οι εργασίες της περατώθηκαν ή έπαψαν.

β. Όπως προκύπτει από την απλή ανάγνωση της διάταξης του άρθρ. 77 παρ. 4 την καταχώρηση διατάσσει το δικαστήριο και προφανώς χωρίς καμία άλλη μεσολάβηση άλλου οργάνου ο γραμματέας ή και ο οφειλέτης εκτελεί το διατακτικό ενημερώνοντας το ΗΜΦ. Στις πτωχεύσεις μικρού αντικειμένου το τοπίο για την εφαρμογή αυτής της διάταξης και γενικά της καταχώρησης στο ΗΜΦ, είναι θολό και διφορούμενο, γιατί προβλέπεται κάτι ειδικότερο και διαφορετικό. Συγκεκριμένα στις διατάξεις του άρθρ 173 παρ. 1 τελευταία εδάφια (εδ δ και ε), που αναφέρονται, όταν την αίτηση πτώχευσης υποβάλλει ο οφειλέτης, ορίζεται επακριβώς: «Με την ίδια απόφαση ορίζεται από το πτωχευτικό δικαστήριο ο εισηγητής. Ο εισηγητής διορίζει τον σύνδικο, εφόσον δεν προσδιορίζεται στην αίτηση, εκτός αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις καταχώρησης του άρθρ. 178». Στο δε άρθρ. 178 ορίζονται τα εξής: «εφόσον, σύμφωνα με τα στοιχεία στα οποία παρέχεται πρόσβαση μέσω του Ηλεκτρονικού Μητρώου Φερεγγυότητας, πιθανολογείται ότι τα μη βεβαρυσμένα στοιχεία της περιουσίας του οφειλέτη δεν επαρκούν για την κάλυψη των εξόδων της διαδικασίας και τα ετήσια εισοδήματα του οφειλέτη, πέραν των ευλόγων δαπανών διαβίωσης, δεν υπερβαίνουν τις εύλογες δαπάνες διαβίωσης της παρ. 5 του άρθρου 92, δεν διορίζεται σύνδικος και ο εισηγητής διατάσσει την καταχώρηση του ονόματος ή της επωνυμίας του οφειλέτη στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Φερεγγυότητας του άρθρου 213 και επέρχονται οι συνέπειες της καταχώρησης της παρ. 4 του άρθρου 77». Και συνεχίζει «Την ανεπάρκεια της παρούσας μπορεί να αναδείξει με παρέμβασή του και

πιστωτής. Για τη διαπίστωσή της από τον εισηγητή δεν απαιτείται σχετική παρέμβαση».

γ. Η παραπάνω διατύπωση στο άρθρ. 178, διαφορετική από αυτή του 77 παρ. 4, μπορεί να δημιουργήσει προβλήματα. Σαφώς στο άρθρο 178 γίνεται αναφορά στην παρ. 4 του άρθρ. 77, παραπέμπει όμως στο άρθρο αυτό μόνο ως προς τα αποτελέσματα της καταχώρησης χωρίς να διευκρινίζεται α) αν οι προϋποθέσεις του άρθρ. 77 ισχύουν και εφαρμόζονται (ανεξάρτητα από το άρθρ. 178) και στις υποθέσεις μικρού αντικειμένου. Δεν διασαφηνίζεται δηλαδή ποιά είναι η σχέση μεταξύ των ρυθμίσεων των δύο αυτών άρθρων, με δεδομένο, ότι κατ' άρθρ. 185 (στο οποίο ρυθμίζονται ποιες διατάξεις δεν εφαρμόζονται στις πτωχεύσεις μικρού αντικειμένου) το άρθρο αυτό δεν εξαιρείται, ενώ σαφώς προκύπτει, ότι οι ρυθμίσεις των δύο άρθρων διαφέρουν, τόσο στις προϋποθέσεις με τις οποίες διατάσσεται η καταχώρηση, όσο και στην διαδικαστική πορεία, που θα ακολουθηθεί για την τελευταία (την καταχώρηση). Ενώ δηλαδή στο άρθρ. 77 παρ. 4 ορίζεται, ότι διατάσσεται η καταχώρηση, στην οποία προφανώς προβαίνει άμεσα ο γραμματέας, στο 178 παρ. 1 ορίζεται, ότι «ο εισηγητής διατάσσει την καταχώρηση στο ΗΜΦ. Και πάνω στις δύο διαφορετικές ρυθμίσεις τα εύλογα ερωτήματα βροχή: α) Έχει το δικαστήριο στις πτωχεύσεις μικρού αντικειμένου ευχέρεια να επιλέξει ανάμεσα στην εφαρμογή του άρθρ. 77 παρ. 4 ή του 178 παρ. 1; β) Ποιος είναι ο εισηγητής, που κατ' άρθρ. 178 θα προβεί στην καταχώρηση και τότε διορίστηκε και από ποιόν, αφού ο διορισμός προϋποθέτει κατά τα διαχρονικά ισχύοντα αλλά και τις διατάξεις του άρθρ. 81 γ. την έκδοση απόφασης, με την οποία κηρύσσεται πτώχευση; γ) Γιατί αποκλίνει, ως προς την διαδικασία, το άρθρο 178 από το άρθρ. 77, στο οποίο η διαδικασία είναι πολύ απλή, καθώς εμπλέκεται μόνο το δικαστήριο, η απόφαση και ο γραμματέας, χωρίς να γίνεται λόγος για εισηγητή; δ) Για ποιο λόγο ο νομοθέτης επιλέγει ποιο πολύπλοκο τρόπο στην κατά τα άλλα επιχειρούμενη απλουστευμένη διαδικασία; ε) Ποιο θα είναι το διατακτικό της απόφασης εν προκειμένω; Το δικαστήριο δεν κηρύσσει πτώχευση και απορρίπτει την αίτηση ή κηρύσσει την πτώχευση; Δεν ορίζει εισηγητή ή ορίζει τελικά εισηγητή, αλλά διατάσσει να μην αρχίζουν οι εργασίες της πτώχευσης (όπως ανάλογα ορίζει να παύσουν) και εντέλλεται ο τελευταίος εισηγητής να προβεί στην καταχώρηση στο ΗΜΦ προκειμένου από την εγγραφή να επέλθει η απαλλαγή του οφειλέτη; Γιατί η διάταξη μιλάει και για διαπίστωση της προϋπόθεσης αυτής και από τον εισηγητή; Μήπως δίνεται η εξουσία σε αυτόν και μετά την κήρυξη της πτώχευσης να ελέγξει την προϋπόθεση αυτή και με αιτιολογημένη διάταξή του να διατάξει αυτός ακολούθως την καταχώρηση στο ΗΜΦ;

δ. Από τις απαντήσεις, που θα δώσει ανάλογα καθένας στα παραπάνω ερωτήματα, θα προκύψουν πολλές και διάφορες λύσεις. Όμως η λύση, που θα προκριθεί προς αποφυγή βαβυλωνίας πρέπει να είναι μία. Θεωρώ, ότι δεν αξίζει να μπει κανείς στην λογική να απαντήσει σε όλα αυτά τα ερωτήματα και σε όσα άλλα συναφή μπορεί να προκύψουν. Η καταχώρηση στις πτωχεύσεις μικρού αντικειμένου πρέπει να διατάσσεται: α) μόνο από το πτωχευτικό δικαστήριο και όχι από τον εισηγητή μετά την έκδοση απόφασης από το πτωχευτικό δικαστήριο επί της αιτήσεως (τι είδους άλλωστε απόφαση θα ήταν μια τέτοια απόφαση). Και β) μόνο υπό τις προϋποθέσεις του άρθρ. 178, το οποίο ως ειδικότερη- ευνοϊκότερη διάταξη αποκλείει την γενικότερη του άρθρ. 77 παρ. 4, στο οποίο η ειδικότερη διάταξη του άρθρ. 178 παραπέμπει μόνο ως προς τα αποτελέσματα, που αποφέρει η καταχώρηση. Το δικαστήριο προβαίνοντας στις διαπιστώσεις α) ότι συντρέχουν οι πρώτες τέσσερις παραπάνω προϋποθέσεις για την υπαγωγή του οφειλέτη στις ρυθμίσεις του νόμου και β) ότι πρόσθετα συντρέχουν και οι προϋποθέσεις του άρθρ. 178, η περιουσία δηλαδή του οφειλέτη δεν αρκεί για την κάλυψη των εξόδων (χωρίς να ασχοληθεί αν κάνει

δεκτή την αίτηση ή την απορρίπτει, μη περιλαμβάνοντας καθόλου στο διατακτικό και το σκεπτικό τέτοια σκέψη και κρίση), θα διατάζει απλά την υπαγωγή του οφειλέτη στις ρυθμίσεις του νόμου για απαλλαγή των οφειλών και την παροχή δεύτερης ευκαιρίας και την καταχώρηση στο ΗΜΦ, θα ορίζει εισηγητή, ο οποίος με πράξη του προς τον γραμματέα, θα εντέλει αυτόν να επιμεληθεί της καταχώρησης. Θεωρώ, ότι η απόφαση, που διατάζει την καταχώρηση δεν απορρίπτει την αίτηση, καθώς δέχεται το αίτημα για υπαγωγή αυτού στις ευεργετικές ρυθμίσεις του νόμου και για απαλλαγή των χρεών και την παροχή δεύτερης ευκαιρίας. Είναι απόφαση διαπλαστική *sui generis* και ως τέτοια πρέπει να αντιμετωπισθεί, καθώς το δικαστήριο προβαίνει σε ρύθμιση κατάστασης. Από την διερεύνηση της πέμπτης παραπάνω ειδικής και ιδιαίτερης νέας προϋπόθεσης, εξαρτάται πλέον το είδος της ρύθμισης, που θα διαταχθεί. Με και από την έκδοση της απόφασης, με την οποία διατάσσεται η καταχώρηση, δημιουργείται μια νέα έννομη κατάσταση στο πρόσωπο του οφειλέτη, αφού στο εξής αυτός επέρχεται στην ίδια θέση με την θέση του οφειλέτη (ή άλλως αντιμετωπίζεται από το δίκαιο με τον ίδιο τρόπο, που αντιμετωπίζεται ο οφειλέτης), που κηρύχθηκε σε πτώχευση και η πτώχευση περατώθηκε με την κήρυξη παύσης των εργασιών. Μια τέτοια απόφαση δεν μπορεί να θεωρηθεί απορριπτική, όπως δεν μπορεί να θεωρηθεί, ότι μετά την παύση της πτώχευσης αίρονται όλες οι συνέπειες της κήρυξης. Ακριβώς δε για το λόγο αυτό και πρέπει να διορίζεται εισηγητής. Τούτη η λύση (ότι πρέπει να οριστεί εισηγητής) προτείνεται όχι μόνο γιατί είναι συνεπής προς το γράμμα του νόμου, όπως διατυπώνεται στις πτωχεύσεις μικρού αντικειμένου αλλά όχι στις άλλες (βλ. παρ. 4 άρθρ. 77), όσο και γιατί εναρμονίζεται πλήρως με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρ. 193, όπου περιγράφεται η διαδικασία με την οποία το πτωχευτικό δικαστήριο θα κληθεί να αποφασίσει σε περίπτωση ασκήσεως προσφυγής κατά της αυτοδίκαιης πλέον απαλλαγής του οφειλέτη, στην οποία δίκη, προηγείται, όπως προβλέπεται, η διερεύνηση της υπόθεσης από εισηγητή και σύνταξη έκθεσης από αυτόν. Τούτη η λύση, που μπορεί να βαρύνει ελάχιστα κατά κάτι την διαδικασία, εξυπηρετεί την δίκαιη δίκη και θα πρέπει να προτιμηθεί. Ακόμη κατά άσχετη με το αντικείμενο διαπίστωση και στις πτωχεύσεις ενώπιον των πρωτοδικείων κατά την εφαρμογή του άρθρου 77 παρ. 4, ούτως ώστε να υπάρχει απρόσκοπτη εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρ. 193. Η δίκη αμφισβήτησης της απαλλαγής του οφειλέτη αλλά και των εκπροσώπων του πτωχευμένου νομικού προσώπου (όταν θα προκύψει), είναι από τις σημαντικότερες δίκες της πτώχευσης και η πρόταση του εξοπλισμένου με ανακριτικά καθήκοντα και εξουσίες εισηγητή στις δίκες αυτές για απαλλαγή ή όχι, άκρως πολύτιμη³².

2. Χαρακτήρας των αποφάσεων

Κατά τα λοιπά σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρ. 81 οι αποφάσεις, που κηρύσσουν πτώχευση αλλά, όπως αμέσως παραπάνω έγινε λόγος, και αυτές, που διατάζουν την καταχώρηση στο ΗΜΦ, έχουν διαπιστωτικό και διαπλαστικό χαρακτήρα και είναι αμέσως εκτελεστές και δεν επιτρέπεται αναστολή. Ενώ σε περίπτωση άσκησης έφεσης κατά απόφασης, που κηρύσσει την πτώχευση, το εφετείο (δηλ το μονομελές πρωτοδικείο ως τέτοιο) και όχι το εκδόν δικαστήριο (δηλαδή στις πτωχεύσεις μικρού αντικειμένου το ειρηνοδικείο) μπορεί να αναστείλει την εκποίηση των περιουσιακών στοιχείων.

³² Βλ παρατηρήσεις πάνω στην παρ 4 του άρθρ. 77 Γ Μιχαλόπουλου «Τρόποι περάτωσης της πτώχευσης και απαλλαγής του οφειλέτη. Εισήγηση στην ΕΣΔι 18-6-2021 σελ 9

3. Αιτιολογία και διατακτικό

Η αιτιολογία της απόφασης, που κηρύσσει την πτώχευση κατά την γενική διάταξη του άρθρ. 81 παρ 2 εδ. α' είναι συνοπτική. Το συνοπτική βέβαια δεν σημαίνει ότι δεν πρέπει να είναι πλήρης, όπως συνταγματικά απαιτείται. Ο δικαστής στις συγκεκριμένες δίκες μετά τον έλεγχο των διαδικαστικών προϋποθέσεων, εξετάζει τις προϋποθέσεις για την κήρυξη πτώχευσης και αν κάνει δεκτή την αίτηση ορίζει εισηγητή και σύνδικο. Το σκεπτικό και διατακτικό αυτής βέβαια θα διαφοροποιείται ανάλογα με τις παραπάνω περιπτώσεις διάκρισης των υποθέσεων. Επί άσκησης αίτησης από οφειλέτη, στην περίπτωση, που δεν έχουν ασκηθεί παρεμβάσεις, ή έχουν ασκηθεί τέτοιες, αλλά αφορούν το πρόσωπο του διοριζόμενου συνδίκου, η αιτιολόγηση ως εργασία δεν θα είναι επίπονη. Ωστόσο πρέπει να επισημανθεί, ότι η διατύπωση του νόμου στο β' εδάφιο του άρθρου 173 «η αίτηση γίνεται δεκτή με μόνη την διαπίστωση παρέλευσης του χρονικού διαστήματος από το πτωχευτικό δικαστήριο», είναι άστοχη, μπορεί να δημιουργήσει ερωτήματα και παρανοήσεις. Από την παραπάνω διατύπωση δίνεται η εντύπωση, ότι το δικαστήριο στις συγκεκριμένες δίκες δεν ασχολείται με την βασιμότητα της αίτησης (όπως ανάλογα συμβαίνει στην αποδοχή της αγωγής κατ' άρθρ. 298 ΚΠολΔ, όπου μετά την αποδοχή από τον εναγόμενο, δεν εξετάζεται ούτε καν η νομική βασιμότητα αυτής), πράγμα, που δεν συμβαίνει ούτε στην έκδοση διαταγής πληρωμής, όπου ο δικαστής ενεργεί έχοντας ατελή και όχι πλήρη δικαιοδοσία. Μπορεί δε η διατύπωση αυτή να οδηγήσει σε παρερμηνείες, ότι δηλαδή και εδώ «τεκμαίρεται» κάποια «αποδοχή» του αιτήματος και άνευ ετέρου το δικαστήριο κάνει δεκτή την αίτηση. Τούτο όμως δεν συμβαίνει. Το δικαστήριο εξετάζει σε όλες τις περιπτώσεις μετά τις προϋποθέσεις παραδεκτού και την νομική βασιμότητα, δεχόμενο απλώς στη συνέχεια απλώς ως αληθή τα πραγματικά περιστατικά (ελέγχοντας όμως αυτά, όπως προβάλλονται και προκύπτουν από τα συνοδεύοντα την αίτηση έγγραφα, αν στοιχειοθετούν παύση πληρωμών ή επαπειλούμενη αδυναμία). Με την παραπάνω διάταξη δεν αναιρείται η αρχή της ανακρίσεως. Στόχος του νομοθέτη είναι η επίσπευση της διαδικασίας. Διασαφηνίζεται δηλαδή, ότι η υπόθεση εξετάζεται με την παρέλευσης της προθεσμίας, χωρίς να κατατεθούν προτάσεις και ότι αμέσως παραδίδεται ο φάκελος στον δικαστή, χωρίς να οριστεί δικάσιμος, χωρίς να αναιρείται η εξέταση της υπόθεσης κατά την αρχή της ανακρίσεως. Κατά συνέπεια σε όλες της δίκες το δικαστήριο ελέγχει τις προϋποθέσεις κήρυξης της πτώχευσης και περιλαμβάνει στο σκεπτικό σύντομη κρίση, αν η πτώχευση διατάσσεται λόγω παύσης πληρωμών (ο οφειλέτης δηλαδή έχει περιέλθει σε μόνιμη αδυναμία πληρωμής των υποχρεώσεων του, όπως απαιτείται κατά τις παρ. 1 και 2 του άρθρ, 77) ή λόγω επαπειλούμενης αδυναμίας πληρωμών (παρ 3 του άρθρ. 77), αφού με βάση αυτή την κρίση εξάλλου στις πτωχεύσεις μικρού αντικειμένου ο εισηγητής θα ορίσει στην συνέχεια την ημέρα παύσης πληρωμών. Σημειώνεται, ότι κατά τις διατάξεις των παραπάνω άρθρων, όταν αιτείται την πτώχευση πιστωτής απαιτείται να αποδειχθεί παύση πληρωμών, ενώ επί αιτήσεως από οφειλέτη αρκεί και επικαλούμενη αδυναμία πληρωμής. Και εξάλλου κάτι αντίθετο (μη εφαρμογή της αρχής ανακρίσεως) δεν συμβιβάζεται με την εφαρμογή των παραπάνω διατάξεων των άρθρ. 77 παρ. 4 και 178, κατά τις οποίες, αν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της πτώχευσης, αλλά η περιουσία και το εισόδημα δεν αρκούν για την κάλυψη των εξόδων, διατάσσεται η καταχώρηση στο ΗΜΦ, από την οποία αρχίζει η προθεσμία για την αυτοδίκαιη απαλλαγή του οφειλέτη. Πως άλλως το δικαστήριο θα προβεί σε τέτοια ρύθμιση (γιατί περί ρύθμισης πρόκειται, όπως εξηγήθηκε) για καταχώρηση, αν δεν έχει ελέγξει τις παραπάνω προϋποθέσεις;

4. Ορισμός Εισηγητή και Συνδίκου

Με την απόφασή του κατ' άρθρ. 81 παρ. 1 εδ. α' το δικαστήριο, όπως και παραπάνω έγινε αναφορά, πρέπει να προβεί στον διορισμό εισηγητή και συνδίκου. Εισηγητής κατ' άρθρ. 132 ορίζεται ειρηνοδίκης οποιουδήποτε βαθμού. Σημειώνεται, ότι δεν προβλέπεται για κανένα ειρηνοδικείο, όπως προβλέπεται για τα Πρωτοδικεία Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Πειραιά διορισμός εισηγητών με απόφαση της ολομέλειας του δικαστηρίου με αντικείμενο την αποκλειστική απασχόλησή των δικαστών αυτών μόνο ως εισηγητών. Μάλλον θα πρέπει να επεκταθεί η εφαρμογή αυτής και στα αντίστοιχα ειρηνοδικεία. Ο σύνδικος, που διορίζεται πρέπει α) κατ' άρθρ. 137 παρ. 1 να είναι εγγεγραμμένος στο Μητρώο Διαχειριστών Φερεγγυότητας, ήτοι φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που διαθέτει άδεια διαχειριστή φερεγγυότητας (παρ 1 άρθρ, 137) και β) να μην υφίσταται στο πρόσωπό του κάποιο κώλυμα (παρ. 3 του άρθρ. 137) από αυτά, που αναφέρονται στο άρθρ. 238. Συνήθως επί αιτήσεως από πιστωτή θα ορίζεται ο προτεινόμενος από τον πιστωτή και επί αιτήσεως επί οφειλέτη, αν δεν έχει παρέμβει πιστωτής, ο προτεινόμενος από τον οφειλέτη, άλλως επί πρόσθετης παρέμβασης πιστωτή υποχρεωτικά ο προτεινόμενος από τον πιστωτή. Επί περισσότερων δε παρεμβάσεων διορίζει τον προτεινόμενο από τον πιστωτή ή πιστωτές με το μεγαλύτερο ποσό απαιτήσεων. Ενώ το ίδιο πρέπει να κάνει και επί ασκήσεως αίτησης από πιστωτή, στην οποία παρεμβαίνουν πιστωτές με μεγαλύτερες απαιτήσεις. Σε κάθε άλλη περίπτωση, όπως όταν για οποιοδήποτε λόγο δεν έχει προταθεί σύνδικος (καθώς η παράλειψη δεν οδηγεί στο απαράδεκτο της αίτησης ή της συζήτησης) η κρίση ανήκει στο δικαστήριο (παρ. 2 του άρθρ. 137). Κατ' απόκλιση των παραπάνω στις πτωχεύσεις μικρού αντικειμένου κατ' άρθρ. 173 παρ. 1 εδ δ και ε, στις περιπτώσεις που την αίτηση έχει υποβάλλει ο οφειλέτης, ο ορισμός συνδίκου μπορεί να παραλειφθεί και να λάβει χώρα ακολούθως από τον εισηγητή.

5. Η απόφαση δεν περιλαμβάνει υποχρεωτικά διάταξη για σφράγιση και δεν προβαίνει σε καθορισμό ημέρας παύσης των πληρωμών, αν η αίτηση έχει υποβληθεί από τον οφειλέτη

Ως προς τα παραπάνω ζητήματα, της διάταξης της σφράγισης της πτωχευτικής περιουσίας και τον καθορισμό της ημέρας της παύσης των πληρωμών, διαφοροποιείται η απόφαση του ειρηνοδικείου, που κηρύσσει πτώχευση, σε σχέση με την απόφαση του πρωτοδικείου και τα διαχρονικά ισχύοντα. Το ειρηνοδικείο στις πτωχεύσεις μικρού αντικειμένου κατ' άρθρ. 179: α) δεν διατάζει σφράγιση της πτωχευτικής περιουσίας και δεν περιλαμβάνει τέτοια διάταξη στο διατακτικό της απόφασης. Ενώ κατ' άρθρ. 173 εδ και 179 β) δεν απαιτείται να ορίζει ημέρα παύσης πληρωμών (όπως παραπάνω και συνδίκου), στις περιπτώσεις, που την αίτηση υποβάλλει ο ίδιος ο οφειλέτης. Τούτα μπορεί στις περιπτώσεις αυτές να αποτελέσουν έργο του εισηγητή, στον οποίο και στις πτωχεύσεις αυτές και επιφυλάσσεται αυξημένο δικαιοδοτικό έργο. Αντίθετα επί αιτήσεως από πιστωτή ορίζεται με την απόφαση και ο σύνδικος και καθορίζεται η ημέρα παύσης πληρωμών κατ' άρθρ. 177 παρ. 5 εδ β.

VII. ΔΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΛΗΨΗ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ

1. Κατά τις διατάξεις του άρθρου 86 μετά την υποβολή της αίτησης για κήρυξη του οφειλέτη σε πτώχευση, ο πρόεδρος του αρμόδιου κατά το άρθρο 78 δικαστηρίου, δικάζοντας κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων (άρθρα 682 επ. Κώδικα

Πολιτικής Δικονομίας), μετά από αίτηση οποιουδήποτε έχει έννομο συμφέρον, μπορεί να διατάξει όποιο μέτρο κρίνει αναγκαίο για να αποτραπεί κάθε επιζήμια για τους πιστωτές μεταβολή της περιουσίας του οφειλέτη ή μείωση της αξίας της, μέχρι να δημοσιευθεί στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Φερεγγυότητας η απόφαση επί της αίτησης για κήρυξη της πτώχευσης. Βασικά με το άρθρο αυτό επαναλαμβάνονται οι ρυθμίσεις του άρθρ. 10 του προηγούμενου ΠτΚ, υπό το καθεστώς ισχύος του οποίου είχε γίνει δεκτό στα πλαίσια της οικονομίας της δίκης παρά το λεκτικό της διάταξης («το αίτημα υποβάλλεται μετά την υποβολή της αιτήσεως»), ότι το αίτημα αυτό μπορεί να σωρευτεί στην ίδια την αίτηση της πτώχευσης ή να υποβληθεί με τις προτάσεις, κατ' εφαρμογή του άρθρ. 686 παρ. 5). Κάτι τέτοιο όμως δεν εξυπηρετεί την οικονομία της συγκεκριμένης δίκης, που προβλέπεται κατά το μεγαλύτερο τουλάχιστον μέρος της να διεξάγεται με την χρήση ηλεκτρονικών μέσων, καθώς άσκοπα διευρύνει το αντικείμενο αυτής, δυσκολεύει και περιπλέκει το έργο της γραμματείας και την έκδοση της απόφασης κήρυξης (αφού πριν την έκδοση αυτής και στο ενδιάμεσο χρονικό διάστημα από την παράδοση του φακέλου μέχρι την έκδοση της οριστικής απόφασης, με δεδομένο ότι τα μέτρα παύουν με την έκδοσή της, θα πρέπει να έχει προηγηθεί η έκδοση της απόφασης, που θα διατάζει τα προληπτικά μέτρα). Ορθότερο είναι να προβλεφθεί για τους παραπάνω λόγους και ειδικά στις πτωχεύσεις μικρού αντικείμενου γιατί το μεγαλύτερο μέρος της δίκης διεξάγεται ηλεκτρονικά και δεν ορίζεται δικάσιμος, ότι το αίτημα για λήψη προληπτικών μέτρων πρέπει να υποβάλλεται αυτοτελώς με ξεχωριστό δικόγραφο αμέσως μετά την υποβολή της αιτήσεως στην πλατφόρμα³³.

2. Κατά τις διατάξεις του νόμου στην υποβολή της αίτησης δεν νομιμοποιούνται μόνο τα πρόσωπα, που νομιμοποιούνται για την υποβολή της αίτησης πτώχευσης, αλλά κάθε πρόσωπο, που δικαιολογεί έννομο συμφέρον. Δύσκολα όμως μπορεί να βρεθούν πρόσωπα εκτός του οφειλέτη και των πιστωτών, καθώς οι δανειστές με δικαίωμα διεκδίκησης πραγμάτων από την περιουσία του οφειλέτη προστατεύονται με τα ασφαλιστικά μέτρα νομής και άρα δεν νομιμοποιούνται, ενώ υποστηρίζεται³⁴, ότι ούτε ο εγγυητής ούτε ο πρωτοφειλέτης νομιμοποιούνται να ζητήσουν προληπτικά μέτρα.

3. Αρμόδιο δικαστήριο για την εκδίκαση της αίτησης στις πτωχεύσεις μικρού αντικείμενου είναι το ειρηνοδικείο ως πτωχευτικό δικαστήριο, που δικάζει εφαρμόζοντας την διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Στην δίκη κλητεύεται κατά ρητή επιταγή του νόμου μέσα στην προθεσμία, που ορίζει ο δικαστής ο οφειλέτης. Κατά τις διατάξεις της παρ. 1 εδ. δ του επίμαχου άρθρ. 86 μπορεί να διαταχθεί οποιοδήποτε μέτρο κριθεί κατάλληλο. Είναι δυνατό να εκδοθεί προσωρινή διαταγή με ανάλογη εφαρμογή του άρθρ. 691 Α ΚΠολΔ. Ενδεικτικά μπορεί να διαταχθεί:

-α) η απαγόρευση διάθεσης περιουσιακού στοιχείου από τον οφειλέτη ή προς αυτόν,
-β) η ολική ή μερική ή υπό όρους αναστολή των ατομικών διώξεων των πιστωτών σε περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη. Επισημαίνεται βέβαια επί του τελευταίου (της αναστολής) ότι: α) με την έκδοση της απόφασης κήρυξης η αναστολή αυτοδίκαια κατ' άρθρ. 100 παρ. 1 επέρχεται ως προς τους πιστωτές, με εξαίρεση τους ενέγγυους πιστωτές, οι οποίοι δεν καταλαμβάνονται κατ' άρθρ. 103 παρ. 3 για χρονικό

³³ βλ για την έννοια της υποβολής IV.A

³⁴ Χατζηγιάννου Η δίκη της πτώχευσης και των προληπτικών μέτρων, εισήγηση στο συνέδριο της ΕΝΔΕ στις 20-3-2021 (περιλαμβάνεται στο βιβλίο, που εκδόθηκε από με επιμέλεια της ΕΝΔΕ με τίτλο «Το Νέο Πτωχευτικό Δίκαιο», εκδ. Σάκκουλα 2021) σελ 225, Ψυχομάνης ΠτΔ αρθμ 806 σελ 237

διάστημα εννέα μηνών, εκτός αν έχει διαταχθεί η εκποίηση επιχείρησης ως λειτουργικό σύνολο, οπότε καταλαμβάνει και αυτούς. Και β) ότι ρητά διευκρινίζεται στην παρ 2 του άρθρ. 86, ότι η αναστολή των ατομικών διώξεων δεν καταλαμβάνει ενέργειες εκτέλεσης ενέγγυων πιστωτών του οφειλέτη επί περιουσιακών στοιχείων επί των οποίων έχουν λάβει εμπράγματη εξασφάλιση, με μόνη εξαίρεση την περίπτωση που η αίτηση πτώχευσης περιλαμβάνει με τρόπο παραδεκτό αίτημα εκποίησης του συνόλου του ενεργητικού της επιχείρησης ή των επιμέρους λειτουργικών συνόλων, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 79, και εφόσον τα περιουσιακά στοιχεία επί των οποίων έχει παραχωρηθεί ασφάλεια αποτελούν μέρος λειτουργικού συνόλου. Κατά συνέπεια των παραπάνω τότε μόνο μπορεί να διαταχθεί αναστολή αν: α) αφορά μη ενέγγυους πιστωτές, β) ή ενέγγυους, όταν περιλαμβάνεται στην αίτηση αίτημα για εκποίηση επιχείρησης ως λειτουργικό σύνολο. Καθώς όμως στις πτωχεύσεις μικρού αντικειμένου κατ' άρθρ. 186 ακολουθείται μόνο η κατ'ιδίαν εκποίηση των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη του κεφαλαίου Γ' (άρθρ. 162-169), δεν υπάρχουν περιθώρια χορήγησης αναστολής κατά ενέγγυων πιστωτών. Τούτο δε προκύπτει σαφώς από την θέσπιση της διάταξης της παρ. 2 του άρθρ. 86. Συνεπώς εκ περισσού έχει τεθεί η ειδική ρύθμιση στις πτωχεύσεις μικρού αντικειμένου, που επιχειρήθηκε στο άρθρ. 174, στο οποίο ορίζεται «ότι η αναστολή της παρ. 1 του άρθρ. 86 δεν καταλαμβάνει ενέργειες εκτέλεσης ενέγγυων πιστωτών του οφειλέτη επί περιουσιακών στοιχείων επί των οποίων έχουν λάβει εμπράγματη εξασφάλιση». Η ύπαρξη δε αυτής μπορεί να δημιουργήσει ερμηνευτικά προβλήματα όσο αφορά την εφαρμογή ή μη των διατάξεων της παρ. 3, οι οποίες βέβαια εφαρμόζονται και στις πτωχεύσεις μικρού αντικειμένου³⁵.

-Και γ) δικαστική μεσεγγύηση. Εννοείται βέβαια εδώ ότι τα δικαιώματα για επίσπευση αναγκαστικής εκτέλεσης των παραπάνω (των ενέγγυων δηλαδή) πιστωτών, ούτε έμμεσα με απόφαση δικαστικής μεσεγγύησης και την νομική δέσμευση, που αυτή παράγει, μπορεί να θιγούν.

4. Τέλος στην παρ 4 του παραπάνω άρθρου 86 ορίζεται ότι η παροχή των προληπτικών μέτρων συνεπάγεται την αυτοδίκαιη άρση κάθε υφιστάμενου μέτρου προστασίας των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη, ιδίως βάσει των διατάξεων του ν. 3869/2010 (Α' 130) και του ν. 4605/2019 (Α' 52), καθώς και την κατάργηση κάθε σχετικής εκκρεμούς διαδικασίας.

³⁵ Στο εδ. α' της παρ 3 προβλέπεται ότι τα μέτρα δεν μπορούν να θίγουν τα δικαιώματα από συμφωνία παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας κατά την έννοια του άρθρου 2 του ν. 3301/2004 (Α' 263) ή από ρήτρα εκκαθαριστικού συμφηφισμού κατά την έννοια της ίδιας διάταξης, ανεξάρτητα από το αν η ρήτρα εκκαθαριστικού συμφηφισμού περιέχεται σε συμφωνία παροχής χρηματοοικονομικής ασφάλειας ή σε συμφωνία της οποίας αποτελεί μέρος η συμφωνία παροχής ασφάλειας, καθώς και τα δικαιώματα του εκδοχέα απαίτησης που εκχωρήθηκε από τον οφειλέτη στον πιστωτή προς εξασφάλιση ή προς ικανοποίησή του από το προϊόν της είσπραξης. Η έννοια της παροχής της χρηματοοικονομικής ασφάλειας είναι μια υπερκείμενη έννοια στην οποία υπάγονται, ως υποκείμενες έννοιες, όλοι οι αναγνωρισμένοι από την εθνική έννομη τάξη, τρόποι μεταβίβασης κυριότητας και ενεχυρίασης χρημάτων, τίτλων και απαιτήσεων με σκοπό την εμπράγματη ασφάλεια (ενεχύραση απαιτήσεων). Και στο εδ. β' της παραπάνω παρ. 3 ορίζεται ότι δεν θίγεται το δικαίωμα καταγγελίας και απόδοσης του μισθίου σε περίπτωση σύμβασης μίσθωσης, εφόσον ο οφειλέτης είναι υπερήμερος ως προς την καταβολή έξι (6) ή περισσότερων μηνιαίων μισθωμάτων.

VIII. ΤΑ ΚΥΡΙΑ (ΔΙΚΑΙΟΔΟΤΙΚΑ) ΟΡΓΑΝΑ ΤΗΣ ΠΤΩΧΕΥΣΗΣ (ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΚΑΙ ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ).

A. ΓΕΝΙΚΑ Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΠΤΩΧΕΥΣΗΣ. Η ΕΛΛΕΙΨΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΠΙΣΤΩΤΩΝ ΣΤΙΣ ΠΤΩΧΕΥΣΕΙΣ ΜΙΚΡΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

Τα όργανα της πτώχευσης κατά τον νέο δίκαιο (άρθρ. 128), όπως διαχρονικά και στους προηγούμενους πτωχευτικούς νόμους, είναι: α) το πτωχευτικό δικαστήριο, το οποίο κατ' άρθρ 129 εδ γ «ασκεί ανωτάτη εποπτεία στην διεύθυνση των εργασιών της πτώχευσης» και «έχει την αρμοδιότητα να δικάζει τις διαφορές, που ορίζονται ειδικά στον παρόντα νόμο. β) Ο εισηγητής δικαστής. γ) Ο σύνδικος. Και δ) η συνέλευση των πιστωτών. Κατά βάση η διαδικασία της πτώχευσης κινείται και εξελίσσεται ελεγχόμενη με βάση τις αποφάσεις των δύο πρώτων κύριων δικαιοδοτικών οργάνων, τα οποία, καθώς απευθύνεται προς δικαστές, αποτελούν και αντικείμενο της παρούσας εισήγησης, δηλαδή το πτωχευτικό δικαστήριο και τον εισηγητή, τα οποία άλλοτε ενεργούν μετά από αίτηση των εμπλεκόμενων μερών και άλλοτε αυτεπαγγέλτως. Πρέπει ωστόσο να επισημανθεί, ότι η συνέλευση των πιστωτών, η οποία κατ' άρθρ. 150 παρ. 2 συγκαλείται από τον εισηγητή, δεν προβλέπεται ως όργανο στις πτωχεύσεις μικρού αντικειμένου, καθώς κατ' άρθρ. 185 η παραπάνω διάταξη (άρθρ. 150) αποκλείεται και δεν εφαρμόζεται στις πτωχεύσεις αυτές. Από τον ρητό αυτόν αποκλεισμό, σαφώς προκύπτει, καθώς δεν αφήνονται περιθώρια αντίθετης ερμηνείας, ότι ο νομοθέτης δεν θέλει την συνέλευση των πιστωτών ως όργανο στις πτωχεύσεις μικρού αντικειμένου. Η συνέλευση των πιστωτών παραμένει ως αποσιλωμένο ως προς τις εξουσίες όργανο, καθώς πλέον πολλές από τις εξουσίες και αρμοδιότητες, που είχε στους προηγούμενους πτωχευτικούς νόμους, έχουν ανατεθεί στα άλλα όργανα της πτώχευσης (κυρίως τον σύνδικο, αλλά και τον εισηγητή και το πτωχευτικό δικαστήριο), μόνο στις πτωχεύσεις στο πρωτοδικείο. Οι εξουσίες της δε σύμφωνα με το νόμο εντοπίζονται κυρίως: α) στην τροπή της εκκρεμούς κατά την έναρξη ισχύος του νόμου πτώχευσης σε πτωχευτική διαδικασία του νέου νόμου (άρθρ. 263 παρ. 2 εδ β), β) στην έγκριση ή απόρριψη της εκποίησης της επιχείρησης από τον σύνδικο. γ) στο να ζητήσει την αντικατάσταση του συνδίκου και δ) στο να υποβάλλει μετά από απόφασή της στον σύνδικο αίτημα για την παροχή πληροφοριών ή στοιχείων σχετικών με την εξέλιξη της πτώχευσης, τα οποία κατέχει ή έχει αποκτήσει ο σύνδικος από τον οφειλέτη σύμφωνα με τον νόμο. Αρμοδιότητες, που αυτονόητα δεν ενδιαφέρουν τις πτωχεύσεις μικρού αντικειμένου και ο αποκλεισμός της ως όργανο της πτώχευσης δεν δημιουργεί προβλήματα. Ωστόσο υπάρχουν όμως δύο ακόμη περιπτώσεις, που εμπλέκεται η συνέλευση των πιστωτών, οι οποίες ενδιαφέρουν και τις πτωχεύσεις μικρού αντικειμένου και από την μη σύγκλησή της στην κατηγορία αυτή των πτωχεύσεων φαίνεται να δημιουργούνται κενά: α) Η περίπτωση υποβολής από τον σύνδικο αιτήματος για πρόσθετη αμοιβή, οπότε η συνέλευση καλείται για να αποφασίσει για την καταβολή τέτοιας (άρθρ. 149 παρ.1). Και β) Η λογοδοσία του συνδίκου, που λαβαίνει χώρα ενώπιον της συνέλευσης των πιστωτών σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρ. 190. Κατά τις διατάξεις του άρθρου αυτού «εντός μηνός από την περάτωση της πτώχευσης, με οποιονδήποτε από τους προβλεπόμενους στον παρόντα νόμο τρόπους, ο σύνδικος λογοδοτεί ενώπιον της συνέλευσης των πιστωτών με τη συμμετοχή και του εισηγητή. Ο εισηγητής, λαμβάνοντας υπόψη και τυχόν αποφάσεις της συνέλευσης των πιστωτών, συντάσσει αιτιολογημένη διάταξη επί της λογοδοσίας, η οποία μεταξύ άλλων δύναται να τον απαλλάξει από κάθε ευθύνη και η οποία δημοσιοποιείται και δεν προσβάλλεται με προσφυγή».

B. Η ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΕΙΣΗΓΗΤΗ ΣΤΗΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΠΤΩΧΕΥΣΗΣ

α. Γενικά η θέση του εισηγητή κατά τις γενικές ρυθμίσεις στα άρθρ. 133-134

1. Εισαγωγικά πρέπει να ειπωθεί ότι η θέση του εισηγητή στην διαδικασία πτωχεύσεως στο νέο δίκαιο του ν. 4738/2020 εμφανίζεται πιο ενισχυμένη από ποτέ άλλοτε. Τα καθήκοντα και οι εξουσίες και η θέση αυτού γενικότερα στην διαδικασία της πτώχευσης περιγράφονται βασικά στα άρθρα 133 έως και 136 αλλά και προκύπτουν και από άλλες διάσπαρτες ανά κεφάλαιο διατάξεις, που ρυθμίζουν την διαδικασία της πτώχευσης. Κατ' άρθρ. 133 ο εισηγητής έχει καθήκον να επιτηρεί και να επιταχύνει τις εργασίες της πτώχευσης και να διατάσσει όλα τα κατεπείγοντα μέτρα προς διασφάλιση της πτωχευτικής περιουσίας. Επιβλέπει το έργο του συνδίκου και, αν συντρέχει σχετική περίπτωση, παρέχει στον σύνδικο την άδεια εμπορίας ή εκποίησης εμπορευμάτων και εν γένει κινητών και ακινήτων της πτώχευσης, όπου προβλέπεται στον παρόντα νόμο. Σε κάθε περίπτωση ο εισηγητής έχει και τις αρμοδιότητες που ειδικά ορίζονται στον παρόντα νόμο, αλλά και για κάθε πράξη αναγκαία στο πλαίσιο και για την εκπλήρωση των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων που του παρέχονται με τον παρόντα νόμο, έστω και αν ειδικά δεν προβλέπονται σε αυτόν. Σε κάθε δίκη πλην αυτής για την κήρυξη της πτώχευσης, ο εισηγητής υποβάλλει εισήγηση προς το πτωχευτικό δικαστήριο ως προς την αποδοχή ή μη της αίτησης μετά τη συζήτηση της υπόθεσης. Κατά τις διατάξεις του άρθρ. 134. ο εισηγητής αποφαινεται και παρέχει τις προβλεπόμενες άδειες με αιτιολογημένη διάταξη. Οι διατάξεις αυτές του εισηγητή στις περιπτώσεις, που ορίζονται ρητά στον παρόντα νόμο, όποιος έχει έννομο συμφέρον μπορεί να ασκήσει προσφυγή ενώπιον του πτωχευτικού δικαστηρίου. Η προσφυγή, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα νόμο, ασκείται εντός δέκα (10) ημερών από την έκδοση της διάταξης. Η ασκηθείσα προσφυγή δεν αναστέλλει την εκτέλεση των διατάξεων του εισηγητή, ο πρόεδρος όμως του πτωχευτικού δικαστηρίου μπορεί, μετά από αίτηση του προσφεύγοντος, να διατάξει την αναστολή εκτελέσεως, κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, σύμφωνα με τα άρθρα 682 επ. του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

2. Σημαντική καινοτομία του νέου δικαίου, όπως συνάγεται έμμεσα από συνδυαστική γραμματική διατύπωση των παραπάνω διατάξεων του άρθρ. 129 εδ γ' και 133 παρ. 4 και των παλαιότερων πάνω στο ίδιο ζήτημα (αρθρ. 53 εδ γ' ΠτΚ) είναι, ότι σε όλες τις πτωχεύσεις (και στο πρωτοδικείο και το ειρηνοδικείο) ο εισηγητής πλέον και όχι το πτωχευτικό δικαστήριο διαφαίνεται να είναι αρμόδιος για όσα ζητήματα προκύπτουν στη διαδικασία της πτώχευσης. Συγκεκριμένα, όπως ορίζεται στις διατάξεις της παρ. 4 του παραπάνω άρθρ. 133 «ο εισηγητής καθίσταται αρμόδιος να αποφασίσει για κάθε πράξη αναγκαία στο πλαίσιο και για την εκπλήρωση των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων που του παρέχονται με τον παρόντα νόμο, έστω και αν ειδικά δεν προβλέπονται σε αυτόν», ενώ αντίθετα ρητά το πτωχευτικό δικαστήριο, όπως ορίζεται στο άρθρ. 129 εδ γ', «έχει αρμοδιότητα να δικάζει τις διαφορές που ειδικά ορίζονται στον παρόντα νόμο». Επισημαίνεται ότι στο προηγούμενο δίκαιο ρητά στο άρθρ. 53 εδ. γ' οριζόταν, ότι το πτωχευτικό δικαστήριο δικάζε κατά τεκμήριο αρμοδιότητας, αφού δεν υπαγόταν δηλαδή ρητά σε κάποιο άλλο όργανο, όσες διαφορές αναφύονταν από την πτώχευση και λόγω της κήρυξής της. Τέτοια όμως διάταξη δεν επαναλαμβάνεται στον νέο νόμο και η φράση, που περιλαμβάνεται στον νόμο, ότι το πτωχευτικό δικαστήριο «ασκεί ανωτάτη εποπτεία στην διεύθυνση των εργασιών της πτώχευσης» δεν αρκεί για να θεμελιώσει τέτοια (κατά τεκμήριο

αρμοδιότητα). Ειδικότερα δε όσο αφορά τις πτωχεύσεις μικρού αντικειμένου πρέπει να επισημανθεί, ότι η κατά τεκμήριο ανάθεση των ζητημάτων, που ρητά δεν υπάγονται στο πτωχευτικό δικαστήριο, στον εισηγητή δικαστή είναι αναμφίβολα στις προθέσεις του νομοθέτη λόγω της γενικότερης διαχρονικά τάσης αναβάθμισης του ρόλου του εισηγητή στις πτωχεύσεις αυτές. Υπενθυμίζεται σχετικά, ότι και στο προηγούμενο δίκαιο του ΠτΚ (162-163γ) στις πτωχεύσεις μικρού αντικειμένου ο εισηγητής είχε αναβαθμισμένο δικαιοδοτικό έργο, καθώς κατ' άρθρ. 163 του ΠτΚ του είχε ανατεθεί να αποφασίζει για σημαντικά ζητήματα, όπως τις αντιρρήσεις στις επαληθεύσεις και για ανακοπές κατά του πίνακα κατάταξης και εκτελεστικής διαδικασίας. Έτσι κατά τα παραπάνω στις πτωχεύσεις μικρού αντικειμένου ως προς όσα θέματα στο νόμο δεν ορίζεται ρητά, ότι αρμόδιο είναι το πτωχευτικό δικαστήριο, αυτά θα υπάγονται στις εξουσίες (αρμοδιότητα) του εισηγητή δικαστή .

β. Τα ειδικότερα καθήκοντα και εξουσίες του εισηγητή

Ακολουθεί μια όσο το δυνατόν συνοπτική και πληρέστερη περιγραφή ή ορθότερα καταγραφή του έργου (καθηκόντων και εξουσιών), χωρίς βέβαια να είναι εξαντλητική, του εισηγητή (ειρηνοδίκη δικαστή) στις πτωχεύσεις μικρού αντικειμένου, που πρέπει να ειπωθεί, ότι παρουσιάζει αρκετές διαφοροποιήσεις από τον εισηγητή δικαστή (πρωτοδίκη δικαστή) στις άλλες πτωχεύσεις. Συγκριτικά σε σχέση με το εισηγητή στις άλλες πτωχεύσεις άλλοτε η θέση του είναι πιο ενισχυμένη και άλλοτε πιο περιορισμένη.

1. Ανακριτικά καθήκοντα. Επιβολή κυρώσεων

1.1. Κατά τα άρθρα 135 και 136 ο εισηγητής εξοπλίζεται με ανακριτικές εξουσίες και εξουσίες επιβολής κυρώσεων σε περίπτωση ανυπακοής. Χρήση αυτών των εξουσιών θα κάνει στα πλαίσια της ανάγκης για την διακρίβωση της πραγματικής κατάστασης του οφειλέτη, στον εντοπισμό κυρίως τυχόν αφανών περιουσιακών στοιχείων, που πολλές φορές μπορεί να έχουν ενεργοποιήσει την διαδικασία της πτώχευσης με κίνητρο την αποφυγή πληρωμής των υποχρεώσεων του οφειλέτη και στόχο την απαλλαγή του για αυτά.

1.2. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρ. 135 ο εισηγητής: 1α) μπορεί να εξετάσει ανωμοτί τον οφειλέτη και ενόρκως τους αντιπροσώπους και υπαλλήλους του, σχετικά με οποιοδήποτε θέμα της αρμοδιότητάς του. Αντίγραφα των καταθέσεων διαβιβάζει ο εισηγητής και προς τον αρμόδιο εισαγγελέα, αν συντρέχει περίπτωση ποινικής ευθύνης κάποιου προσώπου. Και 1β) μπορεί να αναθέτει σε ειδικούς ανακριτικούς υπαλλήλους του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (ΣΔΟΕ) ή σε άλλα ελεγκτικά όργανα της Διοίκησης τη διενέργεια συγκεκριμένων ανακριτικών πράξεων, όπως έλεγχο και σύνταξη σχετικής έκθεσης ή λήψη αντιγράφων από τα φορολογικά και λοιπά βιβλία και στοιχεία του οφειλέτη, ο οποίος έχει κηρυχθεί σε κατάσταση πτωχεύσεως, με σκοπό τη διαπίστωση της πραγματικής οικονομικής κατάστασης και της περιουσίας του τελευταίου.

1.3. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρ. 136 παρ. 1 ο εισηγητής μπορεί να επιβάλλει κυρώσεις σε βάρος του οφειλέτη. Και συγκεκριμένα. Αν ο οφειλέτης αρνείται να εμφανιστεί ενώπιον του συνδίκου ή του εισηγητή και να παρουσιάσει και παραδώσει βιβλία ή αρχεία ή έγγραφα αναγκαία για την πτωχευτική διαδικασία και εφόσον είχε νομίμως ειδοποιηθεί τουλάχιστον δύο (2) ημέρες πριν από την ημέρα εμφάνισης, ο

εισηγητής επιβάλλει σε αυτόν ποινή τάξεως από πεντακόσια (500) έως δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ υπέρ του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων - Τομέας Ασφάλισης Νομικών (ΕΤΑΑ - ΤΑΝ) που εισπράττεται κατά τις διατάξεις του ΚΕΔΕ. Μετά τη δεύτερη, χωρίς αποτέλεσμα, ειδοποίηση εμφάνισης του οφειλέτη, ο εισηγητής μπορεί να προβεί στην αποστολή έκθεσης κατ' αυτού για απείθεια κατά τη διάταξη του άρθρου 169 του Ποινικού Κώδικα στον αρμόδιο εισαγγελέα πλημμελειοδικών. Και

1.4. Κατά τις διατάξεις των παρ. 2 και 3 του άρθρου αυτού ο εισηγητής μπορεί να διατάξει τα αναγκαία κατά την κρίση του μέτρα, προς εξασφάλιση της παρουσίας του οφειλέτη και σύμπραξης του, όπου απαιτείται, κατά την πτωχευτική διαδικασία, συμπεριλαμβανομένης της βίαιης προσαγωγής του, ενεργώντας κατά το άρθρο 231 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Αν δε τρίτα πρόσωπα έχουν αντίγραφα ή πρόσβαση στα στοιχεία, αυτά καλούνται από τον εισηγητή να τα παραδώσουν και, σε περίπτωση που αρνούνται, ο εισηγητής μπορεί να προβεί στην αποστολή έκθεσης κατ' αυτών στον αρμόδιο εισαγγελέα πλημμελειοδικών για υπεξαγωγή εγγράφου (άρθρο 222 ΠΚ).

2. Καθήκοντα μετά την έκδοση της απόφασης, που διατάζει την καταχώρηση στο ΗΜΦ.

Όπως παραπάνω³⁶ περιστασιακά έγινε λόγος εντέλει τον γραμματέα με πράξη του να προβεί στην σχετική καταχώρηση στο ΗΜΦ, προκειμένου να αρχίσει να τρέχει η προθεσμία για την απαλλαγή του οφειλέτη

3.Συνήθη καθήκοντα μετά την έκδοση της απόφασης, που κηρύσσει την πτώχευση

3.1. Ενημερώνει τον σύνδικο για τον διορισμό του

Κατά τις διατάξεις του εδ. α' της παρ. 1 του άρθρ. 133 αμέσως μετά την έκδοση της απόφασης, που κηρύσσει πτώχευση και τον διορίζει εισηγητή αναλαμβάνει τα καθήκοντά του και ενημερώνει τον σύνδικο για τον διορισμό του

3.2. Διατάζει σφράγιση και ορίζει ημέρα παύσης πληρωμών

Στις μικρού αντικειμένου πτωχεύσεις το δικαστήριο δεν διατάζει την σφράγιση της περιουσίας του οφειλέτη, ούτε προσδιορίζει την ημέρα παύσης πληρωμών, αφήνοντας να αποφασίσει για τα ζητήματα αυτά ο εισηγητής. Σύμφωνα με το άρθρ. 179, αν δεν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής του άρθρ. 178, ο εισηγητής- ειρηνοδίκης διατάζει την σφράγιση της περιουσίας ή απευθείας την απογραφή των πραγμάτων (αρθρ. 87 παρ. 2), αν κρίνει ότι αυτή μπορεί να ολοκληρωθεί από τον σύνδικο σε μια ημέρα και ορίζει την ημέρα παύσης πληρωμών. Όταν με την απόφαση έχει κηρυχθεί η πτώχευση λόγω παύσης πληρωμών, η ημέρα, που εισηγητής καθορίζει ως ημέρα παύσης των πληρωμών, μπορεί να αναφέρεται σε προγενέστερο της κατάθεσης της αίτησης χρόνο, αν στην απόφαση πιθανολογείται, ότι η παύση είχε προηγηθεί της υποβολής της αίτησης πτώχευσης. Διαφορετικά ορίζεται ως ημέρα παύσης πληρωμών κατά τεκμήριο η τριακοστή ημερολογιακή ημέρα (περιλαμβανομένων των αργιών) από την ημέρα υποβολής της αίτησης. Ενώ επί επαπειλούμενης αδυναμίας (επί

³⁶ βλ *V.A.1β*

υποβολής αίτησης από οφειλέτη, που μετά βεβαιότητας εκτιμά ότι θα περιέλθει σε αδυναμία εκπλήρωσης των υποχρεώσεών του και παύση πληρωμών) ημέρα παύσης πληρωμών ορίζεται η ημέρα υποβολής της αίτησης.

3.3. Διατάζει την αποσφράγιση

Κατά τις διατάξεις του άρθρ. 141 παρ 1 ο σύνδικος μέσα σε τρεις ημέρες από τον διορισμό του και αφού έχει ολοκληρωθεί η σφράγιση ζητεί από τον εισηγητή την αποσφράγιση της πτωχευτικής περιουσίας και προβαίνει στην απογραφή.

3.4. Ζητά πληροφορίες από τον σύνδικο

Μετά την απογραφή κατά τις διατάξεις του άρθρ. 142 ακολουθεί η ενημέρωσή του εισηγητή από τον σύνδικο για την κατάσταση της πτωχευτικής περιουσίας (άρθρ. 142). Στα πλαίσια αυτής της υποχρέωσης του συνδίκου και περίπτωση παράλειψης αυτής, μπορεί να ζητήσει από τον σύνδικο πληροφορίες για την κατάσταση της περιουσίας του οφειλέτη.

3.5. Αποφασίζει περί αποδοχής ή μη εν όλω ή εν μέρει επί του σχεδίου περί περιοδικών

Κατ' άρθρ. 92 παρ. 1 Στην περίπτωση, που οφειλέτης είναι φυσικό πρόσωπο, από την κήρυξη της πτώχευσης μέχρι την απαλλαγή του οφειλέτη, στην πτωχευτική περιουσία ανήκει το μέρος του ετησίου εισοδήματός του, αφού αφαιρεθούν οι φόροι και οι εισφορές κοινωνικής ασφάλισης, που υπερβαίνει το ποσό των ετήσιων ευλόγων δαπανών διαβίωσης ή το δωδεκαπλάσιο του ακατάσχετου κατά την παρ. 2 του άρθρου 31 του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων, όποιο είναι υψηλότερο εκ των δύο. Ο σύνδικος στις περιπτώσεις αυτές εντός τριάντα (30) ημερών από την παρέλευση της προθεσμίας αναγγελίας των απαιτήσεων κατά το άρθρο 153, υποβάλλει στον εισηγητή σχέδιο περιοδικών πληρωμών, το οποίο κοινοποιεί στον οφειλέτη. Ο τελευταίος εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την κοινοποίηση μπορεί να εκθέσει τις απόψεις του επί του σχεδίου περιοδικών πληρωμών, καταθέτοντας σημείωμα. Ο εισηγητής, με αιτιολογημένη διάταξή του, αποφασίζει και ανάλογα αποδέχεται (εγκρίνει) στο σύνολό του ή αποδέχεται εν μέρει (συμπληρώνοντας ή διορθώνοντας κατάλληλα το σχέδιο αυτό.

3.6. Αντικαθιστά τον σύνδικο, αν συντρέχει περίπτωση

Κατά τις διατάξεις του άρθρ. 180 (που αποκλίνουν από τις βασικές ρυθμίσεις για τις πτωχεύσεις στο πρωτοδικείο), αν στη συνέχεια της διαδικασίας παραιτηθεί σύνδικος, που έχει υποδειχθεί από πιστωτή, δικαίωμα υπόδειξης συνδίκου έχει ο ίδιος πιστωτής, εφόσον κοινοποιήσει στον εισηγητή τα στοιχεία του υποδεικνυομένου και την έγγραφη αποδοχή από τον τελευταίο του διορισμού του, μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες από τη δημοσιοποίηση της παραίτησης. Τον διορισμό του συνδίκου, που υποδείχθηκε αποφασίζει ο εισηγητής με πράξη του, χωρίς άλλη διαδικασία. Σε κάθε άλλη περίπτωση, αν δεν υποδειχθεί σύνδικος, ο εισηγητής έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα να προβεί στην αντικατάσταση, εφόσον συντρέχει οποιαδήποτε από τις προϋποθέσεις του άρθρου 138 και όχι 139, που εσφαλμένα αναγράφεται στην διάταξη (άρθρ. 180). Έτσι σύμφωνα με τις παραπάνω ρυθμίσεις ο εισηγητής, όταν ζητείται αντικατάσταση του συνδίκου, οφείλει να διατάξει, ότι κατ' άρθρ. 80

διατάσσει το πτωχευτικό δικαστήριο στις πτωχεύσεις, που υπάγονται στο πρωτοδικείο. Ο εισηγητής επιλαμβάνεται σχετικά: α) είτε μετά από έγγραφη δήλωση του συνδίκου περί ύπαρξης κωλύματος κατ' άρθρ. 238 ή β) μετά από δήλωση παραίτησης για σπουδαίο λόγο (στην περίπτωση αυτή κρίνει, αν υπήρξε πράγματι σπουδαίος λόγος ή η παραίτηση είναι καταχρηστική, προκειμένου να επέλθουν στο πρόσωπο του διαχειριστή φερεγγυότητας οι συνέπειες της παρ. 1β του άρθρ. 80. Είτε γ) ύστερα από αίτηση του οφειλέτη ή πιστωτή για σπουδαίο λόγο, που συνίσταται ιδίως σε σοβαρή παράβαση το συνδίκου κατά την εκπλήρωση των καθηκόντων του ή μη εκπλήρωση αυτών, είτε δ) μετά από απόφαση πιστωτών, που εκπροσωπούν το 10% των απαιτήσεων κατά του οφειλέτη. Στις με αριθμό α, β και γ περιπτώσεις ο εισηγητής προβαίνει στον διορισμό νέου ελεύθερα, αλλά αν υπάρχει προτεινόμενος από τους πιστωτές, οφείλει να ακολουθήσει, όσα ισχύουν για τον διορισμό συνδίκου από το πτωχευτικό δικαστήριο κατά την κήρυξη της πτώχευσης. Στην περίπτωση απόφασης των πιστωτών διορίζεται ο προτεινόμενος ως αντικαταστάτης.

3.7. Χορηγεί άδεια στον σύνδικο για επίσπευση πτωχευτικής διαδικασίας αντί της διαδικασίας αναγκαστικής εκτέλεσης

Στα πλαίσια του άρθρ. 162 παρ. 2β στην περίπτωση, που οι ενέγγυοι πιστωτές (που δεν καταλαμβάνονται από την αναστολή και το προληπτικά μέτρα άρθρ. 101 παρ 3, 86 και 174), καθυστερούν σε βάρος των άλλων πιστωτών αδικαιολόγητα την εκποίηση κατά τις διατάξεις για την αναγκαστική εκτέλεση, μετά από αίτηση από τον σύνδικο, χορηγεί άδεια στον τελευταίο να εκποιήσει το πράγμα κατά την πτωχευτική διαδικασία.

3.8. Καθορίζει την πρόσθετη αμοιβή του συνδίκου

Όπως αμέσως παραπάνω έγινε λόγος κατ' άρθρ. 149 παρ. 1 σε περίπτωση, που δεν έχει συμφωνηθεί αμοιβή με τους πιστωτές σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 241, επιτρέπεται η υποβολή από τον σύνδικο προς τη συνέλευση των πιστωτών πρότασης παροχής πρόσθετης αμοιβής. Αν συμφωνηθεί τέτοια μεταξύ της συνέλευσης των πιστωτών και του συνδίκου, ο εισηγητής επικυρώνει τη συμφωνία για την παροχή πρόσθετης αμοιβής, εφόσον διερευνήσει και διαπιστώσει, ότι η απόφαση της συνέλευσης των πιστωτών ελήφθη σύμφωνα με το άρθρο 151. Ωστόσο στις πτωχεύσεις μικρού αντικειμένου δεν υπάρχει συνέλευση πιστωτών. Τούτο όμως κατά την γνώμη μου δεν αποκλείει το δικαίωμα για δικαίωμα για καταβολή πρόσθετης αμοιβής και μπορεί να καταβληθεί τέτοια αν υπάρχει σχετική συμφωνία με πιστωτές.

3.9. Χορηγεί άδεια (σύμφωνη γνώμη) στον σύνδικο για διορισμό δικηγόρου

Κατά τις διατάξεις του άρθρ. 185 εδ β ο εισηγητής χορηγεί άδεια στον σύνδικο, όταν απαιτείται η εκπροσώπηση ή παράσταση ενώπιον δικαστηρίου, να προσλάβει δικηγόρο στον οποίο θα ανατεθεί η σχετική εντολή για την διεξαγωγή των απαιτούμενων παραστάσεων

3.10. Καθορίζει την αμοιβή του δικηγόρου

Κατά τις διατάξεις του παραπάνω άρθρου 185 εδ β ο εισηγητής καθορίζει κατ' εύλογη κρίση με αιτιολογημένη διάταξή του την αμοιβή του διορισθέντος δικηγόρου.

3.11. Χορηγεί άδεια για τον αποχωρισμό πραγμάτων

Κατά τις διατάξεις του άρθρ. 112 όποιος επικαλείται εμπράγματο ή ενοχικό δικαίωμα σε αντικείμενο που δεν ανήκει στον οφειλέτη ή ο εκδοχέας στην περίπτωση όπου η απαίτηση από το τίμημα κινητών έχει εκχωρηθεί πριν την πτώχευση και επί καταπιστευτικής μεταβίβασης κινητού ο κύριος, δικαιούται να ζητήσει τον αποχωρισμό του από την πτωχευτική περιουσία και την παράδοση του σε αυτόν, με αίτησή του προς το σύνδικο. Η απόδοση αυτού από τον σύνδικο απαιτείται άδεια του εισηγητή. Αν η αίτηση δεν γίνει δεκτή, η αξίωση προς αποχωρισμό ασκείται κατά του συνδίκου με βάση τις γενικές διατάξεις που ισχύουν ανάλογα με τη φύση του αντικειμένου του οποίου ζητείται ο αποχωρισμός.

3.12. Αποφαίνεται επί διεκδικητικής ανακοπής

Κατά τις διατάξεις των άρθρ. 113 και 114 δικαίωμα διεκδίκησης έχουν: α) Εκείνος, που πριν την κήρυξη της πτώχευσης παρέδωσε εμπορεύματα στον οφειλέτη λόγω παρακαταθήκης προς πώληση ή για να πωληθούν για λογαριασμό του, εφόσον αυτά, κατά την κήρυξη της πτώχευσης, βρίσκονται στην πτωχευτική περιουσία του οφειλέτη αναλλοίωτα εν όλω ή εν μέρει (αρθρ. 113 παρ. 1). β) Εκείνος, που διεκδικεί αξιόγραφα, τα οποία πριν την κήρυξη της πτώχευσης είχε αποστείλει στον οφειλέτη για να εισπραχθούν ή να διατεθούν για καθορισμένες πληρωμές, εφόσον βρίσκονται στα χέρια του οφειλέτη (αρθρ. 113 παρ 3). Και γ) εκείνος που πριν την κήρυξη της πτώχευσης είχε πωλήσει εμπορεύματα στον οφειλέτη, τα οποία κατά την κήρυξη της πτώχευσης δεν έχουν ακόμα περιέλθει στην κατοχή του οφειλέτη ή τρίτου που ενεργεί για λογαριασμό του και εφόσον το τίμημα οφείλεται εν όλω ή εν μέρει (αρθρ,114 παρ. 1). Η αίτηση υποβάλλεται προς εισηγητή, που μετά από πρόταση του συνδίκου αποφαινεται με αιτιολογημένη διάταξη του.

3.13. Επικυρώνει συμβιβασμούς συνδίκου με τρίτους

Κατά τις διατάξεις του άρθρ. 145 παρ. 1 ο σύνδικος μπορεί να συνάψει συμβιβασμό, κατά τους όρους του Αστικού Κώδικα (άρθρο 871), για κάθε αξίωση ενοχική ή εμπράγματη που έχει ο οφειλέτης έναντι τρίτων ή οι τρίτοι έναντι του οφειλέτη. Για τον συμβιβασμό συνάπτεται συμφωνία μεταξύ του συνδίκου και του άλλου μέρους με πρακτικό ενώπιον του γραμματέα των πτωχεύσεων και υποβάλλεται αμέσως προς επικύρωση στον εισηγητή. Η επικύρωση του πρακτικού έχει ισχύ δικαστικής απόφασης. Εφόσον επικυρωθεί, η συμφωνία δημοσιοποιείται.

3.14. Αποφαίνεται επί των αντιρρήσεων του οφειλέτη κατά των παραπάνω συμβιβασμών

Κατά τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρ. 145 ο οφειλέτης προσκαλείται να λάβει γνώση της συμφωνίας της παρ. 1 και δικαιούται να προβάλλει τις τυχόν αντιρρήσεις του ενώπιον του εισηγητή εντός τριών (3) ημερών.

3.15. Εισηγείται στο πτωχευτικό δικαστήριο περί της απαλλαγής ή όχι του οφειλέτη

Κατά τις διατάξεις του άρθρ. 193 παρ. 2 σε περίπτωση προσφυγής κατά της αυτοδίκαιης απαλλαγής του οφειλέτη ύστερα από εισήγηση του εισηγητή, στην οποία καταχωρούνται και οι παρατηρήσεις του οφειλέτη και των πιστωτών, αφού ακούσει

και τον σύνδικο, το πτωχευτικό δικαστήριο μπορεί να θέσει προθεσμία στον οφειλέτη για την ικανοποίησή τους, να περιορίσει την απαλλαγή, ή να θέσει μεγαλύτερη προθεσμία

4. Κατά την διαδικασία των εκποιήσεων

4.1. Προβαίνει σε μείωση της τιμής πρώτης προσφοράς

Κατά τις διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθρ.164 Εφόσον ο (πρώτος) πλειστηριασμός κηρυχθεί άγονος, επαναλαμβάνεται δεύτερος μέσα σε είκοσι (20) εργάσιμες ημέρες από την ημέρα που ο πλειστηριασμός κηρύχθηκε άγονος. Στην επαναληπτική διαδικασία (δεύτερος πλειστηριασμός), η τιμή πρώτης προσφοράς μειώνεται από τον σύνδικο στα $\frac{3}{4}$ της μέσης τιμής των εκτιμήσεων των πιστοποιημένων εκτιμητών του πρώτου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 162 και σε περίπτωση που απαιτηθεί επανάληψη (τρίτος πλειστηριασμός), η με τιμή πρώτης προσφοράς μειώνεται στο το $\frac{1}{2}$. Κατά τις διατάξεις της παρ. 3 του παραπάνω άρθρου σε περίπτωση, που και ο τελευταίος (τρίτος) πλειστηριασμός αποβεί άγονος, ο σύνδικος υποβάλλει αμελλητί στον εισηγητή αίτηση για τη μείωση της τιμής πρώτης προσφοράς ή την έγκριση όρων που θα διευκολύνουν την εκποίηση του πράγματος, συμπεριλαμβανομένου αιτήματος για ελεύθερη εκποίηση με συγκεκριμένο τίμημα ή διενέργειας ελέγχου της νομικής ή πραγματικής κατάστασης. Ο εισηγητής αποφαινεται μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών επί της αίτησης του συνδίκου με αιτιολογημένη διάταξη, εναντίον της οποίας δεν επιτρέπεται η άσκηση ένδικου μέσου.

4.2. Χορηγεί άδεια για προσωρινές διανομές

Κατά τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρ. 167 ο σύνδικος μετά από κάθε πλειστηριασμό διανέμει στους πιστωτές το εκπλειστηρίασμα καθώς και κάθε ποσό που εισέπραξε κατά οποιονδήποτε τρόπο για λογαριασμό της πτωχεύσεως, σύμφωνα με τον πίνακα πτωχευτικών πιστωμάτων. Με άδεια του εισηγητή μπορεί ο σύνδικος να προβεί και σε προσωρινές διανομές. Από το εκπλειστηρίασμα προαφαιρούνται τα ποσά που απαιτούνται για την ικανοποίηση των δικαστικών εξόδων, των εξόδων διοίκησης της πτωχευτικής περιουσίας και των ομαδικών πιστωμάτων.

4.3. Κηρύσσει τον πίνακα κατάταξης εκτελεστό τίτλο

Μετά τον πλειστηριασμό πραγμάτων, αν κατά τα παραπάνω επιτραπούν προσωρινές διανομές ο σύνδικος συντάσσει πίνακα κατάταξης για κάθε προσωρινή διανομή, στον οποίο αναφέρει το ποσό ικανοποίησης κάθε απαίτησης από τη συγκεκριμένη προσωρινή διανομή, καθώς και τα προαφαιρούμενα ποσά και σχετική αιτιολογία. Ο πίνακας κατάταξης υποβάλλεται στον εισηγητή, ο οποίος τον κηρύσσει εκτελεστό και τον δημοσιεύει.

4.4. Αποφαίνεται επί των ανακοπών κατά του πίνακα κατάταξης

Κατ' 168 παρ. 2. κατά του πίνακα κατάταξης ο οφειλέτης και οι αναγγεληθέντες πιστωτές, τόσο ως προς την επαλήθευση (τον πίνακα πτωχευτικών πιστωμάτων) όσο και ως προς την κατάταξη έχουν δικαίωμα άσκησης ανακοπής μέσα σε 10 ημέρες από την δημοσιοποίηση του πίνακα. Οι ανακοπές εισάγονται από κοινού μέσα σε είκοσι

μέρες από την δημοσιοποίηση στο πτωχευτικό δικαστήριο. Σε περίπτωση άσκηση τέτοιας ανακοπής το ποσό για το οποίο έγινε κατάταξη του αμφισβητούμενου πιστωτή διατηρείται και δεν καταβάλλεται σε αυτόν. Ο τελευταίος μπορεί να προσφύγει στον εισηγητή, ο οποίος μπορεί να διατάξει την καταβολή σε αυτόν υπό τον όρο εγγυοδοσίας. Στις πτωχεύσεις μικρού αντικειμένου η παραπάνω αρμοδιότητα κατ' άρθρ. 181 ανατίθεται στον εισηγητή, ο οποίος καθίσταται αρμόδιος να αποφανθεί επί των ανακοπών κατά του πίνακα κατάταξης, αλλά και για καταβολές υπό τον όρο της εγγυοδοσίας με αιτιολογημένη διάταξη, κατά της οποίας επιτρέπεται προσφυγή ενώπιον του πτωχευτικού δικαστηρίου, το οποίο στην περίπτωση αυτή αποφαινεται αμετάκλητα.

4.5. Αποφασίζει για την τύχη του ακινήτου μετά την εξάντληση των προσπαθειών εκποίησης

Κατά τις διατάξεις του άρθρ. 164 παρ. 4 και 5. Σε περίπτωση που δεν επιτευχθεί η μεταβίβαση του πράγματος μέσα σε εκατόν είκοσι (120) ημέρες από την έκδοση της διάταξης του εισηγητή, που μείωσε την τιμή της πρώτης προσφοράς, ο σύνδικος επαναλαμβάνει τον πλειστηριασμό, χωρίς τιμή πρώτης προσφοράς. Σε περίπτωση που και αυτός ο πλειστηριασμός αποβεί άγονος, η κυριότητα του πράγματος περιέρχεται στο Δημόσιο με απόφαση του εισηγητή κατόπιν εισήγησης του συνδίκου, εφόσον ο οφειλέτης είναι νομικό πρόσωπο. Εφόσον ο οφειλέτης είναι φυσικό πρόσωπο, το πράγμα περιέρχεται στον οφειλέτη, αν δεν υπάρχουν οφειλές προς το Δημόσιο ή τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης. Αν υπάρχουν τέτοιες οφειλές, η κυριότητα του πράγματος περιέρχεται στο Δημόσιο με απόφαση του εισηγητή κατόπιν εισήγησης του συνδίκου. Η απόφαση αυτή μεταγράφεται με επιμέλεια του συνδίκου στο αρμόδιο κτηματολογικό γραφείο, υποθηκοφυλακείο, νηολόγιο ή άλλο δημόσιο μητρώο, εφόσον απαιτείται (παρ 4). Πριν την περιέλευση του πράγματος στο Δημόσιο ή στον οφειλέτη ο σύνδικος δημοσιεύει ανακοίνωση ότι πρόκειται το πράγμα να μεταβιβαστεί στο Δημόσιο. Εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών οποιοσδήποτε πιστωτής μπορεί να υποβάλει δήλωση αντιρρήσεων στον σύνδικο. Στην περίπτωση αυτή επαναλαμβάνεται ο πλειστηριασμός χωρίς τιμή πρώτης προσφοράς και αν και αυτός ο πλειστηριασμός κηρυχθεί άγονος, το πράγμα περιέρχεται οριστικά στο Δημόσιο ή στον οφειλέτη κατά περίπτωση (παρ. 5).

5. Κατά την διαδικασία της επαλήθευσης

Διατάσσει την προσκόμιση των βιβλίων που πιστωτή μετά από αίτηση κάθε ενδιαφερομένου ή και αυτεπαγγέλτως

Κατά τις διατάξεις του άρθρ. 181 παρ. 1 οι αναγγελίες και επαληθεύσεις των πιστωτών γίνονται σύμφωνα με το Τέταρτο Μέρος του Δεύτερου Βιβλίου, όπως δηλαδή γίνονται και στις πτωχεύσεις στο πρωτοδικείο. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρ. 153 η αναγγελία απαίτησης πιστωτή γίνεται εντός τριών (3) μηνών από τη δημοσιοποίηση της κήρυξης της πτώχευσης. Ως προς την επαλήθευση εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρ. 155. Σύμφωνα με αυτές ο σύνδικος, μετά την παρέλευση της προθεσμίας αναγγελίας επαληθεύει, εντός τριών (3) μηνών από την λήξη της τρίμηνης παραπάνω προθεσμίας για αναγγελία, τις απαιτήσεις, που έχουν αναγγελθεί (παρ 1). Η επαλήθευση των απαιτήσεων διενεργείται από τον σύνδικο με αντιπαραβολή των εγγράφων του πιστωτή προς τα βιβλία και λοιπά έγγραφα του οφειλέτη. Στη διαδικασία αυτή ο εισηγητής μπορεί στα πλαίσια της επίβλεψης των εργασιών της πτώχευσης μετά από αίτηση ενδιαφερομένου ή και αυτεπαγγέλτως, να

ζητήσει την προσκόμιση των βιβλίων του πιστωτή ή ακριβούς αποσπάσματος αυτών ως αποδεικτικού μέσου (παρ. 2).

6. Μετά το τέλος των εργασιών της πτώχευσης

6.1. Λογοδοσία του συνδίκου

Κατά τις διατάξεις του άρθρ. 190 εδ α' εντός μηνός από την περάτωση της πτώχευσης, με οποιονδήποτε από τους προβλεπόμενους στον παρόντα νόμο τρόπους, ο σύνδικος λογοδοτεί ενώπιον της συνέλευσης των πιστωτών με τη συμμετοχή και του εισηγητή. Ωστόσο σύγκληση γενικής συνέλευσης πιστωτών δεν προβλέπεται, κατά συνέπεια χωρίς να συγκληθεί συνέλευση, αλλά αφού ενημερώσει τους πιστωτές, που ορθό είναι να τους δοθεί η δυνατότητα να ακουστούν, θα προβεί στην λογοδοσία ενώπιον του συνδίκου και όσων πιστωτών παρευρεθούν.

6.2. Συντάσσει αιτιολογημένη διάταξη επί της λογοδοσίας και απαλλαγής συνδίκου
Κατά τις διατάξεις του άρθρ. 190 εδ. β' ο εισηγητής θα προβεί στην σύνταξη συντάσσει αιτιολογημένη διάταξη επί της λογοδοσίας, η οποία μεταξύ άλλων δύναται να τον απαλλάξει από κάθε ευθύνη και η οποία δημοσιοποιείται και δεν προσβάλλεται με προσφυγή

7. Προβληματισμοί σχετικά με άλλες δίκες, που μπορούν να δημιουργηθούν στα πλαίσια της διαδικασίας και ιδίως από τυχόν εναντίωση του οφειλέτη ή τρίτου κατά του περιεχομένου της βεβαίωσης του ευάλωτου καταναλωτή

Αυτό που πρέπει να επισημανθεί πρωταρχικά είναι, ότι στον προηγούμενο ΠτΚ (βλ άρθρ. 152 και 163 αυτού) προβλεπόταν έννομη προστασία επί ακυροτήτων στη διαδικασία εκποίησης με την άσκηση ανακοπής. Προβλεπόταν δηλαδή η άσκηση μιας ανακοπής στο πρότυπο της ανακοπής του άρθρ. 933 κατά της εκτελεστικής διαδικασίας προσαρμοσμένης στις ανάγκες της πτώχευσης. Στο νέο δίκαιο δεν προβλέπεται κάτι τέτοιο. Στα πλαίσια αυτής της έλλειψης εγείρεται το ζήτημα, αν σε περίπτωση ακυροτήτων της διαδικασίας εκποιήσεων, μπορεί υπό το νέο δίκαιο να ασκηθεί κάποιο ένδικο βοήθημα. Βέβαια είναι αληθές, ότι η σε μεγάλο βαθμό αυτοματοποίηση της διαδικασίας περιορίζει τις ακυρότητες. Ωστόσο όπως εύστοχα παρατηρείται³⁷ το ενδεχόμενο αυτό δεν μπορεί να αποκλειστεί. Ιδίως δε μπορεί να εμφανιστεί στην διάσωση της κύριας κατοικίας. Κατά τις διατάξεις του νόμου (άρθρ. 217 στοιχ α και 219 παρ. 1) κριτήριο για την ένταξη ή μη στην διάσωση της κύριας κατοικίας (η οποία δεν αποφασίζεται πλέον από κάποιο Δικαστήριο) αποτελεί η βεβαίωση του ευάλωτου καταναλωτή (σύμφωνα με το άρθρ. 3 του ν. 4472/2017), με βάση την οποία υποβάλλει αίτημα στον σύνδικο (αν επισπεύδεται εκποίηση κατά την πτωχευτική διαδικασία) ή στον συμβολαιογράφο (αν επισπεύδεται κατά την διαδικασία της αναγκαστικής εκτέλεσης) να εξαιρεθεί η κύρια κατοικία του και να μεταβιβασθεί αυτή στον φορέα απόκτησης και επαναμίσθωσης. Ποια θα είναι συνεπώς η προστασία του οφειλέτη αυτού α) αν ο σύνδικος δεν συμμορφωθεί και β) μπορεί ο οφειλέτης να αμφισβητήσει στα πλαίσια της πτωχευτικής διαδικασίας

³⁷ Λαζαρίδης Ζητήματα εκκαθάρισης και διανομής της πτωχευτικής περιουσίας μετά τον ν. 4738/2020, εισήγηση στο συνέδριο της ΕΝΔΕ στις 20-3-2021 (περιλαμβάνεται στο βιβλίο, που εκδόθηκε από με επιμέλεια της ΕΝΔΕ με τίτλο «Το Νέο Πτωχευτικό Δίκαιο», εκδ. Σάκκουλα 2021) σελ. 151-153

εκποίησης το περιεχόμενο της αρνητικής βεβαίωσης ή την άρνηση της αρχής να εκδώσει βεβαίωση ή γ) οι πιστωτές μπορούν να αμφισβητήσουν το περιεχόμενο θετικής βεβαίωσης. Μόνη λύση στις παραπάνω περιπτώσεις δεν μπορεί να είναι άλλη παρά η άσκηση κάποιου ενδίκου βοηθήματος (προσφυγής ή ανακοπής), που ωστόσο δεν προβλέπεται και δεν ορίζεται προθεσμία για την άσκησή της. Το κενό κάποια στιγμή θα κληθούμε να το επιλύσουμε νομολογιακά. Πάντως αυτό, που θεωρώ ως αυτονόητο με βάση το γενικότερο πνεύμα του νόμου όσον αφορά τις πτωχεύσεις μικρού αντικειμένου είναι, ότι επί ανακοπής κατά της διαδικασίας εκποίησης από τον οφειλέτη, αρμόδιος να κρίνει θα είναι ο εισηγητής. Υπενθυμίζεται, ότι και υπό το δίκαιο του προηγούμενου ΠτΚ επί των πτωχεύσεων μικρού αντικειμένου επί ανακοπών κατά της διαδικασίας εκποίησης κατ' άρθρ. 163 αρμόδιος ήταν ο εισηγητής και όχι το πτωχευτικό δικαστήριο. Αντίθετα σε περίπτωση, που πιστωτές αμφισβητήσουν το περιεχόμενο του πιστοποιητικού (της βεβαίωσης ευάλωτου οφειλέτη), ισχυριζόμενοι ότι τούτο είναι ανακριβές για το λόγο, ότι ο οφειλέτης έχει αποκρύψει περιουσιακά στοιχεία, αρμόδιο κατά το γενικό πνεύμα των διατάξεων και ανάλογη εφαρμογή των άρθρ. 193 και 195, πρέπει να είναι το πτωχευτικό δικαστήριο, το οποίο θα παραχωρήσει στον σύνδικο το δικαίωμα να επισπεύσει πλειστηριασμό.

Γ. ΚΑΤΑΛΗΚΤΙΚΑ ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ ΩΣ ΠΡΟ ΤΗΣ ΘΕΣΗ ΤΟΥ ΕΙΣΗΓΗΤΗ. ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ ΣΤΙΣ ΠΤΩΧΕΥΣΕΙΣ ΜΙΚΡΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

Συμπερασματικά μπορεί να ειπωθεί ότι η θέση του εισηγητή- ειρηνοδίκη εμφανίζεται ενισχυμένη στα πλαίσια τις διαδικασίας των πτωχεύσεων μικρού αντικειμένου, έναντι του εισηγητή στις πτωχεύσεις στο πρωτοδικείο. Είναι το αρμόδιο κατά τεκμήριο όργανο να κρίνει επί όλων των ζητημάτων, που εμφανίζονται στην διαδικασία των πτωχεύσεων αυτών, που δεν υπάγονται ρητά από το νόμο στο πτωχευτικό δικαστήριο. Το πτωχευτικό δικαστήριο στις πτωχεύσεις μικρού αντικειμένου, η αρμοδιότητα του οποίου είναι περιορισμένη σε σχέση με την αρμοδιότητά του επί των πτωχεύσεων στο πρωτοδικείο, περιορίζεται στα ζητήματα:

1. Της κήρυξης της πτώχευσης. Ορισμού Εισηγητή και Συνδίκου (άρθρ. 172 επ 81).
2. Της αντικατάστασης του εισηγητή.
3. Της ανάκλησης της πτώχευσης (άρθρ. 83).
4. Της ανάκλησης των πράξεων, που έλαβαν χώρα την ύποπτη περίοδο (άρθρ. 123)
5. Της εξαίρεσης από την πτωχευτική περιουσία των ετήσιων εισοδημάτων του οφειλέτη (άρθρ. 92 παρ. 3).
6. Του καθορισμού της αντιμισθίας συνδίκου (άρθρ. 241, 149).
7. Της κήρυξης παύσης των εργασιών πτώχευσης (άρθρ. 191).
8. Της εκδίκασης της ανακοπής (αντιρρήσεων) των πιστωτών, που απώλεσαν την προθεσμία να απαγγείλουν τις απαιτήσεις τους (άρθρ. 181 παρ. 1, 153).
9. Της εκδίκασης της προσφυγής (αντιρρήσεων) κατά της αυτοδίκαιης απαλλαγής του οφειλέτη ή των εκπροσώπων του νομικού προσώπου (άρθρ. 193 και 195). Και συναφώς της μη διάσωσης κατά τα αμέσως παραπάνω της κύριας κατοικίας του οφειλέτη³⁸.
10. Της εκδίκασης της προσφυγής ή ανακοπή (αντιρρήσεων) κατά διατάξεων του εισηγητή (άρθρ. 134), για τις οποίες επιτρέπεται (προβλέπεται στο νόμο) η προσβολή τους (βλ άρθρ. 181 επί προσφυγής κατά της αιτιολογημένης διάταξης του εισηγητή).

ΙΧ. ΕΠΙΜΕΤΡΟ

³⁸ Βλ παραπάνω VII.B.7

A- Το όλο νομοθετικό πλαίσιο σχετικά με την διαδικασία είναι κατά βάση το παραπάνω
B- Παρουσιάζει τα παραπάνω προβλήματα ιδίως σχετικά με την επίδοση της αίτησης στον οφειλέτη, τον τρόπο εισαγωγής των παρεμβάσεων στο δικαστήριο και τον ορισμό ή όχι δικασίμου. Ορθό είναι αυτά τα ζητήματα να διευθετηθούν χωρίς καθυστέρηση από τον νομοθέτη

Γ- Το θετικό είναι, ότι για πρώτη φορά το ενδεχόμενο διεξαγωγής μιας πλήρους ηλεκτρονικής δίκης είναι πολύ κοντά και εύκολα υλοποιήσιμο. Το σύστημα αυτό, όπως έχει σχεδιαστεί στις δίκες των υπερχρεωμένων στα πλαίσια εφαρμογής του ν. 4745/2020, μπορεί να χρησιμοποιηθεί:

-Για την εφαρμογή του άρθρ. 227 ΚΠολΔ. Μάλιστα η έλλειψη, για την οποία διατάχθηκε συμπλήρωση, μπορεί να συμπληρωθεί ηλεκτρονικά και ταυτόχρονα να ενημερωθούν για την συμπλήρωση αυτή όλα τα διάδικα μέρη.

-Για την γνωστοποίηση στους διαδίκους οποιαδήποτε άλλης διαδικαστικής πράξης του δικαστηρίου μεσολαβήσει μέχρι την έκδοση οριστικής απόφασης περιλαμβανομένης και της γνωστοποίησης αυτής (δικαστικής απόφασης).

-Ως μέσο αποστολής επίσημου αντιγράφου της απόφασης στο διάδικο μέρος, που θα το αιτηθεί από την γραμματεία του Δικαστηρίου. Τα παραπάνω είναι ήδη υλοποιημένα στην εφαρμογή για τον ν 4745/2020.

-Να χρησιμοποιηθεί στην δημιουργία πλήρους ηλεκτρονικού φακέλου και να καταργηθεί ο χάρτινος, αν οι διάδικοι καταθέσουν προτάσεις και τα σχετικά τους έγγραφα ηλεκτρονικά και στην παράδοση του φακέλου (χρέωση) στον δικαστή ηλεκτρονικά.

-Να χρησιμοποιηθεί για προφορική μέσω τηλεδιάσκεψης ακρόαση των διαδίκων ή εξέταση μαρτύρων.

-Και για την υπογραφή της απόφασης ψηφιακά με χρήση ηλεκτρονικής εγκεκριμένης ηλεκτρονικής υπογραφής.

Δ- Επισημαίνω για άλλη μια ακόμη φορά, ότι ορθότερο θα ήταν εκτός του λεκανοπεδίου Αττικής πτωχευτικά δικαστήρια, να έχουν οριστεί μόνο τα ειρηνοδικεία, που εδρεύουν σε έδρα πρωτοδικείου, τα οποία το συντομότερο δυνατόν πρέπει να ενταχθούν στο σύστημα του ΟΣΔΔΥ-ΠΠ. Μικρά περιφερειακά επαρχιακά ειρηνοδικεία χωρίς επαρκή γραμματειακή υποστήριξη, δεν θα μπορέσουν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του νόμου, ενώ δεν μπορεί να νοηθεί (στα ειρηνοδικεία που υπηρετεί ένας ειρηνοδίκης), ότι μπορεί το ίδιο πρόσωπο να αποτελεί την «σύνθεση» του πτωχευτικού δικαστηρίου και ταυτόχρονα να ασκεί καθήκοντα εισηγητή δικαστή.
